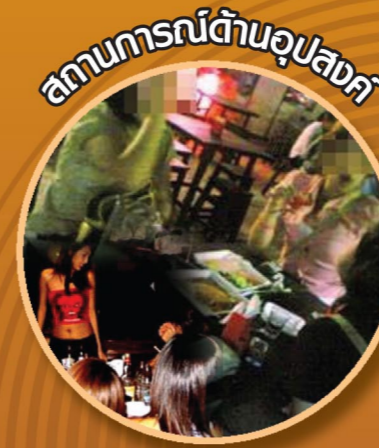


# รายงานสถานการณ์สุรา

## ประจำปี พ.ศ. 2551

รายงานสถานการณ์สุรา ประจำปี พ.ศ. 2551 ■ นพ.บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ



สถานการณ์**เฝ้า**  
การติดตามและ  
**ประเมินผลพ.ร.บ.  
ควบคุมเครื่องดื่ม  
แอลกอฮอล์**  
พ.ศ.2551



Thailand Alcohol Situation' 2008  
เขียนและเรียบเรียงโดย  
นพ.บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ



ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา 75/1 ถนนพระราม 6  
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400  
โทรศัพท์ (02) 354-4600 โทรสาร (02) 354-4600  
www.cas.or.th



รายงานสถานการณ์  
**สุรา**  
ประจำปี พ.ศ. 2551

เขียนและเรียบเรียงโดย

นพ.บัณฑิต ศรีไพศาล  
ร.ท.หญิงจุฑาภรณ์ แก้วมุงคุณ  
นางสาวกมลลา วัฒนพร  
นางสาวไศภิต นาสีบ  
นางสาวแหวดาว พิมพ์พันธ์ดี  
นายกัณณพนธ์ ภัคดีเศรษฐกุล



ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

75/1 ถ.พระราม 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400

โทร 0-2354-4600 โทรสาร 0-2354-4600

<http://www.cas.or.th>



# บทนำ

เอกสารรายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ.2551 นี้เป็นฉบับที่สาม เพื่อรวบรวมและนำเสนอข้อมูลเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาจากการบริโภคสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ครอบคลุม บทที่ 1 ข้อมูลด้านอุปสงค์ (Demand) คือ พฤติกรรมผู้บริโภค ในลักษณะของแบบแผนการดื่ม กลุ่มเสี่ยง และทิศทางแนวโน้มของพฤติกรรม, บทที่ 2 ข้อมูลด้านผลกระทบ (Impact) ว่าเกิดผลกระทบอะไร อย่างไร ขนาดปัญหาผลกระทบมีมากน้อยเพียงใด, บทที่ 3 ข้อมูลด้านอุปทาน (Supply) ในลักษณะการผลิต การนำเข้า การจำหน่าย และการส่งเสริมการขายในลักษณะต่างๆ ตลอดจนการโฆษณา เพื่อให้รู้ทันสถานการณ์การเคลื่อนไหวของฝ่ายธุรกิจสุราที่จ้องเพิ่มยอดขาย อันจะนำไปสู่การออกแบบนโยบายที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างครบวงจร และบทที่ 4 ข้อมูลด้านการดำเนินงานเพื่อควบคุมปัญหาสุราของภาครัฐและภาคสังคม

ในแต่ละปีจะมีข้อมูลเพิ่มขึ้นทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การวิจัยและสำรวจใหม่ๆ ในเอกสารรายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ. 2549 ซึ่งเป็นเล่มแรกได้รวบรวมข้อมูลอดีตก่อนหน้านั้นหลายปี จึงมีข้อมูลจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2550 ได้เพิ่มเติมข้อมูลต่อเนื่องและมีการขับเคลื่อนเพื่อการผลักดันพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.... และในปี พ.ศ. 2551 ได้มีข้อมูลเพิ่มเติม คือ ผลการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2550 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ สถานภาพการบริโภคสุรา พ.ศ. 2550 ของคณะกรรมการบริหารเครือข่ายองค์กรวิชาการสารเสพติดเพิ่มในบทที่ 1 ส่วนฐานข้อมูลผลกระทบในบทที่ 2 มีผลการศึกษาวิจัยที่สำคัญ คือ การศึกษาต้นทุนผลกระทบทางสังคม สุขภาพ และเศรษฐกิจของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลการสำรวจการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อ HIV ของกลุ่มนักเรียนโดยคอมพิวเตอร์มือถือ การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับการกระทำความรุนแรงต่อสตรีในจังหวัดขอนแก่น ในบทที่ 3 เพิ่มในส่วนของการเฝ้าระวังโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนบทที่ 4 ได้นำเสนอมาตรการทางกฎหมายเพิ่มเติมที่มีผลบังคับใช้ คือ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551, พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550, วันงดดื่มสุราแห่งชาติ และการผลักดันมาตรการที่สำคัญ คือ ร่างพระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่...) พ.ศ.... และการงดจำหน่ายสุราในช่วงเทศกาล และในบทสุดท้าย คือ บทที่ 5 เป็นรายงานสถานการณ์เด่นซึ่งในปีนี้นำเสนอผลการติดตามและประเมินผลพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ส่วนภาคผนวกได้รวบรวมและนำเสนอข้อมูลที่มีอยู่ในเอกสารฉบับนี้ให้มากที่สุดในแต่ละปี

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ได้แก่ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.), กรมสุขภาพจิต และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผู้ให้กำเนิดศูนย์วิจัยปัญหา และหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจประเด็นเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์



# สารบัญ

	หน้า
<b>บทที่ 1</b> สถานการณ์ด้านอุปสงค์ของการบริโภคเครื่องยนต์แอลกอฮอล์	7
<b>บทที่ 2</b> สถานการณ์ด้านผลกระทบจากการบริโภคเครื่องยนต์แอลกอฮอล์	25
<b>บทที่ 3</b> สถานการณ์ด้านอุปทานของเครื่องยนต์แอลกอฮอล์	37
<b>บทที่ 4</b> สถานการณ์การดำเนินมาตรการควบคุมการบริโภคเครื่องยนต์แอลกอฮอล์	55
<b>บทที่ 5</b> สถานการณ์เด่ในปี 2551 “การติดตามและประเมินผลพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551”	67
<b>ภาคผนวก</b>	85
<b>ภาคผนวก 1</b> พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550	87
<b>ภาคผนวก 2</b> พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551	95
<b>ภาคผนวก 3</b> มติคณะรัฐมนตรี เรื่องวันงดดื่มสุราแห่งชาติ (วันที่ 8 กรกฎาคม 2551)	113
<b>ภาคผนวก 4</b> ร่างพระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่..) พ.ศ. ...	117
<b>ภาคผนวก 5</b> กฎกระทรวง กำหนดชนิดของสุรา และอัตราภาษีสุรา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2550	125



# บทที่ 1

## สถานการณ์ด้านอุปสงค์ ของการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ (Demand)

1. สถานการณ์ด้านอุปสงค์ของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ ข้อมูลที่บ่งบอกขนาดของปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลุ่มเป้าหมาย รูปแบบพฤติกรรมกรรมการดื่มรูปแบบต่างๆ เป็นต้น ในรายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ. 2551 นี้ จะนำเสนอข้อมูลจากหลายแหล่งข้อมูลที่มีการดำเนินการสำรวจ หรือ ศึกษาวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลสถานการณ์ด้านอุปสงค์ของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากหลากหลายกลุ่มเป้าหมาย หรือต่างเวลา ซึ่งได้แก่ การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2550, การศึกษาคุณภาพชีวิต และสุขภาพของประชาชน เพื่อประมาณการจำนวนผู้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด และผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในประเทศไทย พ.ศ. 2550 และการศึกษาโครงการเฝ้าระวังพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยของคณะกรรมการบริหารเครือข่ายวิชาการสารเสพติด เพื่อให้ได้ภาพที่ถูกต้องและครอบคลุมที่สุด และเกิดประโยชน์สูงสุดจากการใช้ข้อมูลแหล่งต่างๆ ตลอดจนถือเป็นการแนะนำแหล่งข้อมูลที่กว้างขวางขึ้นให้ผู้สนใจติดตามศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

### ● การสำรวจพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุรา ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2550

2. สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ดำเนินการสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มสุราของประชากรมาแล้ว 5 ครั้ง คือในปี พ.ศ. 2539, 2544, 2547, 2549 และ 2550 โดยสามครั้งในปี 2539 2544 และ 2549 ได้ผนวกข้อคำถามไว้ในแบบสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ ส่วนการสำรวจในปี 2547 และ 2550 เป็นการรวมข้อคำถามเรื่องการสูบบุหรี่และการดื่มสุรา ไว้ในการสำรวจพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุรา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงประเภทการสำรวจพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของสำนักงานสถิติแห่งชาติระหว่างปี 2539 - 2550

การสำรวจ	2539	2544	2547	2549	2550
การสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ	/	/		/	
การสำรวจพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุรา			/		/

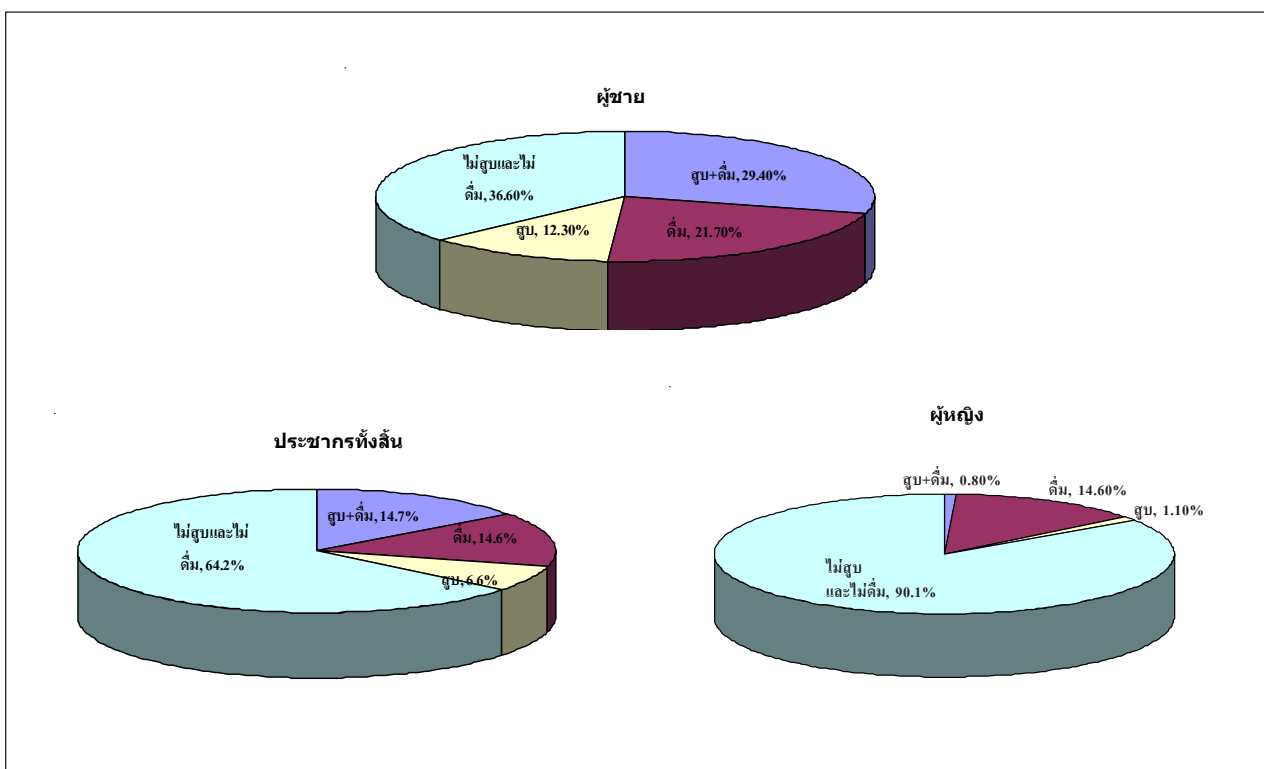
ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของประชากร พ.ศ.2550, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เรียบเรียงเป็นตารางโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา



- การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2550 นี้ สำหรับข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การนำไปใช้หรือเปรียบเทียบกับข้อมูลการสำรวจในปีที่ผ่านมา ต้องใช้ความระมัดระวังที่จะสรุปว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง ทั้งในภาพรวมหรือการแบ่งตามเพศ กลุ่มอายุ เขตการปกครอง ฯลฯ เนื่องจากสำนักงานสถิติแห่งชาติเก็บข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงเข้าพรรษา เป็นช่วงที่คนไทยดื่มน้อยกว่าปกติ (อาจมีผลทำให้การตอบข้อมูลต่ำกว่าความเป็นจริง) ซึ่งในการสำรวจ 4 ครั้งก่อนหน้านี้ เก็บข้อมูลในช่วงที่ไม่ใช่ช่วงเข้าพรรษา ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากในปี 2550 นี้ สำนักงานสถิติเพิ่มขนาดตัวอย่างจากปีละประมาณ 40,000 คน เป็น 80,000 คน เพื่อให้เป็นตัวแทนจังหวัดได้ จึงทำให้ต้องใช้เวลากลับข้อมูลเพิ่มขึ้นถึง 2 เท่า ทำให้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลช่วงเข้าพรรษา
- ผลจากการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2550 พบว่า ประชากรไทยอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 51.2 ล้านคน เป็นผู้ที่ไม่สูบบุหรี่และดื่มสุราร้อยละ 64.2 ในขณะที่เป็นผู้ที่ทั้งสูบบุหรี่และดื่มสุราร้อยละ 14.7 ดื่มสุราอย่างเดียวร้อยละ 14.6 และสูบบุหรี่อย่างเดียวร้อยละ 6.6 ทั้งนี้พบว่าผู้หญิงที่ไม่สูบบุหรี่และไม่ดื่มสุรามีอัตราสูงกว่าผู้ชายมาก คือร้อยละ 90.1 เทียบกับร้อยละ 36.6 ซึ่งเป็นข้อมูลบ่งชี้ชัดเจนว่าผู้ชายไทย มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อคุณภาพชีวิตสูงกว่าผู้หญิงเป็นอย่างมาก ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แผนภูมิวงแสดงร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่และดื่มสุรา พ.ศ. 2550



ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2550, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

5. จากการสำรวจปี 2550 พบว่ามีประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปดื่มสุรา 14.9 ล้านคนหรือร้อยละ 29.3 โดยผู้ชาย (ดื่มร้อยละ 51.0) ยังคงดื่มสุรามากกว่าผู้หญิง (ดื่มร้อยละ 8.8) คิดเป็นประมาณกว่า 6 เท่า และผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาลดื่มมากกว่าผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาล คือร้อยละ 31.0 และ 25.4 ตามลำดับ และที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง คือกลุ่มเยาวชนมีอัตราการดื่มสุรา สูงถึงร้อยละ 21.9 สำหรับกลุ่มวัยทำงานมีอัตราการดื่มมากกว่ากลุ่มอื่น คือร้อยละ 34.4 นอกจากนี้พบว่าผู้ที่ปัจจุบันไม่ดื่มแล้ว แต่ในอดีตเคยดื่มมี 3.8 ล้านคนหรือร้อยละ 7.5 ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ดังข้อมูลในตารางที่ 2

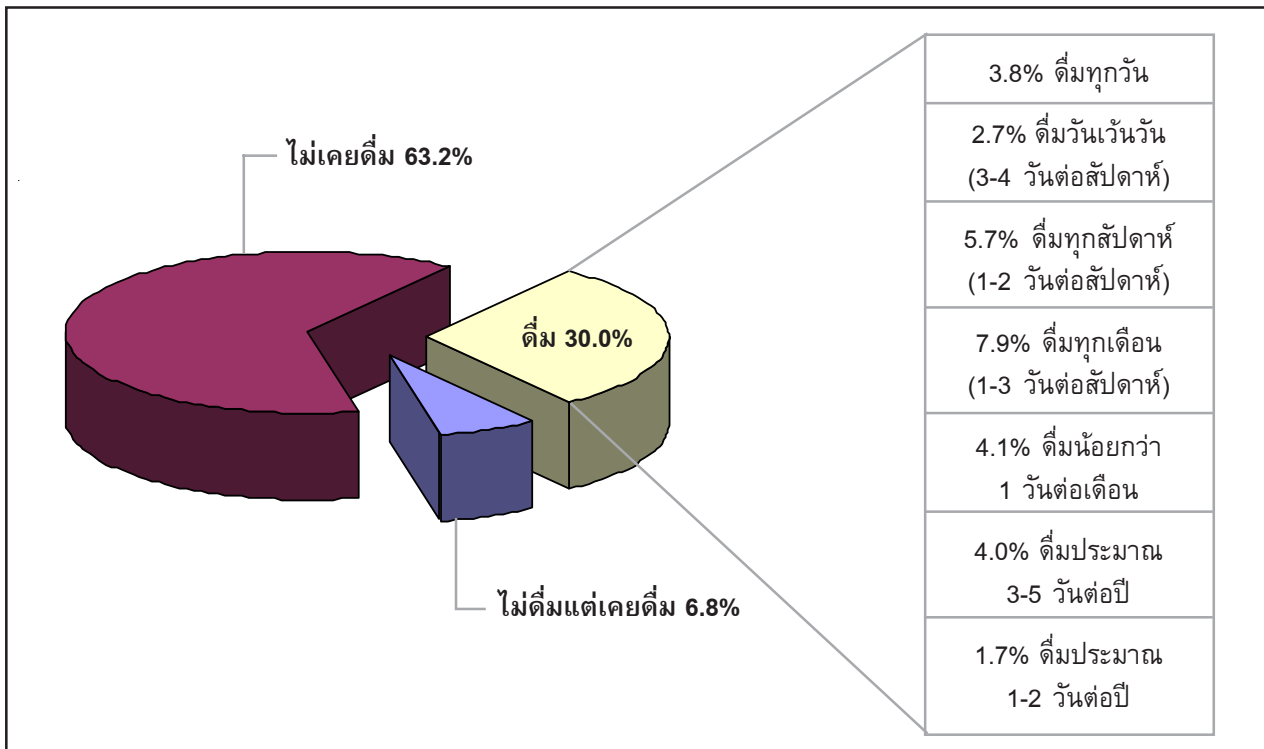
ตารางที่ 2 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามพฤติกรรมการดื่ม เพศ เขตการปกครอง และกลุ่มวัย พ.ศ. 2550

เพศ เขตการปกครอง และกลุ่มวัย	ประชากร อายุ 15 ปี ขึ้นไป	จำนวนประชากร			อัตราการดื่ม ของประชากร* (ร้อยละ)
		ไม่เคยดื่ม	ไม่ดื่ม แต่เคยดื่ม	ดื่ม	
รวม	51,166.9	32,340.2	3,854.1	14,972.6	29.3
เพศ					
ชาย	24,812.7	9,134.1	3,020.3	12,658.3	51.0
หญิง	26,354.1	23,206.1	833.7	2,314.3	8.8
เขตการปกครอง					
ในเขตเทศบาล	16,018.2	10,987.7	965.5	4,065.1	25.4
นอกเขตเทศบาล	35,148.6	21,352.5	2,888.6	10,907.5	31.0
กลุ่มวัย (ปี)					
กลุ่มเยาวชน (15-24)	10,538.1	7,977.5	249.7	2,310.9	21.9
กลุ่มวัยทำงาน (25-59)	33,536.7	19,523.6	2,461.2	11,551.9	34.4
กลุ่มสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)	7,091.8	4,839.0	1,143.1	1,109.7	15.6

\* หมายถึง ร้อยละของจำนวนประชากรที่ดื่มสุราต่อจำนวนประชากรทั้งหมด ในแต่ละประเภท  
ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของประชากร พ.ศ.2550, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

6. ผลการสำรวจพฤติกรรมการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ พบว่าในระหว่าง 12 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์ มีผู้ที่ไม่เคยดื่มสุราร้อยละ 63.2 ผู้ที่เคยดื่ม (ปัจจุบันไม่ดื่มแล้ว) ร้อยละ 6.8 และเป็นผู้ที่ดื่มอยู่ในปัจจุบัน ร้อยละ 30.0 ซึ่งสามารถแยกเป็นผู้ดื่มทุกเดือน (1-3 วันต่อเดือน) มากที่สุด คือร้อยละ 7.9 รองลงมาเป็นผู้ที่ดื่มทุกสัปดาห์ (1-2 วันต่อสัปดาห์) และ ผู้ที่ดื่มนานๆ ครั้ง (ดื่มน้อยกว่า 1 วันต่อเดือน) ร้อยละ 5.7 และ 4.1 ตามลำดับ ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 แผนภูมิวงแสดงร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ในระหว่าง 12 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์ จำแนกตามความถี่ในการดื่ม พ.ศ.2550



ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของประชากร พ.ศ.2550, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

7. ประเภทของสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ที่ประชากรดื่ม 3 ลำดับแรกในระหว่าง 12 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์ คือ เบียร์ สุราขาว และ สุราสีน้ำตาล ร้อยละ 45.7 39.2 และ 10.7 ตามลำดับ โดยพบว่า ผู้หญิงนิยมดื่มเบียร์มากกว่าสุราประเภทอื่น คือร้อยละ 59.6 ในขณะที่ผู้ชายนิยมดื่มทั้งเบียร์และสุราขาว ในสัดส่วนที่สูง คือร้อยละ 43.1 และ 41.7 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามเขตการปกครอง พบว่า ประชากรในเขตเทศบาลนิยมดื่มเบียร์มากที่สุด ร้อยละ 60.6 ในขณะที่นอกเขตเทศบาล นิยมดื่มสุราขาวมากที่สุด คือ ร้อยละ 48.0 สำหรับกลุ่มเยาวชนและวัยทำงานนิยมดื่มเบียร์มากที่สุด คือ ร้อยละ 56.0 และ 45.4 ตามลำดับ ส่วนวัยสูงอายุดื่มสุราขาวมากที่สุด คือร้อยละ 56.2 ดังข้อมูลตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางแสดงร้อยละของประชากรที่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ จำแนกตามประเภทสุราที่ดื่มมาก 3 อันดับแรก เพศ เขตการปกครอง และกลุ่มวัย พ.ศ. 2550

เพศ และเขตการปกครอง และกลุ่มวัย (ปี)	ร้อยละของประชากร (ในประเภทนั้น ๆ)		
	เบียร์	สุราขาว	สุรายี่ห้อไทย
รวม	45.7	39.2	10.7
ชาย	43.1	41.7	11.5
หญิง	59.6	25.4	6.5
เขตการปกครอง			
ในเขตเทศบาล	60.6	15.6	15.7
นอกเขตเทศบาล	40.1	48.0	8.8
กลุ่มวัย (ปี)			
กลุ่มเยาวชน (15-24)	56.0	29.7	11.5
กลุ่มวัยทำงาน (25-59)	45.4	39.4	10.9
กลุ่มสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)	27.7	56.2	7.5

ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของประชากร พ.ศ.2550, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

● **การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการสำรวจพฤติกรรม การบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากการสำรวจของสำนักงานสถิติ แห่งชาติ 5 ครั้ง**

- ข้อมูลการวิเคราะห์แนวโน้มการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นี้ นำมาจากการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2539, 2544, 2549 การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2547 และ 2550 รวมทั้งหมด 5 การสำรวจ ระยะเวลารวมทั้งสิ้น 11 ปี
- เมื่อศึกษาข้อมูลแนวโน้มของความชุกของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแบบแผนการดื่มต่างๆ ในเวลา 11 ปี พบว่าผู้ที่มีพฤติกรรมการดื่มประจำเพิ่มขึ้น ขณะที่ผู้ที่มีพฤติกรรมการดื่มนานๆ ครั้งลดลง และในกลุ่มที่ดื่มประจำ มีการย้ายจากการดื่มทุกเดือนเป็นดื่มทุกสัปดาห์และทุกวัน ดูรายละเอียดได้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตารางแสดงแนวโน้มความชุกของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำแนกตามแบบแผนการดื่ม เปรียบเทียบระหว่างปี 2539, 2544, 2547, 2549 และ 2550

	ปี 2539		ปี 2544		ปี 2547		ปี 2549		ปี 2550		ความต่าง 11 ปี (ร้อยละ)
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
ทั่วราชอาณาจักร	43,392,400	100.0	46,941,400	100.0	49,438,900	100.0	50,353,800	100.0	51,166,854	100.0	0
ไม่ดื่ม	29,736,400	68.5	31,643,100	67.4	33,276,900	67.3	34,471,100	68.5	35,806,508	70.0	+2
ดื่ม	13,656,000	31.5	15,298,300	32.6	16,162,000	32.7	15,882,600	31.5	15,360,792	30.0	-5
ดื่มประจำ	7,310,500	16.8	7,716,700	16.4	8,808,000	17.8	9,297,200	18.5	10,348,515	20.2	+20
- ดื่มทุกวันหรือเกือบทุกวัน	2,669,300	6.2	2,732,700	5.8	3,175,400	6.4	3,853,300	7.7	3,351,298	6.5	+6
- ดื่ม 1-2 ครั้ง/สัปดาห์	2,386,000	5.5	2,641,700	5.6	3,004,800	6.1	3,345,500	6.6	2,930,459	5.7	+4
- ดื่ม 1-2 ครั้ง/เดือน	2,255,200	5.2	2,342,300	5.0	2,627,800	5.3	2,098,500	4.2	4,066,758	7.9	+46
ดื่มหนานๆ ครั้ง	6,454,500	14.6	7,581,600	16.2	7,354,000	14.9	6,585,500	13.1	5,012,277	9.7	-34

- หมายเหตุ

i. ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้แก่ การสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2539, การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544, การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2547, และ การสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2549, เปรียบเรียงโดยศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

10. จากตารางที่ 4 พบว่าความชุกของผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เท่ากับร้อยละ 31.5 ในปี 2539 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 32.6 และ 32.7 ในปี 2544 และ 2547 และลดกลับลงมาเป็นร้อยละ 31.5 และ 30.0 ในปี 2549 และ 2550 เมื่อคิดเทียบปี 2539 กับปี 2549 เท่ากับไม่มีการเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนความชุกของผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในภาพรวม แต่ถ้าเทียบกับปี 2550 จะมีสัดส่วนความชุกลดลงเล็กน้อยแต่ไม่สามารถสรุปได้เนื่องจากการเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษาซึ่งเป็นช่วงที่ประชาชนดื่มน้อยที่สุดซึ่งเคยกล่าวแล้วในข้อ 3
11. สัดส่วนของผู้ที่ดื่มประจำเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 16.8 ในปี 2539 เป็น ร้อยละ 20.2 ในปี 2550 คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ขณะที่สัดส่วนความชุกของผู้ที่ดื่มนานๆ ครั้งลดลงจาก ร้อยละ 14.6 ในปี 2539 เป็นร้อยละ 9.7 ในปี 2550 คิดเป็นลดลงร้อยละ 34
12. อาจตีความได้ว่า โดยภาพรวมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2539 ถึง 2547 แต่ด้วยการดำเนินการเพื่อควบคุมปัญหาสุราที่เข้มข้นตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ส่งผลให้ภาพรวมการดื่มลดลงในปี 2549 และ 2550 อาจอธิบายได้ว่า การดำเนินงานอาจทำให้ลดผู้ที่ดื่มนานๆ ครั้งให้เลิกดื่มได้แต่ไม่สามารถลดผู้ที่ดื่มประจำซึ่งมากขึ้นได้
13. เมื่อศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบแนวโน้ม 11 ปีของการดื่มประจำของประชากร จำแนกตามเพศ กลุ่มอายุ ต่างๆ และเขตการปกครอง พบว่า แนวโน้มการดื่มประจำเพิ่มขึ้นทั้งสองเพศ โดยการเพิ่มขึ้นของเพศหญิงมากกว่าเพศชาย 2 เท่า แนวโน้มการดื่มประจำเพิ่มขึ้นอย่างมากโดยเฉพาะในเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ตอนต้น และแนวโน้มการดื่มประจำเพิ่มขึ้นในเขตเทศบาลมากกว่านอกเขตเทศบาล ดูรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ตารางแสดงแนวโน้มความชุกของผู้ที่ดื่มแบบประจำของประชากรกลุ่มอายุต่าง ๆ เปรียบเทียบระหว่าง ปี 2539, 2544, 2547, 2549 และ 2550

	ปี 2539	ปี 2544	ปี 2547	ปี 2549	ปี 2550	ความต่าง 10 ปี
ทั่วราชอาณาจักร*	16.8%	16.4%	17.8%	18.5%	20.2%	+20%
<b>เพศ*</b>						
ชาย	28.3%	30.3%	31.1%	31.5%	37.7%	+33%
หญิง	2.3%	2.8%	2.7%	3.0%	3.8%	+65%
<b>อายุ</b>						
11 - 14 ปี	0.0%	N.A.	0.0%	0.3%	N.A.	N.A.
15 - 19 ปี	4.7%	4.6%	6.7%	6.8%	8.0%	+70%
20 - 24 ปี	15.0%	15.7%	16.7%	19.3%	21.6%	+44%
25 - 29 ปี	20.1%	20.0%	23.3%	21.3%	24.5%	+22%
30 - 34 ปี	22.1%	20.6%	22.4%	23.3%	24.7%	+12%
35 - 39 ปี	22.0%	21.7%	15.0%	21.8%	25.6%	+16%
40 - 44 ปี	20.9%**	20.4%**	22.0%	24.5%	25.6%	+22%
45 - 49 ปี			21.3%	21.6%	24.9%	+19%
50 - 54 ปี	18.6%**	17.3%**	19.5%	20.8%	21.7%	+17%
55 - 59 ปี			16.6%	16.8%	17.9%	-4%
60 ปีขึ้นไป	11.6%	10.3%	9.5%	10.5%	10.5%	-9%
<b>เขตการปกครอง*</b>						
ในเขตเทศบาล	15.8%	15.2%	16.5%	17.5%	18.6%	+18%
นอกเขตเทศบาล	17.1%	17.1%	18.5%	18.9%	17.4%	+2%

- หมายเหตุ

ii. ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ, เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

iii. N.A. คือ ไม่มีข้อมูล

iv. \* วิเคราะห์ข้อมูลอายุ 15 ปีขึ้นไป

v. \*\* ในการสำรวจปี 2539 และ 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติวิเคราะห์ข้อมูลเป็นช่วงอายุ 40 - 49 และ 50 - 59 ปี

จากตารางที่ 5 พบว่า จากปี 2539 - 2550 ความชุกของผู้ที่ตีตมประจำ (ตีตมทุกวันหรือเกือบทุกวัน, ตีตม 1 - 2 ครั้ง/สัปดาห์, ตีตม 1 - 2 ครั้ง/เดือน) เพิ่มขึ้นในเขตเทศบาลมากกว่านอกเขตเทศบาล คือเพิ่มขึ้นร้อยละ 18 และ ร้อยละ 2 (จากร้อยละ 15.8 เป็น ร้อยละ 18.6 ในเขตเทศบาล, จากร้อยละ 17.1 เป็นร้อยละ 17.4 นอกเขตเทศบาล) แต่เพิ่มขึ้นในเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยที่เพศหญิงเพิ่มขึ้นร้อยละ 65 (จากร้อยละ 2.3 ในปี 2539 เป็นร้อยละ 3.8 ในปี 2550) และเพศชายเพิ่มขึ้นร้อยละ 33 (จากร้อยละ 28.3 ในปี 2539 เป็นร้อยละ 37.7 ในปี 2550) และที่สำคัญมีการเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในกลุ่มเยาวชนและผู้ใหญ่ตอนต้น คือ กลุ่มอายุ 15 - 19 ปี (จากร้อยละ 4.7 เป็นร้อยละ 8) และกลุ่มอายุ 20 - 24 ปี (จากร้อยละ 15.0 เป็นร้อยละ 21.6) คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 44 - 70 นับว่าเป็นสัญญาณอันตรายที่บ่งชี้ความเลวร้ายของแนวโน้มของสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้หญิง และเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอัตราการเติบโตของผู้ที่มีพฤติกรรมการตีตมประจำมากกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งในกลุ่มเยาวชนสะท้อนว่าเยาวชนกำลังถูกมอมเมาให้ตีตมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมาก หากรัฐและสังคมไม่มีมาตรการที่เพียงพอ อนาคตเด็กไทยคงจะเป็นหนี้เหล่าตีตมเมือง

● **การสำรวจครัวเรือนระดับชาติเพื่อประมาณการจำนวนผู้ที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี พ.ศ. 2550**  
**ของคณะกรรมการบริหารเครือข่ายวิชาการสารเสพติด**

14. โครงการสำรวจครัวเรือนระดับชาติเพื่อประมาณการจำนวนผู้ที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี พ.ศ.2550 ใช้วิธีการสำรวจประชากรในครัวเรือนทั่วประเทศ (National Household Survey) โดยการสุ่มตัวอย่างแบ่งหลายชั้นภูมิ (Multistage Sampling Scheme) โดยแบ่งพื้นที่เป้าหมายออกเป็น 3 พื้นที่ใหญ่ คือ กรุงเทพมหานคร ในเขตเทศบาล และ นอกเขตเทศบาล จากนั้นแบ่งพื้นที่ย่อยออกเป็น ปปส. ภาคและกรุงเทพฯ รวมทั้งหมด 10 ภาค และ สุ่มเลือกจังหวัด อำเภอ ตำบล และ หมู่บ้านหรือชุมชนอาคารลงมาเป็นลำดับขั้น จากนั้นสุ่มเลือกครัวเรือน และ เลือกตัวอย่างซึ่งเป็นสมาชิกในแต่ละครัวเรือนที่มีอายุระหว่าง 12 - 65 ปี ทุกคนที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนนั้นมานานกว่า 3 เดือน จากวิธีการสุ่มตัวอย่างดังกล่าว ได้จังหวัดทั้งหมด 29 จังหวัด ได้ขนาดตัวอย่าง 11,348 ครัวเรือน แบ่งเป็นเขตเทศบาล 2,744 ครัวเรือน และนอกเขตเทศบาล 7,356 ครัวเรือน รวมคนตัวอย่างอายุระหว่าง 12 - 65 ปี ทั้งสิ้น 26,633 คน แบ่งเป็นเพศชาย 11,983 คน หญิง 14,650 คน (ร้อยละ 45 และ 55 ตามลำดับ) เป็นตัวอย่างจากกรุงเทพฯ 2,084 คน ภาคกลาง 9,329 คน ภาคเหนือ 4,654 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7,404 คน และภาคใต้ 3,161 คน

15. ผลการสำรวจที่สำคัญ พบว่า ประชากรไทยทั่วประเทศอายุ 12 - 65 ปี จำนวน 46.53 ล้านคน มีจำนวนประมาณ 13.23 ล้านคน หรือ ร้อยละ 28.4 ที่ตีตมสุราภายใน 1 ปีที่ผ่านมา และ 10.54 ล้านคน หรือ ร้อยละ 22.7 ตีตมสุราภายใน 30 วันที่ผ่านมา โดยคิดเป็นประชากรชายที่ตีตมใน 30 วัน ประมาณ 8.5 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 41 ของผู้ชายทั้งหมด และ ประชากรหญิงที่ตีตมใน 30 วัน ประมาณ 2 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 7.8 ของผู้หญิงทั้งหมดดังตารางที่ 6



ตารางที่ 6 ตารางแสดงจำนวนและอัตราประชากรที่มีประสบการณ์ดื่มสุร่า จำแนกตามเพศและอายุ

	อายุ 12-19 ปี		อายุ 20-24 ปี		อายุ 25-44 ปี		อายุ 45-65 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<b>ชาย</b>										
ไม่เคยดื่มเลยในชีวิต	2,625,062	79.7	528,496	36.9	2,632,329	32.3	2,681,943	33.9	8,467,829	40.8
เคยดื่มแต่หยุดไป > 1 ปี	74,278	2.3	46,535	3.2	726,163	8.9	1,353,640	17.1	2,200,616	10.6
ดื่มใน 1 ปีที่ผ่านมา	585,656	17.8	845,126	59.0	4,743,786	58.3	3,845,487	48.6	10,020,055	48.2
ดื่มใน 30 วันที่ผ่านมา	467,525	14.2	692,396	48.3	4,116,607	50.6	3,267,305	41.3	8,543,833	41.1
ดื่มใน 7 วันที่ผ่านมา	337,256	10.2	487,388	34.0	2,986,480	36.7	2,384,106	30.2	6,195,230	29.8
ดื่มหนักต่อครั้งใน 1 ปี	355,515	10.8	571,040	39.9	2,956,938	36.3	1,885,725	23.9	5,769,218	27.8
<b>หญิง</b>										
ไม่เคยดื่มเลยในชีวิต	3,506,651	90.8	1,348,224	76.8	8,248,928	77.9	7,846,540	82.2	20,950,342	81.3
เคยดื่มแต่หยุดไป > 1 ปี	57,619	1.5	116,794	6.7	665,350	6.3	618,988	6.5	1,458,751	5.7
ดื่มใน 1 ปีที่ผ่านมา	274,698	7.1	269,349	15.3	1,632,885	15.4	1,038,367	10.9	3,215,299	12.5
ดื่มใน 30 วันที่ผ่านมา	126,515	3.3	131,128	7.5	1,015,815	9.6	726,206	7.6	1,999,664	7.8
ดื่มใน 7 วันที่ผ่านมา	54,058	1.4	74,074	4.2	670,827	6.3	507,512	5.3	1,306,473	5.1
ดื่มหนักต่อครั้งใน 1 ปี	90,360	2.3	88,074	5.0	519,145	4.9	290,922	3.0	988,502	3.8

(คิดร้อยละจากจำนวนประชากรจำแนกตามเพศและกลุ่มอายุนั้น)

ที่มา : สถานภาพการบริโภคสุร่า พ.ศ.2550, คณะกรรมการบริหารเครือข่ายวิชาการเสพติด

16. เบียร์ เป็นเครื่องดื่มที่ประชากรทั้งชายและหญิงนิยมดื่มในปัจจุบัน (ดื่มใน 30 วัน) มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ เหล้าขาว เหล้าแดง ยาตองเหล้า เหล้าพื้นบ้าน และ ไวน์ ตามลำดับ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมน้ำผลไม้และเครื่องดื่มผสมเสร็จพร้อมดื่ม (RTD) จะเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนหนุ่มสาวและผู้หญิง
17. ดัชนีการดื่มสุรา (Drinking Indices) ที่ใช้ในการศึกษานี้มี 2 ลักษณะ ดังนี้ คือปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มเฉลี่ยต่อวัน (Average daily intake) เป็นตัวบอกลักษณะการดื่มของบุคคลนั้นโดยเฉลี่ยเท่าๆ กันทุกวันที่ดื่มและไม่ดื่ม ในระยะเวลาที่ศึกษา ซึ่งในโครงการนี้ใช้ที่ 1 ปี จึงเป็นค่าปริมาณแอลกอฮอล์อย่างต่ำที่บุคคลได้รับโดยเฉลี่ยต่อวันใน 1 ปี ซึ่งใช้วัดความเสี่ยงของการดื่มแบบเรื้อรัง (Chronic) และ ปริมาณแอลกอฮอล์ต่อวันที่ดื่ม (Average drinking intensity) เป็นตัวบอกขนาดของการดื่มในวันที่คนๆ นั้นดื่มสุราเท่านั้น โดยไม่ได้นับวันที่ไม่ได้ดื่มมาเป็นตัวหารด้วย จึงเป็นค่าที่บอกความรุนแรงของการดื่มของบุคคลนั้น ซึ่งใช้วัดความเสี่ยงของการดื่มแบบเฉียบพลัน (Acute) ซึ่งค่านี้จะสูงกว่าค่า Average daily intake
18. สำหรับผู้ที่ดื่มสุราใน 1 ปี ที่ผ่านมา พบว่า ประชากรชายดื่มเฉลี่ย 32.80 กรัมต่อวัน ผู้หญิงดื่มเฉลี่ย 11.02 กรัมต่อวันโดยเฉลี่ยตลอดปี แต่เมื่อกำหนดเป็นปริมาณการดื่มเฉลี่ยเฉพาะวันที่ดื่มจะพบว่า ผู้ชายดื่มเฉลี่ย 85.75 กรัมต่อวันที่ดื่ม และ ผู้หญิงดื่มเฉลี่ย 51.99 กรัมต่อวันที่ดื่ม (ดูตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ตารางแสดงปริมาณการดื่มสุราตามดัชนีการดื่มสุราของประชากรไทย จำแนกตามเพศและอายุ

	ปริมาณแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อวัน (กรัม/วัน) Average daily intake (gm/day)		ปริมาณแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อวันที่ดื่ม (กรัม/วันที่ดื่ม) Average drinking intensity (gm/day)	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
12-19 ปี	31.34	7.84	118.35	61.95
20-24 ปี	29.68	15.05	91.30	67.30
25-44 ปี	37.92	9.90	91.74	51.69
45-65 ปี	27.44	12.61	72.28	45.67
รวม	32.80	11.02	85.72	51.99

ที่มา : สถานภาพการบริโภคสุรา พ.ศ.2550, คณะกรรมการบริหารเครือข่ายวิชาการสารเสพติด  
เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

19. การวัดความเสี่ยงของการดื่มในโครงการนี้ใช้ค่าการวัดตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก โดยความเสี่ยงแบบเรื้อรัง (Chronic) ใช้ตัวเลขแบ่งระดับตามตาราง แต่ใช้ปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มเฉลี่ยต่อวัน (Average daily intake) ในการประเมินส่วนความเสี่ยงแบบเฉียบพลัน (Acute) ใช้ตัวเลขแบ่งระดับตามตารางเช่นกัน แต่ใช้ปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มเฉลี่ยต่อวันดื่ม (Average drinking intensity) ในการประเมินดังตารางที่ 8

**ตารางที่ 8** ตารางแสดงปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มเฉลี่ยต่อวัน (Average daily intake) กับระดับความเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายจากการดื่มแบบเรื้อรัง

ระดับความเสี่ยง	ชาย (ผู้ใหญ่อายุ 25 - 60 ปี)	หญิง (ผู้ใหญ่อายุ 25 - 60 ปี)
เสี่ยงน้อย	1 - 40 กรัมต่อวัน	1 - 20 กรัมต่อวัน
เสี่ยงปานกลาง	41 - 60 กรัมต่อวัน	21 - 40 กรัมต่อวัน
เสี่ยงมาก	61 - 100 กรัมต่อวัน	41 - 60 กรัมต่อวัน
เสี่ยงรุนแรง	> 100 กรัมต่อวัน	> 60 กรัมต่อวัน

หมายเหตุ - วัยรุ่นและผู้สูงอายุใช้ค่าปริมาณแอลกอฮอล์ของเพศหญิง ส่วนผู้ที่มีโรคทั้งทางร่างกายและจิตเวช และสตรีมีครรภ์ไม่ควรดื่มเลย

ที่มา : สถานภาพการบริโภคสุรา พ.ศ. 2550, คณะกรรมการบริหารเครือข่ายวิชาการสารเสพติด

20. เมื่อคัดแยกระดับความเสี่ยงโดยใช้ดัชนีวัดความเสี่ยงของการดื่มแบบเรื้อรัง ซึ่งอิงตามปริมาณการดื่มเฉลี่ยต่อวัน (Average alcohol intake) โดยใช้เกณฑ์ตามตารางที่ 8 พบว่า ผู้ชายร้อยละ 21.3 และผู้หญิงร้อยละ 12 ที่จัดว่าดื่มในปริมาณที่สัมพันธ์กับความเสี่ยงตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป แต่เมื่อใช้ดัชนีวัดความเสี่ยงของการดื่มแบบเฉียบพลัน ซึ่งอิงปริมาณการดื่มเฉลี่ยต่อวันที่ดื่ม (Average drinking intensity) เป็นค่าในการแบ่งระดับ กลับพบว่า ผู้ชายร้อยละ 63 และผู้หญิงร้อยละ 60.6 จะถูกจัดเป็นผู้ดื่มในระดับที่สัมพันธ์กับความเสี่ยงระดับปานกลางขึ้นไป โดยอัตราดังกล่าวสูงที่สุดในกลุ่มประชากรวัยรุ่นถึงวัยหนุ่มสาว (12-24 ปี) หมายถึง คนไทยทั้งชายและหญิงนิยมดื่มหนักในวันที่ดื่มมากกว่าดื่มปริมาณน้อยหลายๆ วัน หรือ คนไทยดื่มเสี่ยงแบบเฉียบพลันมากกว่าดื่มเสี่ยงแบบเรื้อรัง นอกจากนั้นประชากรชายวัยนี้ถึงร้อยละ 34.8 และประชากรหญิงถึงร้อยละ 27 อาจจัดได้ว่าดื่มในระดับที่เสี่ยงรุนแรง ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ตารางแสดงร้อยละของประชากรจำแนกตามระดับความเสี่ยงแยกตามดัชนีการดื่ม Average daily intake และ Average drinking intensity จำแนกตามเพศและอายุ

เสี่ยงน้อย		เสี่ยงปานกลาง		เสี่ยงมาก		เสี่ยงรุนแรง		รวมระดับความเสี่ยง ตั้งแต่ความเสี่ยง ปานกลางขึ้นไป		
ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	
<b>จำแนกตามปริมาณแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อวัน (กรัม/วัน) Average daily intake (gm/day)</b>										
12-24 ปี	77.8	88.5	8.1	4.7	5.5	1.8	8.6	5.0	22.2	11.5
25-44 ปี	79.0	88.9	5.7	4.3	6.2	3.5	9.1	3.3	21.0	11.1
45-65 ปี	78.6	86.1	8.7	8.1	6.3	1.4	6.5	4.4	21.5	13.9
รวม	78.7	87.9	7.2	5.6	6.1	2.5	8.0	3.9	21.3	12.0
<b>จำแนกตามปริมาณแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อวันดื่ม (กรัม/วันที่ดื่ม) Average drinking intensity (gm/day)</b>										
12-24 ปี	30.3	34.6	16.4	22.7	18.5	15.7	34.8	27.0	69.7	65.4
25-44 ปี	37.0	38.0	17.7	26.9	16.3	12.1	29.0	23.0	63.0	62.0
45-65 ปี	39.6	44.1	19.9	26.1	17.0	10.8	23.6	19.0	60.5	55.9
รวม	37.0	39.4	18.4	25.9	16.9	12.3	27.7	22.4	63.0	60.6

ที่มา : สถานภาพการบริโภคสุรา พ.ศ. 2550, คณะกรรมการบริหารเครือข่ายวิชาการสารเสพติด  
 เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

21. ความผิดปกติจากการดื่มสุรา (Alcohol-use disorder) เป็นการคัดกรองหาภาวะความผิดปกติจากการดื่ม ซึ่งสะท้อนลักษณะการดื่มที่มีปัญหาแบบเรื้อรัง ซึ่งในโครงการนี้ใช้แบบคัดกรองขององค์การอนามัยโลก ซึ่งเป็นที่นิยมใช้ทั่วโลก คือ แบบคัดกรอง Alcohol Use Disorder Identification Test หรือ AUDIT เป็นชุดคำถาม 10 ข้อ ในประเทศไทยได้นำมาแปลและทดสอบความตรงและความเที่ยง โดย รศ.พ.ญ.ดร. สาวิตรี อึ้งนางค์กรชัย ซึ่งเป็นที่นิยมใช้ทั่วไป

ความผิดปกติจากการดื่มสุราจำแนกตามคะแนน ของ AUDIT แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังตารางที่ 10 ซึ่งระดับคะแนนตั้งแต่ 8 ขึ้นไปจัดว่าเป็นผู้ที่มีความผิดปกติจากการดื่มสุรา (Alcohol-use disorder)

**ตารางที่ 10 ตารางแสดงคะแนนและการจัดระดับความเสี่ยงของแบบคัดกรองภาวะความผิดปกติจากการดื่มสุรา หรือ AUDIT (Alcohol Use Disorder Identification Test)**

<b>คะแนน 0 - 7</b>	คือ ผู้ที่ไม่ดื่มสุราเลย หรือ ผู้ที่มีความเสี่ยงต่ำจากการดื่มสุรา (Non-drinker or Low risk drinker)
<b>คะแนน 8 - 15</b>	คือ ผู้ที่ดื่มสุราแบบเสี่ยง (Harzardous drinker) หรือ ผู้ที่มีความเสี่ยงระดับปานกลางจากการดื่มสุรา (Moderate risk intake)
<b>คะแนน 16 - 19</b>	คือ ผู้ที่ดื่มสุราแบบอันตราย (Harmful drinker) หรือ ผู้ที่มีความเสี่ยงสูงมากจากการดื่มสุรา (High risk drinker)
<b>คะแนน <math>\geq 20</math></b>	คือ ผู้ที่ดื่มสุราแบบอันตรายมาก หรือ อาจเป็นผู้ที่มีภาวะเสพติดแอลกอฮอล์ (Dependence drinker)

หมายเหตุ - คะแนน 8 คะแนนขึ้นไป จัดว่าเป็นผู้ที่มีความผิดปกติจากการดื่มสุรา (Alcohol - Use Disorders)

ที่มา : สถานภาพการบริโภคสุรา พ.ศ.2550, คณะกรรมการบริหารเครือข่ายวิชาการสารเสพติด

22. อัตราความชุกของภาวะผิดปกติจากการดื่มสุราทั้งสามระดับดังตารางที่ 10 พบว่า ประชากรชายมีอัตราความชุกสูงกว่าประชากรหญิงถึงประมาณ 3 เท่า (ดูตารางที่ 11) นอกจากนี้ประชากรชายมีอัตราการมีปัญหาและผลกระทบจากการดื่มสุราสูงกว่าประชากรหญิง ซึ่งปัญหาและผลกระทบที่พบมากที่สุด ได้แก่ การเคยรู้สึกผิดหรือเสียใจหลังการดื่มสุรา ปัญหาการเงิน ปัญหาสุขภาพร่างกาย ส่วนปัญหาและผลกระทบที่พบน้อยที่สุด ได้แก่ การเคยตกงานหรือเกือบออกจากงาน และปัญหาทางกฎหมายจากการดื่มสุรา

ตารางที่ 11 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของความผิดปกติจากการดื่มสุรา ตามแบบคัดกรองภาวะ  
ความผิดปกติจากการดื่มสุรา AUDIT จำแนกตามเพศ

	ชาย		หญิง		รวม		อัตราความชุก ของภาวะ ผิดปกติจาก การดื่มสุรา (หญิง : ชาย)
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เสี่ยงน้อย (คะแนน 0-7)	6,532,645	65.7	2,808,296	88.3	9,340,941	71.2	1 : 0.7
เสี่ยงปานกลาง (คะแนน 8-15)	2,786,362	28.0	305,466	9.6	3,091,828	23.6	1 : 2.9
เสี่ยงมาก (คะแนน 16-19)	386,431	3.9	41,348	1.3	427,779	3.3	1 : 3
อันตราย เสพติด (คะแนนมากกว่า 20 )	233,747	2.4	26,958	0.8	260,705	2.0	1 : 3
รวมเสี่ยงปานกลางขึ้นไป (คะแนนมากกว่า 8 )	3,406,540	34.3	373,772	11.7	3,780,312	28.8	1 : 2.9

ที่มา : สถานภาพการบริโภคสุรา พ.ศ. 2550, คณะกรรมการบริหารเครือข่ายวิชาการสารเสพติด  
เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

● **การศึกษาโครงการเฝ้าระวังพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย**

23. โครงการเฝ้าระวังพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย (Surveillance of drinking behaviors and other health-risk behaviours among high school students in Thailand) เป็นการสำรวจแบบตัดขวางซ้ำทุกสองปี (Repeatrd series of biannual cross-sectional surveys) โดย เก็บรวบรวมข้อมูลในปีการศึกษา 2550 ระหว่างเดือนธันวาคม 2550 - กุมภาพันธ์ 2551 แหล่งประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 3, 5 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ และ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปี 2 โรงเรียนสายอาชีพศึกษาทั่วประเทศ รวม 201 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนสายสามัญ 118 โรงเรียนสายอาชีพ 83 โรงเรียน โรงเรียนสังกัดรัฐบาลในเขตเมือง 98 โรงเรียน เขตชนบท 55 โรงเรียน โรงเรียนเอกชน 48 โรงเรียน โดยแต่ละโรงเรียนสุ่มเลือกห้องเรียนมาระดับชั้นละ 3 ห้องเรียน เก็บข้อมูลจากนักเรียนทุกคนที่

อยู่ในห้องเรียนเดียวกัน เมื่อแบ่งตามภาค พบว่า เป็นนักเรียนจากโรงเรียนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล 25 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 6,623 คน จากภาคกลาง 51 โรงเรียน 13,163 คน จากภาคเหนือ 40 โรงเรียน 10,388 คน จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 46 โรงเรียน 12,370 คน และ จากภาคใต้ 36 โรงเรียน 7,479 คน ได้จำนวนนักเรียนทั้งหมด 50,033 คน เป็นชาย 22,723 คน (ร้อยละ 45.6) หญิง 27,106 คน (ร้อยละ 54.4) ไม่ระบุเพศ 204 คน อายุเฉลี่ยเท่ากับ 15.1 ปี นักเรียนร้อยละ 94.5 นับถือศาสนาพุทธ

24. นักเรียนชายและหญิงร้อยละ 40 และ 24 เคยดื่มสุรามาแล้วในชีวิต อายุเฉลี่ยที่นักเรียนเริ่มดื่มสุรามาเป็นครั้งแรก ประมาณ 13 ปีในผู้ชาย และ 14 ปีในผู้หญิง มีนักดื่มในปัจจุบัน (ดื่มใน 30 วันที่ผ่านมา) ในอัตราส่วนที่สูงถึงร้อยละ 20 ของนักเรียนชาย และ ร้อยละ 10 ของนักเรียนหญิง แม้จะเป็นการทำผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่ไม่อนุญาตให้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยที่นักเรียนชั้นโตกว่ามีแนวโน้มที่จะดื่มมากกว่านักเรียนชั้นเล็กกว่า นักเรียนสายอาชีพมีแนวโน้มที่จะดื่มมากกว่านักเรียนสายสามัญ นักเรียนชายมีอัตราการดื่มมากกว่านักเรียนหญิงในทุกระดับชั้นดังตารางที่ 12

**ตารางที่ 12** ตารางแสดงร้อยละของอัตราความชุกของการดื่มสุราของเยาวชนในแบบแผนการดื่มประเภทต่าง ๆ จำแนกตามระดับการศึกษา และเพศ

แบบแผนการดื่ม	เพศ	ม.1	ม.3	ม.5	ปวช.2	รวม
การดื่มในชีวิต	ชาย	17.3	35.0	51.8	68.8	39.8
	หญิง	8.9	22.2	31.3	44.7	24.5
การดื่มใน 12 เดือนที่ผ่านมา	ชาย	6.4	20.4	36.2	49.0	25.1
	หญิง	3.8	12.2	18.4	27.9	14.0
การดื่มใน 30 วันที่ผ่านมา	ชาย	4.5	15.3	27.6	40.1	19.5
	หญิง	2.8	8.3	12.2	21.0	9.8
การดื่มหนัก (≥5 หน่วย/ครั้ง) ใน 30 วันที่ผ่านมา	ชาย	1.7	7.7	14.3	20.6	10.2
	หญิง	0.8	3.2	5.4	9.1	4.1
การดื่มจนเมา ใน 30 วันที่ผ่านมา	ชาย	3.9	12.7	20.3	36.8	16.4
	หญิง	1.8	5.8	7.8	16.2	6.7

ที่มา : การเฝ้าระวังพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย, รศ.ดร.พญ.สาวิตรี อัมฉนังค์กรชัยและคณะ.

25. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดื่มสุราใน 12 เดือนที่ผ่านมาในนักเรียนเหล่านี้ได้แก่
- ลักษณะประชากรด้าน เพศ ระดับชั้นเรียน ศาสนา สถานที่อยู่อาศัย และผลการเรียน โดยระดับชั้นเรียนเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มสุราสูงสุด นักเรียนหญิงมีความเสี่ยงในการดื่มน้อยกว่านักเรียนชายประมาณครึ่งหนึ่ง นักเรียนชั้น ม.3 ม.5 และปวช.2 มีความเสี่ยงในการดื่มสุราเป็น 4-12 เท่า ของนักเรียนชั้น ม.1 โดยความเสี่ยงนี้เพิ่มขึ้นตามชั้นปี
  - การรับรู้สภาพแวดล้อมทางสังคมในโรงเรียน และนโยบายกฎระเบียบของโรงเรียน โดยพบว่า นักเรียนที่ดื่มสุรามีแนวโน้มที่จะรับรู้สภาพแวดล้อมและนโยบายกฎระเบียบของโรงเรียนในด้านที่สอดคล้องกับการดื่มสุรา เช่น รับรู้ว่ามีผู้ดื่มสุรามาก ในขณะที่นักเรียนที่ไม่ดื่มสุรามองว่าตนเองอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีผู้ดื่มสุราน้อยกว่า และรับทราบกฎระเบียบของโรงเรียนในเชิงที่ไม่ส่งเสริมการดื่มสุราของนักเรียน โดยนักเรียนที่ดื่มสุรามีโอกาสเป็น 2-3 เท่าของนักเรียนที่ไม่ดื่มสุราที่จะมองว่าตนเองอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีผู้ดื่มสุราหรือดื่มอย่างหนักจำนวนมาก
  - ปัจจัยที่สำคัญอีกด้านหนึ่งที่สัมพันธ์กับการดื่มสุราของนักเรียน จากผลการศึกษานี้ ได้แก่ การสัมผัสกับโฆษณาสุรา นักเรียนที่ดื่มสุรามีอัตราการสัมผัสโฆษณาสุราน้อยครั้งกว่านักเรียนที่ไม่ดื่มและสามารถจดจำรวมทั้งมีความรู้สึกอยากลองดื่มมากกว่านักเรียนที่ไม่ดื่มสุราอย่างชัดเจน โดยนักเรียนที่ดื่มสุรามีอัตราการสัมผัสกับสื่อโฆษณาสุราทุกชนิดบ่อยครั้งกว่านักเรียนที่ไม่ดื่มสุราประมาณหนึ่งเท่าครึ่ง และมีอัตราการจำชื่อยี่ห้อสุราได้มากกว่านักเรียนที่ไม่ดื่มถึงเกือบสองเท่า รวมทั้งยังมีความรู้สึกอยากลองดื่มสุรามากกว่านักเรียนที่ไม่ดื่มประมาณสองเท่าเช่นกัน
26. ผลการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคสุรา พบว่า ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา นักเรียนชายร้อยละ 4.0 และ นักเรียนหญิงร้อยละ 1.2 เคยขับขีรถจักรยานยนต์หลังจากที่เพิ่งดื่มสุรา

## ● การศึกษาสถานการณ์การบริโภคของนักวิจัยต่างๆ ที่เป็นโครงการขนาดเล็ก

27. ผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราและการรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุราของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพตะวันตกและปริมณฑล ซึ่งดำเนินการวิจัยโดย รศ.ดร.ลักษณะ อินทร์กลับ และ คณะ ได้ทำการสำรวจนักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพตะวันตกและปริมณฑล รวม 6 สถาบัน จำนวนทั้งสิ้น 2,569 คน โดยเก็บข้อมูลในช่วงภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2549 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 47.0 ไม่เคยดื่มสุรา ร้อยละ 18.2 เคยดื่มสุราแต่ปัจจุบันเลิกดื่ม และ ร้อยละ 34.8 ปัจจุบันดื่มสุรา โดยที่กลุ่มนักศึกษาที่ไม่เคยดื่มสุราเลยให้เหตุผลสำคัญ 3 อันดับแรกคือ ทราบถึงผลเสียและอันตรายมากกว่าผลดีจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายหรือเสียเงินโดยไม่เกิดประโยชน์ และไม่ชอบกลิ่นและสีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามลำดับ และ ผู้ที่เคยดื่มสุราแต่ปัจจุบันเลิกดื่ม ให้เหตุผลในการเลิกดื่มสุรา คือ เพื่อสุขภาพและเพื่อลดค่าใช้จ่าย, ประเภทของสุราที่นักศึกษาดื่มมาก 3 อันดับแรก คือ เบียร์ สุรา และ ไวน์ ตามลำดับ, โดยที่กว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 61.3) ดื่มเฉพาะในโอกาสพิเศษตามเทศกาล ร้อยละ 15.0 ดื่ม 1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์ และ ร้อยละ 14.6 ดื่ม 1 - 2 ครั้งต่อเดือน, บุคคลที่นักศึกษาร่วมดื่มด้วยมากที่สุด คือ เพื่อนสนิท, ร้อยละ 34.6 ดื่มที่บ้านหรือที่พักอาศัยของตนเอง และ ร้อยละ 31.1 ดื่มที่ร้านอาหาร/คาราโอเกะ





# บทที่ 2

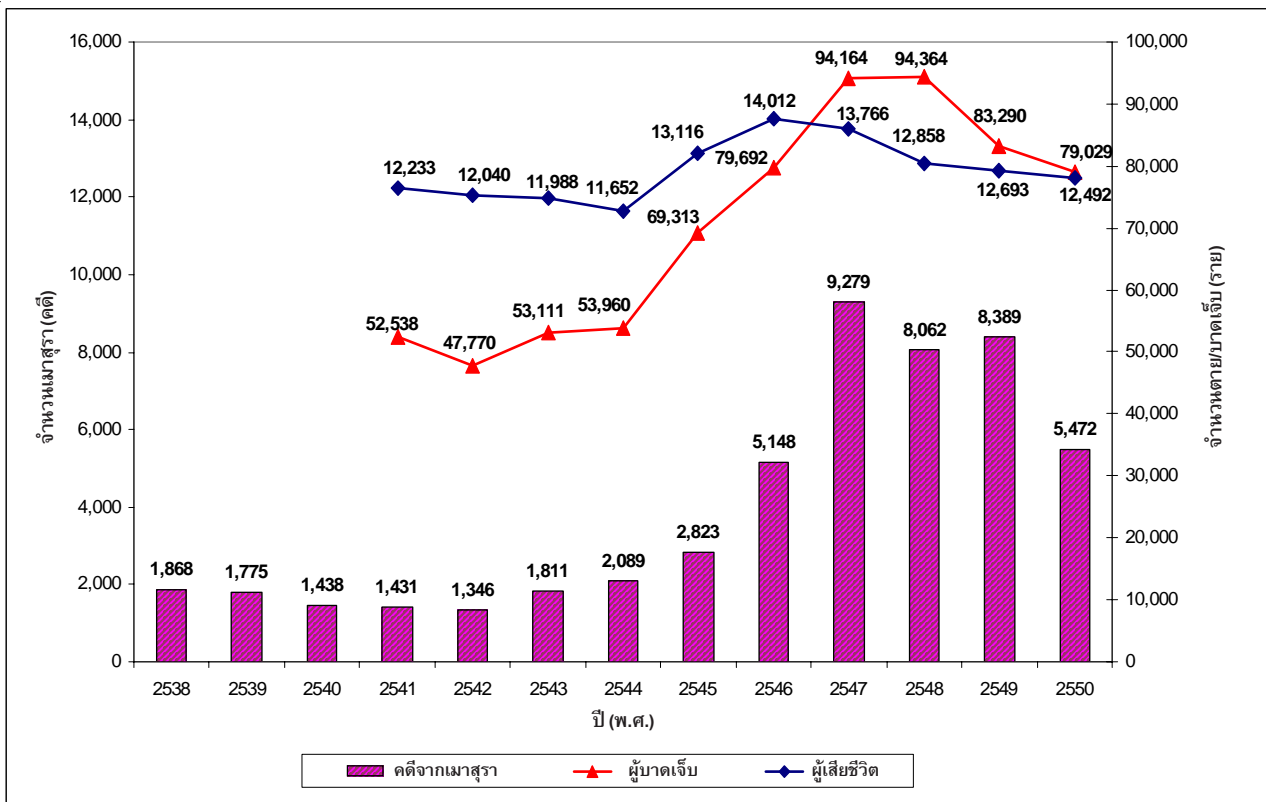
## สถานการณ์ด้านผลกระทบ จากการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ (Impact)

1. ข้อมูลในส่วนของสถานการณ์ด้านผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นี้ จะเป็นข้อมูลส่วนที่เพิ่มเติมข้อมูลล่าสุดจากฐานข้อมูลทะเบียน-ทะเบียนประจำ และ ข้อมูลที่มีการสำรวจเพิ่มเติม หรือ ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยต่างๆ เช่นเดียวกับข้อมูลในส่วนของสถานการณ์ด้านอุปสงค์ในบทที่ 1 โดยที่ข้อมูลที่มีอยู่ในรายงานสถานการณ์สุราประจำปี 2549 และ 2550 ที่ไม่ได้มีลักษณะการเพิ่มเติมข้อมูลต่อเนื่องจะไม่ได้เขียนในรายงานสถานการณ์สุราประจำปี 2551 ฉบับนี้

### ● ผลกระทบด้านอุบัติเหตุ

2. ข้อมูลจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการเก็บสถิติจราจรทางบกในพื้นที่ทั่วราชอาณาจักร พบว่าจำนวนคดีอุบัติเหตุที่มีสาเหตุจากการดื่มสุราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2543 จนถึงปี 2547 จากจำนวน 1,346 คดี ในปี 2542 เพิ่มขึ้นเป็น 9,279 คดี ในปี 2547 คิดเป็น 7 เท่า ในเวลา 5 ปี และลดลงในปี 2548 จำนวน 8,062 คดี จากนั้นมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเป็น 8,389 คดี ในปี 2549 และมาลดลงในปี 2550 เป็น 5,472 คดี; สอดคล้องกับการลดลงของจำนวนการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบก ช่วงปี 2541 - 2550 พบว่า จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรทางบกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี 2543 จำนวน 47,770 ราย เป็น 94,364 ราย ในปี 2548 และลดลงในปี 2549 และปี 2550 เหลือจำนวน 83,290 ราย และ 79,026 ราย ตามลำดับ ขณะที่ผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบกเท่ากับ 11,652 ราย ในปี 2544 เพิ่มขึ้นเป็น 14,012 ราย ในปี 2546 และเริ่มลดลงอย่างต่อเนื่องหลังจากนั้นเป็นต้นมา โดยมีจำนวนผู้เสียชีวิตในปี 2550 จำนวน 12,492 ราย (ดังรูปที่ 3) ซึ่งอาจอธิบายได้ว่าแนวโน้มของการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบกแปรผันตรงกับจำนวนคดีอุบัติเหตุที่มีสาเหตุจากการดื่มสุรา ทั้งนี้การลดลงของทั้งคดีอุบัติเหตุที่มีสาเหตุจากการดื่มสุรา และ จำนวนการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบกหลังปี 2547 เป็นต้นมา เป็นผลจากการดำเนินมาตรการต่างๆ อย่างเข้มข้นของทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคมในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทั้งการออกมติคณะรัฐมนตรี การออกประกาศต่างๆ ในประเด็นการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การตรวจจับมาแล้วขับอย่างจริงจังต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ ตลอดจนการห้ามจำหน่ายสุราในปั้มน้ำมัน การขึ้นภาษีสุรา การรณรงค์ดื่มไม่ขับ/เมาไม่ขับ เป็นต้น

รูปที่ 3 แผนภูมิและกราฟแสดงจำนวนคดีอุบัติเหตุที่มีสาเหตุจากการดื่มสุรา จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบก พ.ศ. 2438 - 2550

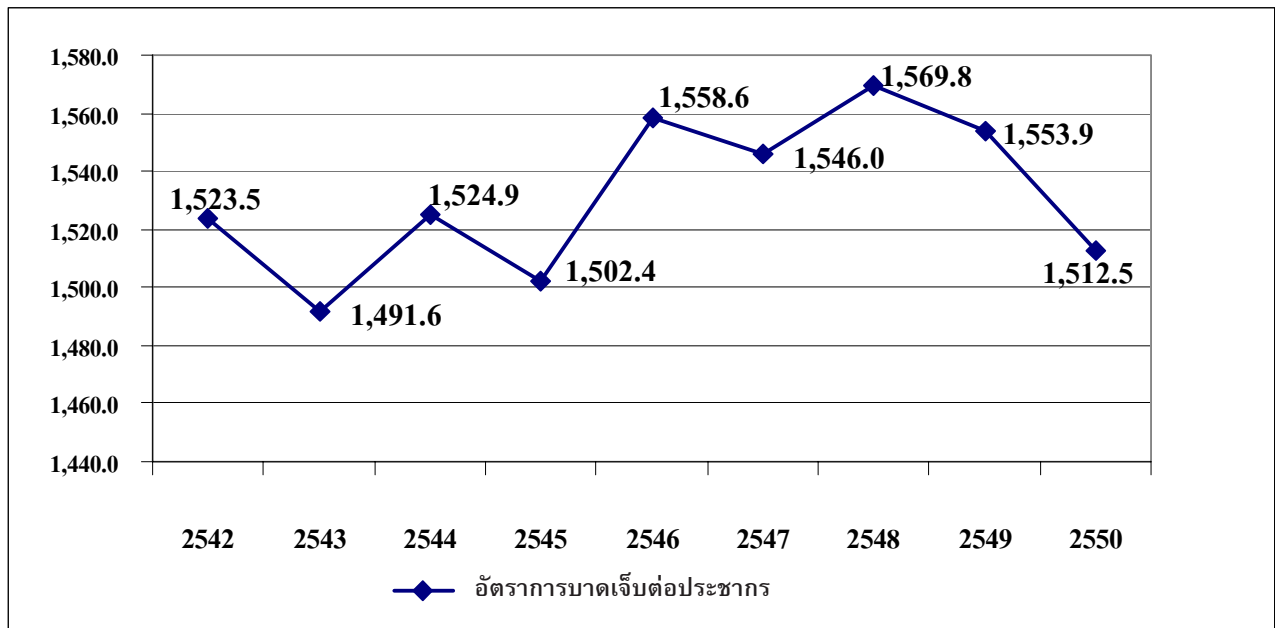


ที่มา : สถิติจราจรทางบก, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

- ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับข้อมูลอัตราการบาดเจ็บต่อประชากร 100,000 คน ของกลุ่มป้องกันการบาดเจ็บ สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค ซึ่งรวบรวมข้อมูลรายงานการบาดเจ็บ 19 สาเหตุ จาก 75 จังหวัด และโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร 17 แห่ง ระหว่างปี 2542-2550 ที่พบว่ามีอัตราการบาดเจ็บด้วยอุบัติเหตุขนส่ง อยู่ที่ 1,523.5, 1,491.6, 1,524.9, 1,502.4, 1,558.6, 1,546.0, 1,569.8, 1,553.9 และ 1,512.5 ต่อประชากร 100,000 คน ตามลำดับจะเห็นได้ว่าอัตราการบาดเจ็บด้วยอุบัติเหตุขนส่งเริ่มลดลงหลังจากปี 2548 ดังรูปที่ 4

รูปที่ 4 กราฟแสดงอัตราการบาดเจ็บต่อประชากร 100,000 คน ด้วยอุบัติเหตุขนส่งทั่วประเทศ พ.ศ. 2542-2550



ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัดและโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร  
รวบรวมโดย : กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

## ● แอลกอฮอล์กับอุบัติเหตุในช่วงเทศกาล

- ในช่วงเทศกาลงานประเพณีต่างๆ คนไทยมักจะมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อการเฉลิมฉลอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกอย่างชัดเจน ดังรูปที่ 5 จะเห็นได้ว่าการเกิดคดีอุบัติเหตุจากการเมาสุราสูงมากในช่วงเดือนธันวาคม มกราคม และเมษายนของทุกปี ซึ่งเป็นช่วงเดือนแห่งเทศกาลปีใหม่ และสงกรานต์ของประเทศไทย เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเฉลี่ยปี 2545-2550 พบว่า เดือนเมษายน ซึ่งเป็นเทศกาลสงกรานต์ จะพบว่ามีจำนวนคดีอุบัติเหตุจากการเมาสุราโดยเฉลี่ย 813 คดี และเดือนธันวาคม - มกราคม จำนวนคดีอุบัติเหตุจากการเมาสุราโดยเฉลี่ย 816 คดี (เฉลี่ยจาก 724 และ 908) ขณะที่เฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ 544 คดี

รูปที่ 5 แสดงจำนวนคดีอุบัติเหตุจราจรทางบกที่มีสาเหตุจากการเมาสุร่าจำแนกตามเดือนที่เกิดคดีจากการเมาสุร่า เปรียบเทียบปี 2545-2550



ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ  
 เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุร่า

5. ข้อมูลจากศูนย์อำนวยความสะดวกทางถนน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า ในช่วงเทศกาลสำคัญของปี คือ ปีใหม่และสงกรานต์ มีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบกมากกว่าช่วงปกติตลอดปี กล่าวคือ ในช่วงปีใหม่มีผู้เสียชีวิตมากกว่าช่วงปกติถึง 1.8-2.4 เท่า (เฉลี่ย 2 เท่า) และในช่วงสงกรานต์มีผู้เสียชีวิตมากกว่าช่วงปกติถึง 1.5-2.6 เท่า (เฉลี่ย 2 เท่า) ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 สถิติจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบก เปรียบเทียบยอดตลอดปี, ปีใหม่และ สงกรานต์

ปี	ตลอดปี		ปีใหม่ (ผู้เสียชีวิต)			สงกรานต์ (ผู้เสียชีวิต)		
	365 วัน	ต่อวัน	7 วัน	ต่อวัน	เปรียบเทียบ ปีใหม่ กับตลอดปี	6 วัน	ต่อวัน	เปรียบเทียบ ปีใหม่ กับตลอดปี
2545	13,116	36	585	84	2.3	567	95	2.6
2546	14,012	38	562	80	2.1	559	93	2.4
2547	13,766	38	632	90	2.4	449	75	2.0
2548	12,858	35	469	67	1.9	330	55	1.6
2549	12,693	35	441	63	1.8	338	56	1.6
2550	12,492	34	449	64	1.9	318	53	1.5
<b>เฉลี่ย</b>	<b>13,156</b>	<b>36</b>	<b>524</b>	<b>75</b>	<b>2</b>	<b>427</b>	<b>71</b>	<b>2</b>

ที่มา : ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

6. ช่วงเทศกาลปีใหม่จะมีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบก 1 คน ทุกๆ 16-25 นาที (เฉลี่ย 20 นาที) และช่วงเทศกาลสงกรานต์จะมีผู้เสียชีวิต 1 คน ทุกๆ 15-27 นาที (เฉลี่ย 21 นาที) ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ตารางแสดงสถิติจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบก เปรียบเทียบยอดปีใหม่ และสงกรานต์

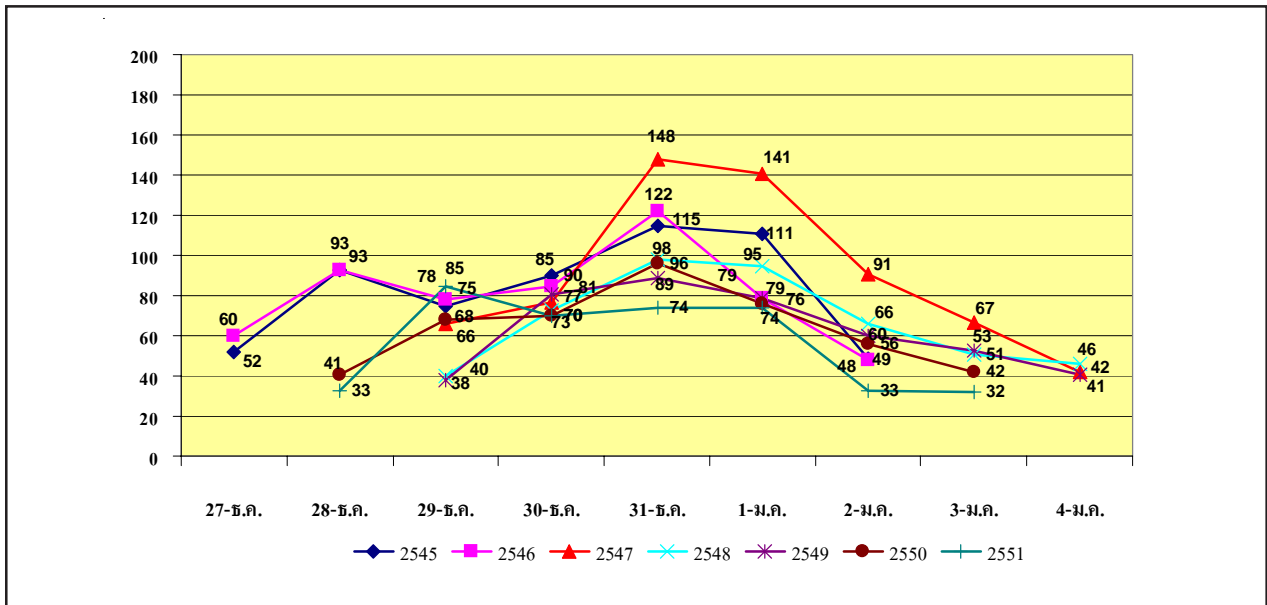
ปี	จำนวนผู้เสียชีวิต ในเทศกาลปีใหม่			ระยะเวลา ที่เกิด การเสียชีวิต 1 คน	จำนวนผู้เสียชีวิต ในเทศกาลสงกรานต์			ระยะเวลา ที่เกิด การเสียชีวิต 1 คน
	จำนวน ราย ใน 7 วัน	เฉลี่ยต่อ วัน	เฉลี่ยต่อ ชั่วโมง		จำนวนราย ใน 6 วัน (11-16 เม.ย.)	เฉลี่ยต่อ วัน	เฉลี่ยต่อ ชั่วโมง	
2545	585	84	3.5	17 นาที	567	95	3.9	15 นาที
2546	562	80	3.3	18 นาที	559	93	3.9	15 นาที
2547	632	90	3.8	16 นาที	449	75	3.1	19 นาที
2548	469	67	2.8	21 นาที	330	55	2.3	26 นาที
2549	441	63	2.6	23 นาที	338	56	2.3	26 นาที
2550	449	64	2.7	22 นาที	318	53	2.2	27 นาที
2251	401	57	2.4	25 นาที	324	54	2.3	26 นาที
เฉลี่ย	506	72	3.0	20 นาที	412	69	2.9	21 นาที

ที่มา : ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย  
เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

## • วันฉลองลุล่วง วันดื่มสุราลุล่วง วันเสียชีวิตลุล่วง

7. ในเทศกาลปีใหม่ วันที่มีการเสียชีวิตสูงสุดส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวันส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ (ระหว่างวันที่ 31 ธันวาคม และ 1 มกราคม) ของทุกปี ซึ่งมักจะมีการเฉลิมฉลองกันด้วยการดื่มสุรา จะเห็นได้จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุและตายในปี 2545-2551 ซึ่งพบว่า คืนวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี จะมีการตายสูงสุดคือ ตาย 74-148 ราย เฉลี่ย 106 ราย หรือคิดเป็น 3.1 - 6.2 ราย/ชั่วโมง หรือ ทุก 13.4 นาที ดังรูปที่ 6

รูปที่ 6 กราฟแสดงการเปรียบเทียบจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบกในช่วงเทศกาลปีใหม่  
จำแนกตามวัน ตั้งแต่ปี 2545-2551

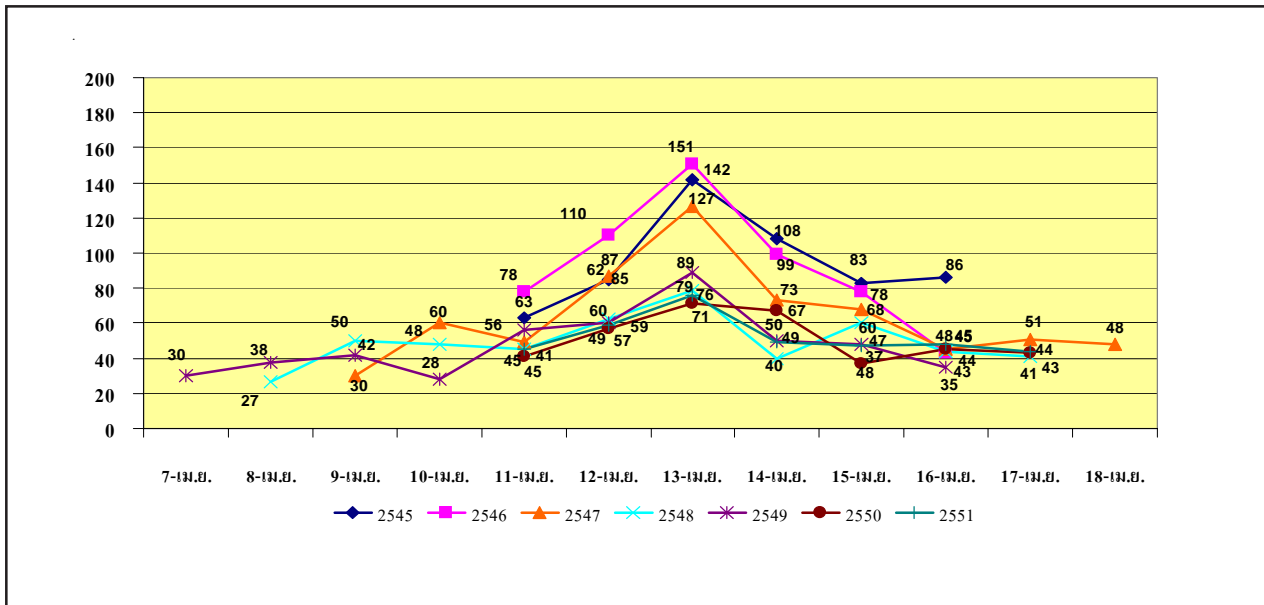


ที่มา : ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย  
เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

8. ในเทศกาลสงกรานต์ วันที่มีการเสียชีวิตสูงสุดส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวันที่ 13 เมษายน ของทุกปี ซึ่งมักจะมี การเฉลิมฉลองกันด้วยการดื่มสุรา สถิติการเกิดอุบัติเหตุและตายจากศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในปี 2545-2551 พบว่า วันที่มีผู้เสียชีวิตสูงสุดคือวันที่ 13 เมษายน ของทุกปี คือ ตาย 71-151 ราย เฉลี่ย 105 ราย หรือ นั่นคือ มีผู้เสียชีวิต 1 คน ทุกๆ 10-20 นาที เฉลี่ย 13.7 นาที ผู้เสียชีวิตมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี 2546 (ดังรูปที่ 7) นั่นอาจจะหมายถึงการดำเนินงาน ภาครัฐและภาคประชาสังคมได้มีมาตรการด้านต่างๆ ทั้งในเรื่องของการเมาไม่ขับ และมาตรการการบำบัด รักษา รวมถึงการรณรงค์ต่างๆ มีประสิทธิผล



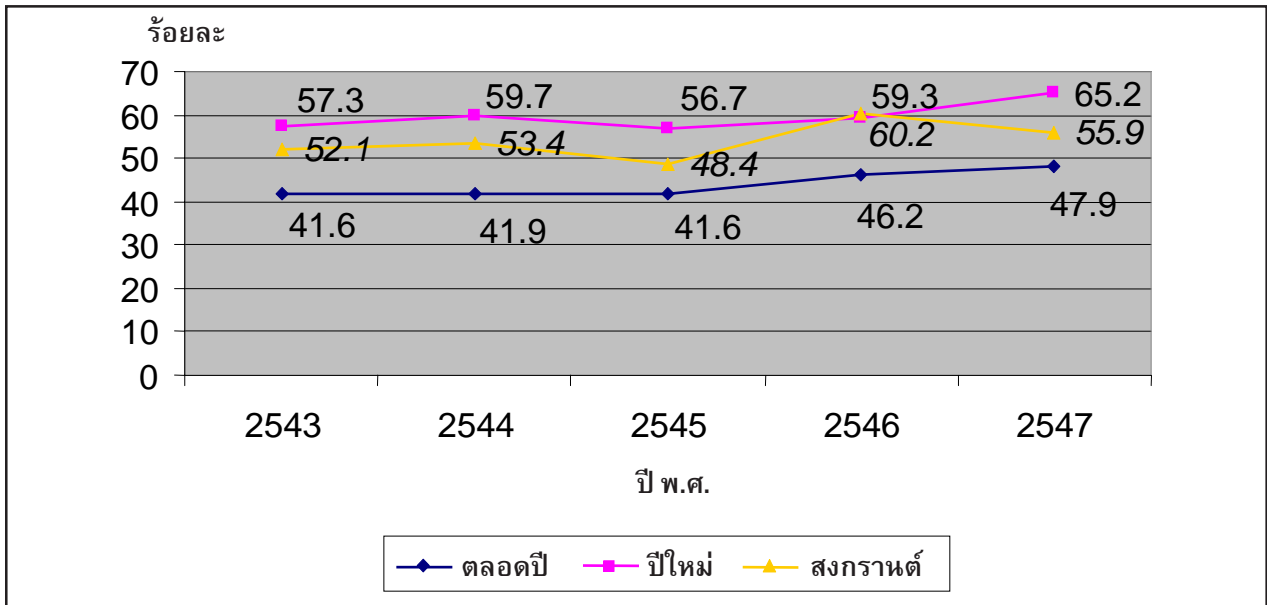
รูปที่ 7 กราฟแสดงการเปรียบเทียบจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบกในช่วงเทศกาลสงกรานต์  
จำแนกตามวัน ตั้งแต่ปี 2545-2551



ที่มา : ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย  
เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

9. การดื่มสุราก่อนขับขีพาหนะจนเกิดอุบัติเหตุเป็นเหตุให้มีผู้บาดเจ็บรุนแรงมีความสัมพันธ์กับเทศกาล คือ ในช่วงเทศกาลจะมีการดื่มสุราก่อนการเกิดอุบัติเหตุจนเป็นเหตุให้มีผู้บาดเจ็บรุนแรงมากกว่าช่วงอื่นๆ ตลอดปี ดังข้อมูลจากกรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยดังนี้ อัตราส่วนของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งที่ดื่มสุราก่อนขับขีพาหนะตลอดปีเฉลี่ยอยู่ที่ ร้อยละ 43.8, ปีใหม่เฉลี่ยอยู่ที่ ร้อยละ 59.6 และ สงกรานต์เฉลี่ยอยู่ที่ ร้อยละ 54.0 ของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งทั้งหมด ดังรูปที่ 8

รูปที่ 8 กราฟแสดงอัตราส่วนของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งที่ดื่มสุราก่อนขับขีพาหนะ เปรียบเทียบตลอดปี ปีใหม่ และ สงกรานต์



ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานมาตรการป้องกันสาธารณสุข กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข (ปภ.) กระทรวงมหาดไทย  
เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

## ● ผลกระทบด้านความรุนแรง

- ผลการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับการกระทำความรุนแรงต่อสตรีในจังหวัดขอนแก่น โดย ผศ.พงษ์เดช สารการ และ ยาวเรศ คำมะนาด ทำการศึกษาแบบ Matched Case - Control Study มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสตรี/สามี กับการกระทำความรุนแรง และปัจจัยพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสตรี/สามีที่มีผลต่อการกระทำความรุนแรงของสตรีในจังหวัดขอนแก่น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มศึกษา และกลุ่มควบคุมในอัตราส่วน 1:2 ทั้งนี้กลุ่มศึกษา (Case) ได้แก่ สตรีที่ถูกกระทำความรุนแรงที่มารับคำปรึกษาจากศูนย์คุ้มครองเด็กและสตรี โรงพยาบาลจังหวัดขอนแก่น จำนวน 47 ราย และ กลุ่มควบคุม (Control) ได้แก่ สตรีที่อาศัยและมีอายุใกล้เคียงกับกลุ่มที่ศึกษา จำนวน 94 ราย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มสตรีที่สามีดื่มฝ่ายเดียว และกลุ่มสตรีที่สตรีและสามีดื่มทั้งสองฝ่าย มีโอกาสเสี่ยงที่จะถูกกระทำความรุนแรง 4.27 เท่า (Adjusted OR = 4.27, 95% CI = 1.10 - 16.62) และ 8.55 เท่า (Adjusted OR = 8.55, 95% CI = 1.75 - 41.90) เมื่อเทียบกับกลุ่มที่ทั้งสตรีและสามีไม่ดื่มทั้งคู่ และพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสตรีและสามีที่มีผลต่อการกระทำความรุนแรง ได้แก่ ปริมาณการดื่มมากกว่า 5 แก้วขึ้นไปต่อครั้ง (Adjusted OR = 4.17, 95% CI = 1.14 - 15.28) และ การใช้สารเสพติดขณะดื่ม (Adjusted OR = 3.97, 95% CI = 1.04 - 15.07)

## ● ผลกระทบด้านปัญหาทางเพศ

11. การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์อย่างมากกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ส่งผลให้เกิดผลที่ตามมา เช่น การติดเชื้อ HIV และ การเกิดโรค AIDS ข้อมูลจากพระอุดมประชาทร (พระอโศกตติกขปัญโญ) วัดพระบาทน้ำพุ กล่าวว่า ผู้ป่วยโรคเอดส์ในวัดพระบาทน้ำพุ นั้นมีสาเหตุจากพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดภาวะมีเมามาขาดสติ ส่งผลให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ป้องกันถึงร้อยละ 70 ของผู้ป่วยที่มาอาศัยอยู่ที่วัด สอดคล้องกับข้อมูลจากการศึกษาภาวะโรคและปัจจัยเสี่ยง (Burden of diseases and risk factors) ของกระทรวงสาธารณสุข
12. ผลการสำรวจการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มนักเรียน ด้วยคอมพิวเตอร์มือถือโดยสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ระหว่างปี 2539 - 2547 ดำเนินการเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมายนักเรียนชั้น ม.2, ม.5 และ ปวช.2 ทั่วประเทศ เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ร่วมกันทั้ง 3 ปี ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น เป็นนักเรียนชาย 64,350 คน นักเรียนหญิง 73,501 คน ผลการสำรวจพบว่านักเรียนที่มีประสบการณ์เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชีวิตจะมีความเสี่ยงต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมาและเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยมากกว่านักเรียนที่ไม่เคยมีประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลยในชีวิต ทั้งเพศชายและเพศหญิง ดังข้อมูลต่อไปนี้
  - นักเรียนชายมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ใน 1 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 14.8 ขณะที่นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ใน 1 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 9.8
  - นักเรียนชายมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชีวิต ร้อยละ 59.0 ขณะที่นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชีวิต ร้อยละ 38.9
  - ในกลุ่มนักเรียนชายมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชีวิต พบว่ามีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ใน 1 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 21.8 ทั้งนี้ในกลุ่มที่เคยดื่มและมีเพศสัมพันธ์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา มีอัตราส่วนการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 48.1, ขณะที่ในกลุ่มที่ไม่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่ามีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ใน 1 ปีที่ผ่านมา เพียงร้อยละ 4.9 และในกลุ่มนี้ มีอัตราการสวมถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 54.7 นั่นคือ นักเรียนชายที่มีพฤติกรรมเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จะมีความเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมทางเพศใน 1 ปีที่ผ่านมา มากกว่า และมีอัตราการสวมถุงยางขณะมีเพศสัมพันธ์น้อยกว่านักเรียนชายที่ไม่เคยมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลยในชีวิต
  - นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชีวิต มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ใน 1 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 18.1 ทั้งนี้ในกลุ่มที่เคยดื่มและมีเพศสัมพันธ์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา มีอัตราส่วนการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 28.5, ขณะที่กลุ่มที่ไม่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชีวิตเลย มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ใน 1 ปีที่ผ่านมา เพียงร้อยละ 4.6 และในกลุ่มนี้ มีอัตราการสวมถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 38.2 นั่นคือ นักเรียนหญิงที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จะมีความเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมทางเพศใน 1 ปีที่ผ่านมา มากกว่า และมีอัตราการสวมถุงยางขณะมีเพศสัมพันธ์น้อยกว่านักเรียนหญิงที่ไม่เคยมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลยในชีวิต เช่นเดียวกับนักเรียนชาย

## ● ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

13. ศูนย์วิจัยปัญหาสุราได้สนับสนุนโครงการศึกษาต้นทุนผลกระทบทางสังคม สุขภาพ และ เศรษฐกิจของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ดำเนินการวิจัยโดย ผศ.ดร.มนทรัตม์ ถาวรเจริญทรัพย์ การศึกษานี้เป็นการศึกษาภาคตัดขวางตามขนาดความชุกของปัญหา(Prevalence approach) ซึ่งเป็นการจําแนกผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งหมดในปี 2549 จากผู้บริโภคแอลกอฮอล์ทั้งรายเก่าและรายใหม่ ทำการศึกษาในรูปแบบของการวิเคราะห์ต้นทุนความเจ็บป่วย (Cost of illness) โดยทำการประเมินต้นทุนในมุมมองของสังคม ซึ่งเป็นต้นทุนเฉพาะส่วนที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น (External cost) และทำการประเมินต้นทุนเฉพาะที่เกิดจากผลกระทบด้านลบจากการบริโภคแอลกอฮอล์ (Gross cost) โดยการจําแนกประเภทของต้นทุนที่จะนำมาประเมินในการศึกษาครั้งนี้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดโดยองค์การอนามัยโลก (International guidelines for estimating the costs of substance abuse) เพื่อให้ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปเปรียบเทียบกับการศึกษาอื่นๆ ที่มีในต่างประเทศ โดยทำการประเมินทั้งต้นทุนทางตรง (Direct cost) และต้นทุนทางอ้อม (Indirect cost) ที่เกิดจากการบริโภคแอลกอฮอล์

การคำนวณค่าสัดส่วนของเหตุการณ์ที่มีสาเหตุมาจากแอลกอฮอล์ (Alcohol Attributable Fraction; AAF) ที่เป็นค่าสำหรับประเทศไทย โดยค่าความเสี่ยงสัมพัทธ์ที่นำมาใช้ในการคำนวณนำมาจาก การวิจัยเชิงอภิมานหลายชิ้น สำหรับข้อมูลในส่วนความชุกของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำมาจาก ข้อมูลของการสำรวจสภาวะสุขภาพอนามัยของประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 3 ปี พ.ศ. 2546 - 2547ภายใต้สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขและจากการศึกษาในครั้งนี้ทำการประเมินต้นทุนเฉพาะที่เกิดจากผลกระทบด้านลบจากการบริโภคแอลกอฮอล์ (Gross cost) ดังนั้นจึงทำการประเมินเฉพาะในกรณีที่มีสัดส่วนของเหตุการณ์ที่มีสาเหตุมาจากแอลกอฮอล์ (Alcohol Attributable Fraction; AAF) มีค่ามากกว่า ศูนย์เท่านั้น

14. การศึกษานี้แบ่งการศึกษาต้นทุนเป็น ต้นทุนทางตรง ได้แก่ ต้นทุนค่ารักษาพยาบาล, ต้นทุนการบังคับใช้กฎหมายและการฟ้องร้องคดีความ, ต้นทุนทรัพย์สินที่เสียหายจากอุบัติเหตุจราจร และต้นทุนทางอ้อม ได้แก่ ต้นทุนการสูญเสียผลิตภาพจากการเสียชีวิตก่อนถึงวัยอันควร และต้นทุนการสูญเสียผลิตภาพจากประสิทธิภาพในการทำงานที่ลดลง ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ต้นทุนหรือความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการบริโภคแอลกอฮอล์ ในปี พ.ศ. 2549 มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 156,105.4 ล้านบาท โดยที่ต้นทุนทางอ้อมคิดเป็นมูลค่าสูงถึง 149,592.5 ล้านบาท (ประมาณร้อยละ 95.8 ของต้นทุนทั้งหมด) ซึ่งจําแนกเป็นต้นทุนจากการสูญเสียผลิตภาพจากการเสียชีวิตก่อนถึงวัยอันควร 104,128 ล้านบาท (ร้อยละ 66.7 ของต้นทุนทั้งหมด) ต้นทุนจากการสูญเสียผลิตภาพจากการขาดงานและการขาดประสิทธิภาพขณะทำงาน 45,464.6 ล้านบาท (ร้อยละ 29.1 ของต้นทุนทั้งหมด) ในขณะที่ต้นทุนทางตรงคิดเป็นมูลค่า 6,512.9 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.2 ของต้นทุนทั้งหมด โดยจําแนกเป็น ต้นทุนค่ารักษาพยาบาล 5,491.2 ล้านบาท (ร้อยละ 3.5 ของต้นทุนทั้งหมด) ต้นทุนจากทรัพย์สินเสียหายที่เกิดจากอุบัติเหตุจราจรทางบก 779.4 ล้านบาท (ร้อยละ 0.5 ของต้นทุนทั้งหมด) และต้นทุนจากการบังคับใช้กฎหมายและการฟ้องร้องคดีความ 242.4 ล้านบาท (ร้อยละ 0.2 ของต้นทุนทั้งหมด) ตามลำดับ ทั้งนี้พบว่าความสูญเสียเหล่านี้มีมูลค่ารวมคิดเป็นร้อยละ 1.99 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ โดยเมื่อคิดต้นทุนดังกล่าวต่อหัว ประชากรจะมีค่าประมาณ 2,485 บาทต่อคนต่อปี ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ตารางแสดงต้นทุนทางเศรษฐกิจของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย  
ในปี 2549

ประเภทของต้นทุน	ล้านบาท (2549)	ร้อยละ ของต้นทุน ทั้งหมด
ต้นทุนทางตรง	6,512.9	4.2
ต้นทุนค่ารักษาพยาบาล	5491.2	3.5
ต้นทุนผู้ป่วยนอก	2,488.0	1.6
ต้นทุนผู้ป่วยใน	3,003.0	0.9
ต้นทุนการบังคับใช้กฎหมายและการฟ้องร้องคดีความ	242.4	0.2
ต้นทุนศาล	156.0	0.1
ต้นทุนตำรวจ	86.4	0.1
ต้นทุนทรัพย์สินที่เสียหายอันมีสาเหตุมาจากอุบัติเหตุจราจร	779.4	0.5
ต้นทุนทางอ้อม	149,592.5	95.8
ต้นทุนการสูญเสียผลิตภาพ		
ต้นทุนการสูญเสียผลิตภาพจากการเสียชีวิตก่อนถึงวัยอันควร	104,127.9	66.7
ต้นทุนการสูญเสียผลิตภาพจากประสิทธิภาพในการทำงานที่ลดลง	45,464.6	29.1
ต้นทุนทั้งหมด(ล้านบาท)	156,105.4	
ร้อยละของต้นทุนทั้งหมดต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ(GDP)	1.99	
ต้นทุนทั้งหมดต่อหัวประชากร (บาท )	2,484.61	

ที่มา : การศึกษาต้นทุนผลกระทบทางสังคม สุขภาพและเศรษฐกิจของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย, ผศ.ดร.มนตร์ดี ภาวเจริญทรัพย์

15. ต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากปัญหาการบริโภคสุรา ในปี 2549 มีมูลค่าถึง 156,105.4 ล้านบาท (หรือคิดเป็นร้อยละ 1.99 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP)) และคิดเป็นสองเท่าของรายได้จากภาษีสรรพสามิตสุรา ปี 2549 ซึ่งเท่ากับ 72,871.5 ล้านบาท (ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.93 ของ GDP)

# บทที่ 3

## สถานการณ์ด้านอุปทานของ เครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ (Supply)

1. ขอบเขตการรายงานสถานการณ์ด้านอุปทานเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในปีนี้เป็นคือ
  - การประมาณโครงสร้างตลาดการบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของประเทศไทย
  - ส่วนแบ่งและการขยายตัวของตลาดการบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์
  - สัดส่วนการผลิตและการนำเข้าเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของประเทศไทย
  - โครงสร้างเม็ดเงินภาษีสรรพสามิตเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของประเทศไทย
  - โครงสร้างตลาดสุรานำเข้าจากต่างประเทศ
  - การเฝ้าระวังการโฆษณาและส่งเสริมการขายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์

### ● การประมาณการโครงสร้างตลาดการบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของประเทศไทย

2. การประมาณการโครงสร้างตลาดการบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลของปริมาณการจำหน่าย การผลิต และการนำเข้าเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์

เนื่องจากปริมาณการผลิตเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในแต่ละปีไม่ได้สะท้อนถึงการบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ณ ปีที่ผลิตเท่าที่ควร เพราะเมื่อบริษัทเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์รู้ว่าจะมีการขึ้นภาษี ทางบริษัทจะมีการเพิ่มปริมาณการผลิตให้มากขึ้นกว่าก่อนที่จะมีการขึ้นภาษี และในปีต่อมาจะมีปริมาณการผลิตน้อยลง ด้วยเหตุนี้ จึงใช้ปริมาณการจำหน่ายในเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ประเภทที่มีการเก็บสต็อกได้ ได้แก่ สุรากลั่น ส่วนการผลิตเบียร์/ไวน์/สุราแช่ ซึ่งไม่สามารถเก็บสต็อกข้ามปีได้ แต่เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลปริมาณการผลิตและจำหน่าย พบว่า ปริมาณการผลิตเบียร์มากกว่าปริมาณการจำหน่ายเบียร์ เนื่องจากปริมาณการผลิตจำนวนหนึ่งถูกนำไปจัดจำหน่ายยังต่างประเทศทำให้ไม่สะท้อนปริมาณการตี๋มได้ชัดเจนเช่นกัน ดังนั้น ศูนย์วิจัยปัญหาสุราจึงวิเคราะห์ประมาณการโครงสร้างการตลาดการบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยโดยใช้ข้อมูลจากปริมาณการจำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของกรมสรรพสามิต ซึ่งมีข้อมูลการจำหน่ายของสุรขาว/สุราผสม/สุราปรุงพิเศษ/สุราพิเศษ (รวมวิสกี้, บรั่นดี, ลิเกียว, รัม, สุราจีน) /เบียร์ และไวน์ มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลปริมาณการผลิตสุราพื้นเมือง (เนื่องจากสุราพื้นเมืองไม่สามารถผลิตและเก็บสต็อกได้นานข้ามปี เพราะเป็นสุราหมักและไม่ได้มีการผลิตเพื่อส่งออกแบบชัดเจน จึงน่าจะสะท้อนปริมาณการบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในประเทศได้ดีกว่า) และข้อมูลปริมาณสุรานำเข้าจากต่างประเทศ (ซึ่งวิเคราะห์แนวโน้มแล้วพบว่าไม่ได้มีพฤติกรรมการนำเข้ามาเก็บสต็อกเพื่อหลีกเลี่ยง

ภาษีแต่อย่างใด จึงน่าจะสะท้อนปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ดีเช่นกัน) เพื่อสะท้อนภาพปริมาณการดื่มให้ใกล้เคียงที่สุด ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 16

3. จากตารางที่ 16 การประมาณการการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้ปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อคนต่อปี พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยปี 2540 ปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยต่อคนต่อปีอยู่ที่ 27.1 ลิตร เพิ่มขึ้นเป็น 39.3 ลิตรในปี 2550

ตารางที่ 16 แสดงการประมาณการโครงการบริโภคเครื่องตัดแม่เหล็กของประเทศไทยประจำปี

พ.ศ. 2540-2550\*\*

ปี พ.ศ.	ปริมาณการจำหน่าย				ปริมาณการผลิต สุรา พื้นเมือง	ปริมาณ การนำเข้า สุรา นำเข้า	ยอดรวมปริมาณการจำหน่าย สุราที่ผลิตในประเทศไทย, ปริมาณการผลิตสุราพื้นเมือง และปริมาณการนำเข้าสุรา จากต่างประเทศ	ประชากร ณ สิ้นปี	ปริมาณการจำหน่ายสุราที่ผลิต ในประเทศไทย ปริมาณการผลิต สุราพื้นเมืองและปริมาณการ นำเข้าสุราจากต่างประเทศ ต่อหัวประชากร
	สุรา ขาว	สุรา ผสม	สุรา ปรุงพิเศษ	สุรา พิเศษ					
2540	449.7	204.1	72.6	10.2	863.9	3.9	1,649.55	60,816,227	27.1
2541	389.9	315.1	52.4	16.9	950.3	4.3	1,746.62	61,466,178	28.4
2542	419.7	116.7	44.4	17.8	1,032.2	7.2	1,662.75	61,661,701	27.0
2543	395.3	167.1	19.3	27.2	1,092.2	15.4	1,751.96	61,878,746	28.3
2544	404.8	130.3	31.1	83.5	1,158.7	11.0	1,876.26	62,308,887	30.1
2545	421.6	99.1	34.0	84.2	1,195.6	21.3	1,960.83	62,799,872	31.2
2546	495.5	39.3	19.9	71.3	1,506.7	22.6	2,297.59	63,079,765	36.4
2547	489.6	21.7	19.0	69.2	1,531.7	32.6	2,331.22	61,973,621	37.6
2548	507.1	24.2	17.6	78.6	1,468.7	3.3	2,276.53	62,418,054	36.5
2549	527.1	39.9	18.9	55.2	1,621.1	1.7	2,424.21	62,828,706	38.6
2550	480.1	75.3	9.9	48.0	1,711.0	1.6	2,478.31	63,038,247	39.3
ส่วนแบ่งตลาด ปี พ.ศ. 2550	19.4%	3.0%	0.4%	1.9%	69.0%	0.1%	100%		

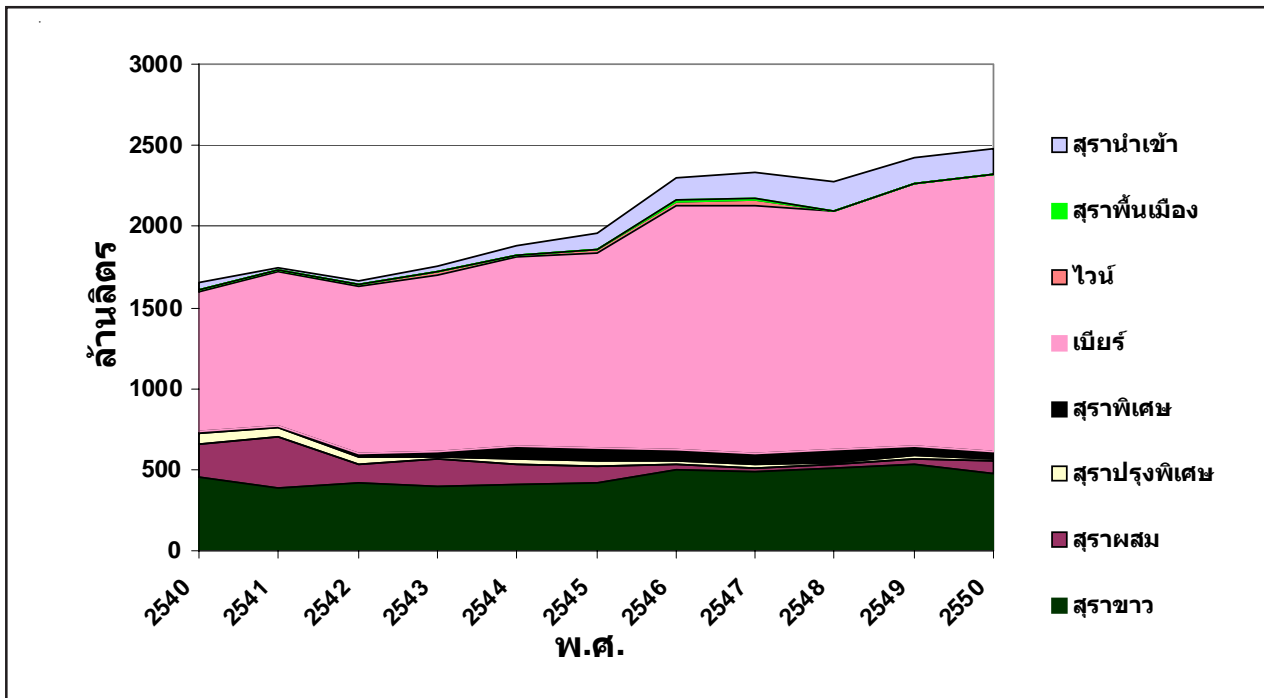
ที่มา : กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง

เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

\*\* คำนวณโดยใช้โครงสร้างปริมาณการจำหน่ายเครื่องตัดแม่เหล็กในประเทศไทย ได้แก่ สุราขาว, สุราผสม, สุราปรุงพิเศษ, สุราพิเศษ, เบียร์และไวน์, ปริมาณการผลิตสุราพื้นเมือง และปริมาณสุรานำเข้าจากต่างประเทศ



รูปที่ 9 กราฟแสดงแนวโน้มการประมาณการโครงสร้างส่วนแบ่งตลาดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์  
ของประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2550 \*\*



ที่มา : กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง

เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

\*\* คำนวณโดยใช้โครงสร้างปริมาณการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตในประเทศไทย ได้แก่ สุราขาว, สุราผสม, สุราปรุงพิเศษ, สุราพิเศษ, เบียร์และไวน์, ปริมาณการผลิตสุราพื้นเมือง และปริมาณสุรานำเข้าจากต่างประเทศ (ล้านลิตร)

## ● ส่วนแบ่งและการขยายตัวของตลาดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทย

4. ส่วนแบ่งและการขยายตัวของตลาดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากตารางที่ 16 และรูปที่ 9 พบว่า แนวโน้มภาพรวมตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตลอด โดยเบียร์มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด รองลงมาคือตลาดสุราขาวและสุราต่างประเทศ โดยในปี 2550 มีส่วนแบ่งตลาดเป็นร้อยละ 69, 19.4 และ 6.1 ตามลำดับ ซึ่งการขยายตัวของตลาดเบียร์และสุราต่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

## ● สัดส่วนการผลิตและนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทย

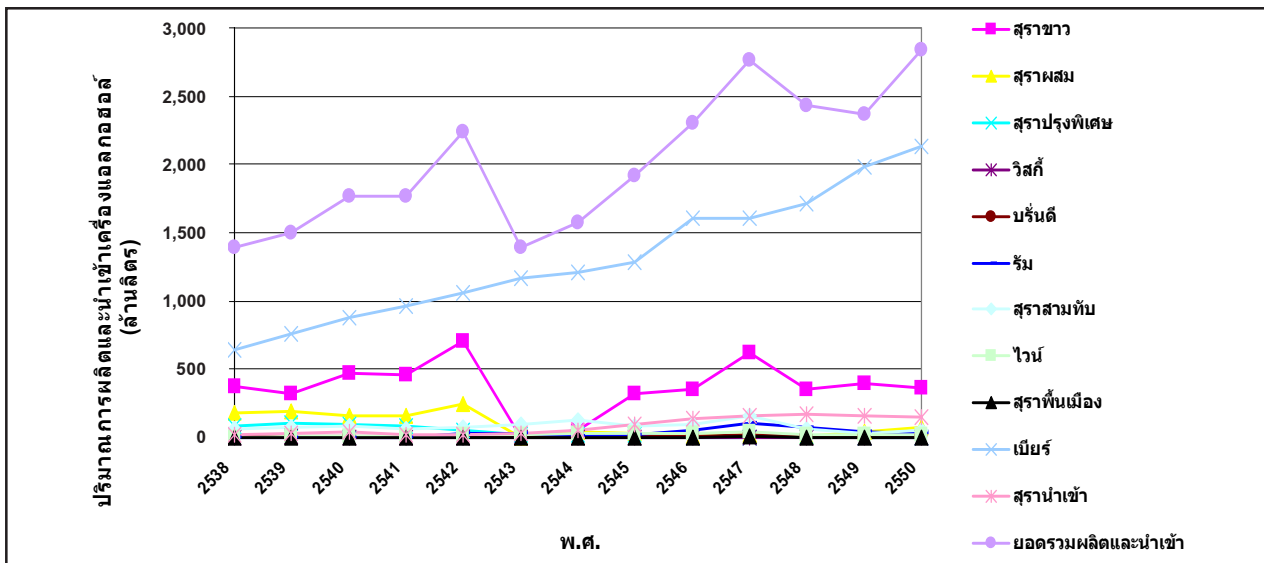
5. ข้อมูลโครงสร้างตลาดของปริมาณการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย และการนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากตารางที่ 17 พบว่า ยอดรวมปริมาณการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและการนำเข้าจากต่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาตลอด โดยเพิ่มขึ้นจาก 1,391.2 ล้านลิตร ในปี พ.ศ. 2538 เป็น 2,836.2 ล้านลิตร ในปี พ.ศ. 2550 ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 103.87 ในเวลา 12 ปี หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.66 ต่อปี

ตารางที่ 17 แสดงปริมาณการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใหม่จากต่างประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ (ล้านบาท) ระหว่างปี พ.ศ. 2538 - พ.ศ. 2550

ปี พ.ศ.	สุรขาว	สุราผสม	สุราปรุงพิเศษ	วิสกี้	บรั่นดี	ลิเคียว	รัม	สุราจีน	สุราสามทับ	ไวน์	สุราพื้นเมือง	เบียร์	สุรานำเข้า	ยอดรวม ผลิตและ นำเข้า (ล้านบาท)
2538	378.099	183.039	86.024	2.446	6.636	N.A.	N.A.	N.A.	68.694	5.240	N.A.	641.086	19.975	1,391.2
2539	321.000	193.657	102.323	7.733	7.690	N.A.	N.A.	N.A.	76.629	8.972	N.A.	756.893	28.500	1,503.4
2540	473.323	161.381	94.369	4.253	7.127	N.A.	N.A.	N.A.	89.348	11.167	N.A.	883.705	45.147	1,769.8
2541	457.756	155.539	81.793	1.929	5.541	0.027	N.A.	0.199	65.868	11.461	0.075	964.939	17.643	1,762.8
2542	704.983	251.445	55.044	4.615	6.417	0.015	32.931	1.136	79.005	21.501	0.302	1,060.531	24.448	2,242.4
2543	N.A.	5.235	22.500	5.243	8.586	0.005	29.890	0.363	92.512	25.988	0.760	1,165.401	34.699	1,391.2
2544	57.055	42.175	22.500	3.854	9.965	N.A.	5.550	0.497	129.706	32.801	2.288	1,212.844	54.569	1,573.8
2545	318.671	32.348	25.388	0.436	10.266	N.A.	24.967	0.006	82.418	32.218	3.969	1,283.513	101.065	1,915.3
2546	352.831	12.083	0.496	0.431	10.924	N.A.	50.769	0.000	100.702	26.934	3.554	1,603.988	138.731	2,301.4
2547	623.352	23.765	5.170	0.957	16.196	N.A.	111.740	0.016	162.197	44.283	5.610	1,603.988	161.812	2,759.1
2548	353.165	12.801	6.295	0.530	11.023	N.A.	76.076	0.000	68.997	22.307	0.340	1,708.978	176.692	2,437.2
2549	393.301	38.142	4.659	0.165	14.685	N.A.	41.759	N.A.	33.574	22.438	0.417	1,983.656	159.888	2,739.6
2550	362.130	77.035	2.225	0.002	15.635	N.A.	28.475	N.A.	48.581	21.400	0.105	2,128.275	152.300	2,836.2
สัดส่วน (%) ปี พ.ศ. 2550	12.77	2.72	0.08	0.0001	0.55	N.A.	1.00	N.A.	1.71	0.75	0.004	75.04	5.37	100.0

ที่มา : กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง  
เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

รูปที่ 10 กราฟแสดงแนวโน้มปริมาณการผลิตและนำเข้าเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ (ล้านลิตร) ระหว่างปี พ.ศ.2538 - พ.ศ.2550 จำแนกตามประเภทเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์



ที่มา : กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง  
 เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

6. เมื่อนำสัดส่วนการผลิตและการนำเข้าเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ของประเทศไทย มาวิเคราะห์สัดส่วนการผลิตและนำเข้าเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ 3 อันดับแรก คือ เบียร์ สุราขาว และสุรานำเข้าตามลำดับ

- อันดับที่ 1 เบียร์ พบว่าเบียร์มีสัดส่วนการผลิตมากที่สุดและมากขึ้นทุกปี จาก 641.1 ล้านลิตรในปี 2538 เพิ่มขึ้นเป็น 2,128.3 ล้านลิตรในปี 2550 คิดเป็นเพิ่มขึ้นถึง 3.3 เท่า
- อันดับที่ 2 สุราขาว พบว่าการผลิตมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่คือ จาก 378.1 ลิตรในปี 2538 เป็น 362.1 ลิตรในปี 2550 แต่การผลิตในแต่ละปีมีการแกว่งตัวขึ้นลงอย่างมากดังรูปที่ 3.2 ซึ่งพบว่าในปี 2542 มีการผลิตเพิ่มขึ้นแต่ต่อมาในปี 2543 มีการผลิตลดลงอย่างมาก

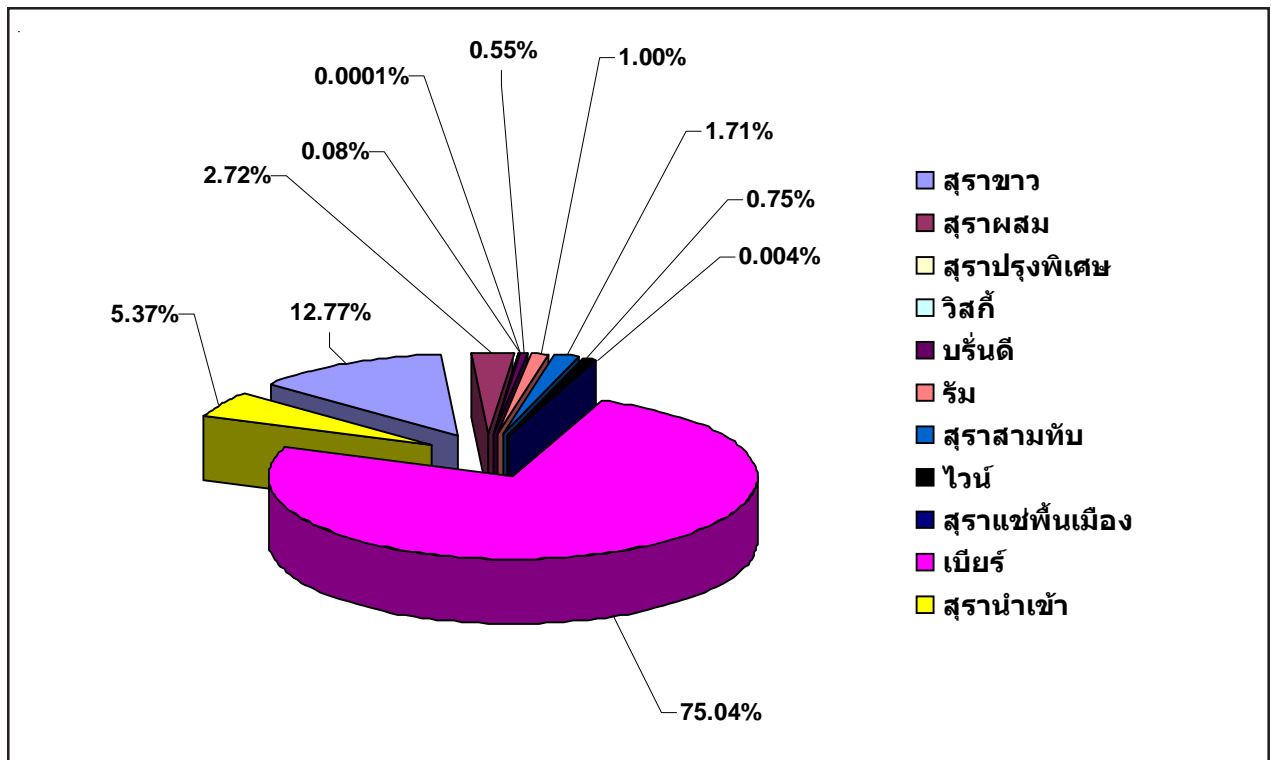
ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2542 มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายจากการให้สัมปทานการผลิตเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์แก่เอกชน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้มีการผลิตเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์โดยเสรี พร้อมกับการขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในปี พ.ศ. 2543 จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายดังกล่าว ทำให้บริษัทที่ผลิตสุราขาวได้ผลิตสุราขาวก็กตุนไว้สำหรับขายในอีก 3 ปีข้างหน้าเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีในอัตราใหม่ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นผลให้ปี พ.ศ. 2542 มีการผลิตสุราขาวเป็นจำนวนมากและมีการผลิตลดลงในปี พ.ศ. 2543 และ พ.ศ. 2544

- อันดับ 3 สุรานำเข้าจากต่างประเทศ มีแนวโน้มการนำเข้ามากขึ้นคือ จาก 20 ล้านลิตรในปี 2538 เพิ่มขึ้นเป็น 152.3 ล้านลิตรในปี 2550 เพิ่มขึ้นถึง 7.6 เท่า

ส่วนสุราประเภทอื่นที่มีสัดส่วนการผลิตน้อย แต่มีแนวโน้มการผลิตที่มากขึ้น คือ บรันดีและไวน์ ส่วนสุราที่มีแนวโน้มการผลิตที่ลดลง คือ สุราปรุงพิเศษ วิสกี้ ลิเคียว รัม สุราจีน และสุราพื้นเมือง

7. สัดส่วนการผลิตและการนำเข้าเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในปี 2550 พบว่าเบียร์มีสัดส่วนการผลิตสูงสุดถึงร้อยละ 75.04 รองลงมาคือสุราขาว ร้อยละ 12.77 และสุรานำเข้าร้อยละ 5.37 ดังรูปที่ 11

รูปที่ 11 แสดงสัดส่วนปริมาณการผลิตและนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ล้านลิตร) ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์



ที่มา : กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง  
 เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

● **โครงสร้างเม็ดเงินภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บอบประเทศไทย**

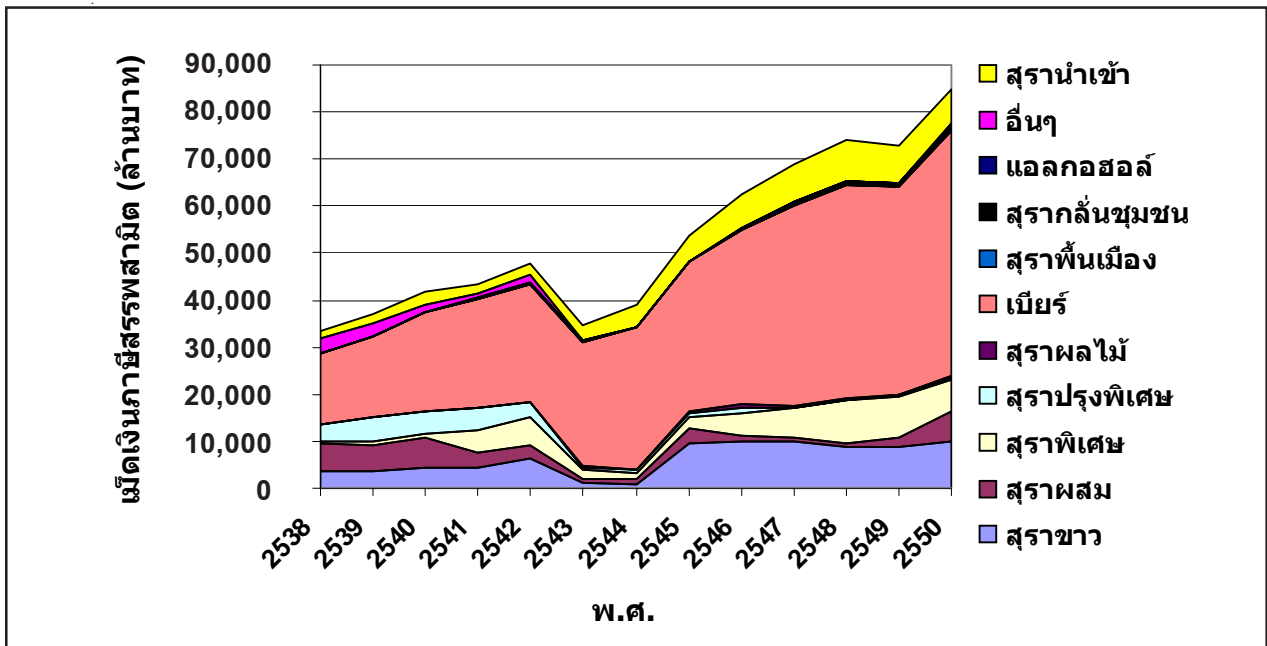
8. โครงสร้างภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทย เมื่อพิจารณาเม็ดเงินภาษีจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตในประเทศและสุรานำเข้าจากต่างประเทศโดยรวมพบว่า เม็ดเงินภาษีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จาก 33,347.5 ล้านบาทในปี 2538 เพิ่มเป็น 84,863.3 ล้านบาท ในปี 2550 นั่นคือเพิ่มขึ้นถึง 2.5 เท่า ใน 12 ปี โดยสัดส่วนของเงินภาษีที่มากที่สุดจากเบียร์ ในปี 2550 มีสัดส่วนถึง ร้อยละ 61.42 รองลงมา คือ สุรชาขาวร้อยละ 11.65 และสุรานำเข้าร้อยละ 8.72 ดังตารางที่ 18 และรูปที่ 12

ตารางที่ 18 แสดงเม็ดเงินภาษีสรรพสามิต (ล้านบาท) ที่เก็บจากการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและที่นำเข้าจากต่างประเทศระหว่างปี พ.ศ. 2538 - 2550 จำแนกตามประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปี พ.ศ.	สุราขาว	สุราผสม	สุราพิเศษ	สุราปรุงพิเศษ	สุราผลไม้	เบียร์	สุราพื้นเมือง	สุรากลั่นชุมชน	แอลกอฮอล์อื่น ๆ	สุรานำเข้า	เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2538	3,760.6	5,910.7	358.8	3,361.6	31.1	15,084.5	0.0	0.0	28.0	1,556.3	33,347.5
2539	3,671.4	5,662.8	728.8	4,986.4	56.6	17,325.1	0.0	0.0	15.0	2,018.1	36,864.8
2540	4,425.6	6,486.4	588.5	4,630.2	77.6	21,346.9	0.0	0.0	4.7	1,508.2	41,983.6
2541	4,444.7	3,135.3	4,813.0	4,688.8	84.0	23,134.3	0.0	0.0	330.3	2,098.7	43,391.6
2542	6,322.5	2,858.7	5,953.2	3,018.7	182.8	24,949.4	0.0	0.0	440.0	2,365.0	47,749.8
2543	1,240.5	856.9	1,755.6	718.3	210.7	26,395.3	0.0	0.0	118.5	3,033.7	34,670.5
2544	631.1	1,477.7	1,081.0	666.4	319.9	29,919.5	0.0	0.0	24.3	4,728.4	38,852.5
2545	9,743.4	2,858.4	2,636.8	865.9	335.7	31,601.2	107.7	0.0	27.2	5,675.8	53,890.4
2546	10,140.4	900.6	5,012.1	1,184.7	635.3	36,942.2	119.8	200.5	35.9	7,437.4	62,618.2
2547	9,875.8	963.7	6,105.6	181.5	294.0	42,689.3	69.4	787.3	34.6	7,864.1	68,868.4
2548	8,619.8	770.7	9,310.8	90.2	289.8	45,410.4	34.5	874.9	41.2	8,587.2	74,029.7
2549	8,865.0	1,720.1	9,110.0	231.7	166.4	44,114.6	14.3	834.6	40.3	7,770.0	72,871.5
2550	9,887.8	6,323.7	7,059.2	295.8	249.8	52,121.6	16.5	1,420.8	43.2	7,401.6	84,863.3
สัดส่วนที่มาของเม็ดเงินภาษีสรรพสามิต (%) ปี พ.ศ. 2550	11.65	7.45	8.32	0.35	0.29	61.42	0.02	1.67	0.05	8.72	100.0

ที่มา : กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง  
เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

รูปที่ 12 กราฟแสดงแนวโน้มของขนาดและสัดส่วนของเม็ดเงินภาษีสรรพสามิตจากการผลิตในประเทศ และนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากต่างประเทศระหว่าง ปี พ.ศ. 2538 - 2550



ที่มา : กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง

เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

- เมื่อวิเคราะห์เม็ดเงินภาษีตามชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบว่า เบียร์ให้เม็ดเงินสูงชันทุกปีสอดคล้องกับปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้นทุกปีเช่นกัน โดยในปี 2538 เก็บภาษีจากเบียร์เป็นเงิน 15,084.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 52,121.6 ล้านบาทในปี 2550 เพิ่มขึ้น 3 เท่า รัฐบาลควรจะได้ภาษีจากเบียร์เพิ่มขึ้นอีกหากมีการขึ้นภาษีเบียร์จากร้อยละ 55 ในปัจจุบันเป็นร้อยละ 60 เพราะรัฐบาลไม่ได้ขึ้นภาษีเบียร์มาเป็นเวลาถึง 7 ปีแล้ว ทำให้เบียร์ยังราคาถูกมากเมื่อเทียบกับสินค้าอื่นๆ ส่งผลให้เบียร์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมบริโภคมากที่สุด ส่วนสุร่าขาวให้เม็ดเงินภาษีเป็นอันดับสอง โดยในปี 2550 อยู่ที่ 9,887.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2549 ซึ่งเก็บได้ 8,865 ล้านบาท ทั้งนี้ในปี 2549 มีปริมาณการผลิตสูงกว่าปี 2550 ทั้งนี้เนื่องจากปี 2550 มีการเพิ่มอัตราภาษีของสุร่าขาวจาก 70 บาทเป็น 110 บาทต่อลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ แม้สุร่าขาวจะมีการเพิ่มอัตราภาษีแต่เป็นการเพิ่มในอัตราที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับสุร่าประเภทอื่นๆ เช่น สุร่าพิเศษ สุร่าปรุงพิเศษ วิสกี้ บรันดี ซึ่งมีอัตราภาษีอยู่ที่ 400 บาทต่อลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ สุร่าขาวเป็นสุร่าที่มีดีกรีสูง เสียภาษีต่ำทำให้ราคาถูก จึงเป็นที่นิยมบริโภคของผู้มีรายได้น้อยและผู้ติดสุร่า เพราะสามารถเมาได้ในราคาถูก ดังนั้นรัฐจึงควรที่จะเพิ่มภาษีสุร่าขาวให้สูงขึ้น

## ● โครงสร้างตลาดสุรณำเข้าจากต่างประเทศ

10. สุรณำเข้าจากต่างประเทศมีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับที่ 3 รองจากเบียร์และสุราขาว โดยสุรณำเข้ามีแนวโน้มการนำเข้าสูงขึ้นในช่วง 12 ปี (2538-2550) ดังตารางที่ 18 และรูปที่ 12
11. นโยบายที่มีผลต่อตลาดสุรณำเข้าจากต่างประเทศ คือ การเปิดเขตการค้าเสรี AFTA (ASEAN Free Trade Agreement) หรือเขตการค้าเสรีอาเซียน เกิดขึ้นมาจาก ASEAN (The Association of South East Asian Nations) คือสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1967 ตามปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Declaration) ปัจจุบันมีสมาชิก 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคม และการพัฒนาทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค และเพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านความเจริญเติบโตและความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจของภูมิภาค

จากข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียนหรือ AFTA ประเทศไทยได้ออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดสุราและอัตราภาษี พ.ศ.2546 โดยให้เรียกเก็บภาษีสำหรับสุราที่ทำในราชอาณาจักรและสุรณำเข้ามาในราชอาณาจักร ส่งผลให้ภาษีศุลกากรนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำเข้าจากประเทศในกลุ่มอาเซียนลดลงจากร้อยละ 60 เหลือร้อยละ 5 ซึ่งเท่ากับลดลง 12 เท่า เป็นผลให้ส่วนแบ่งมูลค่าตลาดของสุรณำเข้าจากกลุ่มประเทศอาเซียนเพิ่มขึ้นจาก 99.25 ล้านบาท ในปี 2545 เป็น 787.39 ล้านบาท ในปี 2546 นั่นคือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 693.3 ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดงมูลค่าการนำเข้าสุราจากต่างประเทศ จำแนกตามแหล่งนำเข้า (ล้านบาท)

กลุ่มประเทศ	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)
อาเซียน	102.80	99.25	787.39	1,016.34	821.03	872.29	642.96
ออสเตรเลีย	162.67	180.31	59.61	2.55	3.48	2.23	27.73
สหภาพยุโรป	3,389.21	3,844.22	4,312.94	3,980.85	4,485.75	4,718.79	4,173.99
อเมริกา	123.19	85.38	205.53	169.99	178.46	258.83	129.66
อื่น	310.10	373.61	121.22	123.05	138.70	155.25	101.69
รวมทั่วโลก	4,087.98	4,582.77	5,486.69	5,292.78	5,627.41	6,007.39	5,076.03

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร  
เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

## ● การเฝ้าระวังการโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

12. ศูนย์วิจัยปัญหาสุราได้ทำการเฝ้าระวังการโฆษณาและส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการติดตามเฝ้าระวังหลายรูปแบบ ได้แก่ การติดตามงบโฆษณาที่อุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใช้โฆษณาในสื่อต่างๆ การเฝ้าระวังการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์ การเฝ้าระวังการโฆษณาและส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางหนังสือพิมพ์ อีกทั้งมีการสำรวจการรับรู้โฆษณาและการส่งเสริมการขายของประชาชนเป็นระยะๆ รวมทั้งการติดตามกลุ่มนักดื่มหน้าใหม่ (เยาวชน) โดยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการโฆษณากับความอยากลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

## ● งบโฆษณาของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

13. อุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใช้งบประมาณโฆษณาเฉลี่ยทุกสปีดปีละ 2,279.5 ล้านบาท โดยภาพรวมมีการเพิ่มขึ้นและลดลงตามมาตรการควบคุม เช่น ในปี 2547 งบโฆษณาจะลดลงเนื่องจากมีมาตรการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์และวิทยุระหว่างเวลา 05.00-22.00 น. แต่ในปีต่อมาในปี 2548 งบโฆษณากลับปรับเพิ่มขึ้น และลดลงอีกในปี 2549 และ 2550 เนื่องจากมีกระบวนการผลักดันมาตรการควบคุมการโฆษณาผ่าน พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในระหว่างปี 2549 - 2550 และงบโฆษณาที่สามารถหาข้อมูลได้เป็นงบโฆษณาตรง (Direct Advertising) ในสื่อต่างๆ ซึ่งไม่รวมการโฆษณาทางอินเทอร์เน็ต โฆษณาผ่านสื่อบุคคลตามร้านอาหารและห้างร้านต่างๆ รวมทั้งการโฆษณาแฝง (Indirect Advertising) ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ประชาชนรับรู้การโฆษณาทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น และจากการเฝ้าระวังการโฆษณาทางโทรทัศน์พบว่า มีการโฆษณาแฝง (โฆษณาแฝงคือ การโฆษณาที่ใช้ตราผลิตภัณฑ์หรือตราบริษัทไปแฝงไว้ในกิจกรรมต่างๆ เช่น ป้ายหลังรายการ เสื่อนักกีฬา เสื้อพิธีกร) เพิ่มขึ้น ทั้งหมดนี้อาจจะทำให้งบการโฆษณาตรงผ่านสื่อต่างๆ ลดลงได้ดังตารางที่ 20



ตารางที่ 20 แสดงงบโฆษณาตรง (Direct Advertising) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบ่งตามสื่อต่าง ๆ ระหว่างปี พ.ศ. 2545 - 2550

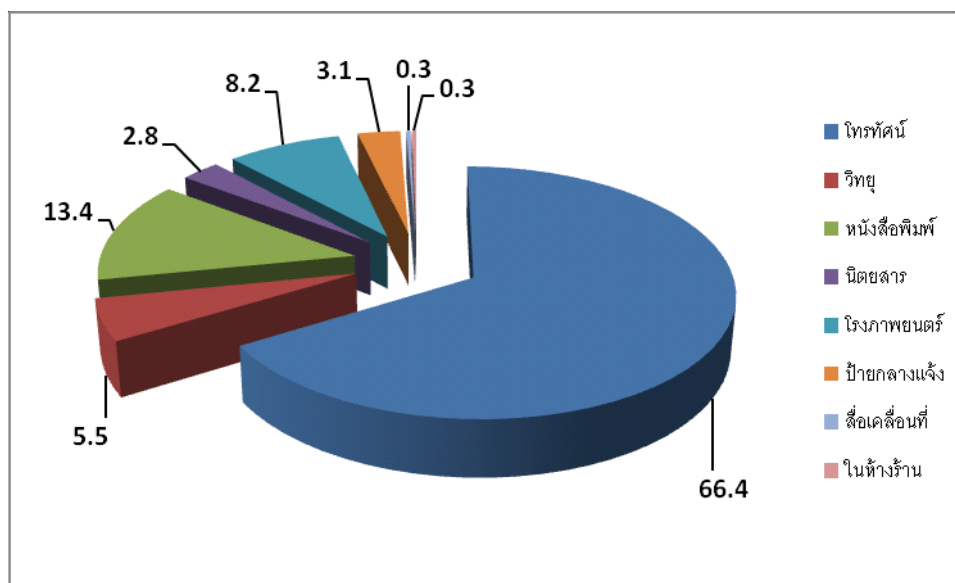
พ.ศ.	งบโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบ่งตามสื่อต่าง ๆ (ล้านบาท)								
	โทรทัศน์	วิทยุ	หนังสือพิมพ์	นิตยสาร	โรงภาพยนตร์	ป้ายกลางแจ้ง	สื่อเคลื่อนที่	ในห้างร้าน	รวมทุกสื่อ
2545	1,735.9	215.4	212.2	57.8	104.6	33.8	2.3	0.0	2,362.0
2546	1,721.4	171.7	236.1	60.9	222.2	77.7	1.7	3.4	2,495.1
2547	1,429.6	112.2	345.9	68.8	239.1	61.6	12.0	8.4	2,277.6
2548	1,702.1	85.8	385.4	69.2	251.5	101.3	9.3	7.9	2,612.5
2549	1,467.6	93.7	350.1	70.2	289.1	130.1	14.3	19.4	2,434.5
2550	1,022.6	69.5	297.8	60.0	20.1	16.8	3.7	5.0	1,495.5
<b>เฉลี่ย</b>	<b>1,513.2</b>	<b>124.7</b>	<b>304.6</b>	<b>64.5</b>	<b>187.8</b>	<b>70.2</b>	<b>7.2</b>	<b>7.4</b>	<b>2,279.5</b>

ที่มา : AC Nielsen Media Research (ประเทศไทย)

เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

14. เมื่อวิเคราะห์สัดส่วนของงบโฆษณาตรง (Direct Advertising) พบว่าโทรทัศน์เป็นสื่อที่ใช้งบประมาณสูงที่สุดเฉลี่ย 1,513.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 66.4 รองลงมาคือหนังสือพิมพ์ 304.6 ล้านบาท และโรงภาพยนตร์ 187.8 ล้านบาท โดยคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 13.4 และ 8.2 ตามลำดับ ดังรูปที่ 13

รูปที่ 13 แผนภูมิแสดงสัดส่วนของงบโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบ่งตามสื่อต่าง ๆ



ที่มา : AC Nielsen Media Research (ประเทศไทย)

เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

## ● การเฝ้าระวังการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์

15. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ร่วมกับ Media Monitor และ มหาวิทยาลัยมหิดล เฝ้าระวังการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์ เก็บข้อมูลโดยการบันทึกเทปรายการโทรทัศน์ตลอด 24 ชั่วโมง รอบละ 7 วัน ทางสถานีโทรทัศน์ 5 สถานี คือ ช่อง 3, 5, 7, 9 และ NBT ทั้งหมด 3 รอบ ใน 3 เดือน (มกราคม, กุมภาพันธ์, มีนาคม) ซึ่งเป็นช่วงก่อน พรบ.ฯ มีผลบังคับใช้ 1 รอบ และ หลัง พรบ.ฯ มีผลบังคับใช้ 2 รอบ การเก็บข้อมูลใช้แบบบันทึกประกอบการดูแผ่นบันทึกเทปโทรทัศน์ดังกล่าว โดยการโฆษณาตรง คือ การฉายสปอตโฆษณาในระหว่างช่วงพักระหว่างรายการ ส่วนการโฆษณาแฝง คือ การโฆษณาที่ใช้ผลิตภัณฑ์ตราผลิตภัณฑ์ หรือตราบริษัทไปแฝงไว้ในกิจกรรมต่างๆ ในรายการโทรทัศน์ เช่น ป้ายด้านหลังรายการเสื่อนักกีฬา เสียงพูดที่กล่าวถึง ชื่อหรือบริษัทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น ผลการศึกษา พบว่าเมื่อเปรียบเทียบข้อมูล ก่อนและหลังการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2551 พบว่า มีการโฆษณาตรงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยภาพรวมลดลงร้อยละ 55.1 โดยที่การโฆษณาตรงในลักษณะที่เห็นภาพขวดลดลงร้อยละ 81.2 ในลักษณะเห็นกล่องลดลงร้อยละ 47.4 เห็นตราสัญลักษณ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงร้อยละ 35.6 ขณะที่การโฆษณาตรงในลักษณะเห็นตราบริษัทเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.1

ขณะเดียวกันการโฆษณาแฝงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 69.0 โดยที่พบการโฆษณาแฝงเพิ่มขึ้นทุกลักษณะดังนี้ การโฆษณาแฝงในลักษณะที่เห็นภาพขวดเพิ่มขึ้นร้อยละ 138.2 ในลักษณะเห็นกล่องเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.0 และในลักษณะเห็นตราสัญลักษณ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นร้อยละ 59.9 ขณะที่การโฆษณาแฝงในลักษณะเห็นตราบริษัทเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.4

หลัง 14 กุมภาพันธ์ 2551 การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้ภาพขวดผลิตภัณฑ์และภาพกล่องบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอด 24 ชั่วโมง ไม่ว่าจะในลักษณะเป็นการโฆษณาตรงหรือแฝง ถือเป็นกรกระทำที่ผิดกฎหมายพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 ทั้งสิ้น จากข้อมูลเฝ้าระวัง พบว่า มีการกระทำความผิดโดยใช้ภาพขวดผลิตภัณฑ์ในการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางตรงวันละ 4.8 ครั้ง และโฆษณาแฝงวันละ 17.4 ครั้ง และผิดโดยใช้ภาพกล่องบรรจุภัณฑ์ในการโฆษณาทางตรงวันละ 2.9 ครั้ง และโฆษณาแฝงวันละ 1.6 ครั้ง

16. โดยสรุปหลังพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มีผลบังคับใช้ ธุรกิจสุราใช้กลยุทธ์การหลบเลี่ยงกฎหมายโดยการแอบแฝงโฆษณา คือ ลดการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางตรงโดยใช้ภาพขวดผลิตภัณฑ์และภาพกล่องบรรจุภัณฑ์ลง แต่จะหันไปใช้ตราสัญลักษณ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และตราสัญลักษณ์บริษัทแทน ขณะเดียวกันการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางแฝงเพิ่มขึ้นทุกรูปแบบทั้งการใช้ภาพขวดผลิตภัณฑ์ ภาพกล่องบรรจุภัณฑ์ ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์ และตราสัญลักษณ์บริษัท นอกจากนี้ยังพบว่ามีกรณีการใช้ภาพขวดผลิตภัณฑ์และภาพกล่องบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการโฆษณาอีกด้วย ซึ่งผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 รัฐจึงควรเร่งการตรวจจับและดำเนินคดีกับการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เห็นภาพขวดผลิตภัณฑ์และเห็นกล่อง

บรรจุกฎหมายซึ่งผิดกฎหมายอย่างแน่นอน และหาทางแก้ไขเพื่อควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้วยตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์หรือบริษัทที่มีความคล้ายคลึงกันให้ไม่มีหรือให้มีในขอบเขตจำกัดต่อไป

## ● การเฝ้าระวังการโฆษณาและการส่งเสริมการตลาดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางหนังสือพิมพ์

17. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา เฝ้าระวังการโฆษณาและการส่งเสริมการตลาดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทางหนังสือพิมพ์ทั้งหมด 9 ฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด คมชัดลึก มติชน โพสต์ทูเดย์ แนวหน้า ผู้จัดการรายวัน และกรุงเทพธุรกิจ เป็นเวลาประมาณ 6 เดือน ตั้งแต่ 27 ธันวาคม 2550-30 มิถุนายน 2551 รวมทั้งสิ้น 186 วัน ข้อมูลการเฝ้าระวังการดำเนินกลยุทธ์การตลาดและการโฆษณาของธุรกิจสุราทางหนังสือพิมพ์นี้จะเป็นประโยชน์ในการดูแลแนวโน้มวิธีการทำการตลาดและการโฆษณาของธุรกิจสุรา เพื่อการออกแบบและควบคุมต่อไป
18. การเฝ้าระวังการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหนังสือพิมพ์ 9 ฉบับ ตลอดระยะเวลา 6 เดือน (ม.ค.-มิ.ย. 51) มีการโฆษณาเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งสิ้น 245 โฆษณาเฉลี่ยเดือนละ 40.83 โฆษณา หนังสือพิมพ์ที่มีการโฆษณามากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ โฆษณาคิดเป็นร้อยละ 24.08 รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 48 โฆษณาคิดเป็นร้อยละ 19.59 อันดับ 3 คือ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ 38 โฆษณาคิดเป็นร้อยละ 15.51 หน้าหนังสือพิมพ์ที่ลงโฆษณามากที่สุดคือ หน้าหนึ่ง ถึง 70 โฆษณา คิดเป็นร้อยละ 28.6 รองลงมาคือหน้ากีฬา ร้อยละ 19.2 และหน้าอ่านต่อข่าวหน้าหนึ่งร้อยละ 9.4 และเมื่อพิจารณาขนาดการลงโฆษณาพบว่า การลงโฆษณาส่วนใหญ่จะมีขนาดตั้งแต่ 1 ใน 4 ของหน้ากระดาษหนังสือพิมพ์มากที่สุดถึงร้อยละ 58.4 และในจำนวนนี้มีโฆษณาเต็มหน้ากระดาษหนังสือพิมพ์ถึง 20 โฆษณา คิดเป็นร้อยละ 14 และครึ่งหน้าถึง 71 โฆษณา คิดเป็นร้อยละ 49.6 โดยเป็นโฆษณาตราผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (LOGO) มากที่สุดถึงร้อยละ 57.1 รองลงมาคือตราบริษัทร้อยละ 22.5 และโฆษณาผลิตภัณฑ์สุราโดยตรงร้อยละ 20.4 เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาที่ใช้โฆษณาซึ่งหนึ่งโฆษณาสามารถใช้เนื้อหาการโฆษณาได้หลายแบบพบว่า มีการใช้ความสนุกสนาน/ความทันสมัยมากที่สุดถึงร้อยละ 81.6 รองลงมาคือ ความสำเร็จ/ความเป็นผู้นำ ร้อยละ 65.3 และมีตราภาพ ร้อยละ 50.2 มีการใช้ดารานักร้อง/นางงาม และผู้มีชื่อเสียง ถึงร้อยละ 28.6 และมีการโฆษณา เชิญชวนดื่มทางตรงและทางอ้อม ร้อยละ 35.5 เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลก่อนและหลังการบังคับใช้ พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เมื่อวันที่ 14 ก.พ. 2551 พบว่า ก่อน พ.ร.บ. มีการโฆษณาเฉลี่ยเดือนละ 21.8 โฆษณา และมีโฆษณาที่เห็นภาพขวดผลิตภัณฑ์ทั้งหมด 29 โฆษณา (เฉลี่ย 19.8 โฆษณาต่อเดือน) หลัง พ.ร.บ. พบว่าการโฆษณาเฉลี่ยต่อเดือนเพิ่มขึ้นเป็น 46.3 โฆษณา และมีโฆษณาที่เห็นขวดผลิตภัณฑ์ 35 โฆษณา (เฉลี่ย 7.6 โฆษณาต่อเดือน)
19. โดยสรุปการเฝ้าระวังการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางหนังสือพิมพ์ พบว่า หลังพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มีผลบังคับใช้ มีการโฆษณาที่เห็นภาพขวดผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อเดือน

ลดลง แต่โฆษณาตราผลิตภัณฑ์ (LOGO) และตราบริษัทมากขึ้น อย่างไรก็ตามการโฆษณาที่เห็นภาพ  
ขวดผลิตภัณฑ์หลังพระราชบัญญัติบังคับใช้ยังพบถึง 35 โฆษณา ซึ่งถือว่าผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติ  
นี้รัฐควรเร่งตรวจจับและดำเนินคดี

20. การเฝ้าระวังการส่งเสริมการตลาดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางหนังสือพิมพ์ 9 ฉบับ ตลอดระยะเวลา 6  
เดือนมีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมการตลาดของธุรกิจสุราทั้งสิ้น 143 ข่าว เฉลี่ยเดือนละ 23.8 ข่าว  
และหนังสือพิมพ์ทุกฉบับมีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการส่งเสริมการตลาดทั้งสิ้น โดยที่หนังสือพิมพ์ กรุงเทพ  
ธุรกิจมีการนำเสนอมากที่สุด 28 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 19.6 รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์แนวหน้า 23 ข่าว คิด  
เป็นร้อยละ 16.1 ลำดับที่ 3 คือ หนังสือพิมพ์ข่าวสด 22 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 15.4

ลักษณะการเป็นข่าว พบว่า เป็นข่าวความเคลื่อนไหวของกิจกรรมการตลาดต่างๆ เช่น การ  
แสดงดนตรี การให้ทุนการศึกษา การประกวด และการร่วมกิจกรรมต่างๆ ถึง 101 ข่าว คิดเป็นร้อยละ  
70.6 รองลงมาคือ คอลัมน์ต่างๆ เช่น คอลัมน์มุมที่ 5 ของแสงโสม 20 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 14 และอันดับ  
3 คือบทความต่างๆ 11 บทความ คิดเป็นร้อยละ 7.7 เมื่อวิเคราะห์ลักษณะกิจกรรมการตลาด ซึ่งบางครั้ง  
ในหนึ่งข่าวจะมีกิจกรรมการตลาดได้มากกว่าหนึ่งกิจกรรม พบว่า เป็นข่าวการจัดกิจกรรมกีฬามากที่สุด  
จำนวน 53 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 31.5 รองลงมาคือกิจกรรมเกี่ยวกับการนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ 17 ข่าว  
คิดเป็นร้อยละ 10.1 ต่อมาคือการแถลงผลประกอบการ, การจัดกิจกรรมดนตรี, การจัดกิจกรรมส่งเสริม  
สังคม, การจัดกิจกรรมลดแลกแจกแถม และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับเยาวชน มีจำนวนข่าวใกล้เคียงกันคือ  
10-15 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 6-9

21. โดยสรุปการเป็นข่าวบนหน้าหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการตลาดของธุรกิจสุราก็ถือเป็นการ  
โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางแฝงแบบหนึ่ง โดยที่หนังสือพิมพ์ 5 อันดับแรกที่มีข่าวประเภทนี้ ได้แก่  
กรุงเทพธุรกิจ แนวหน้า ข่าวสด มติชน และผู้จัดการรายวัน ลักษณะการเป็นข่าวที่นิยมมีอยู่ 5 ลักษณะ  
เรียงตามลำดับดังนี้ ข่าวความเคลื่อนไหวของกิจกรรมการตลาด คอลัมน์ บทความ บทสัมภาษณ์ และ  
สื่อบทข่าว และ กิจกรรมการตลาดที่นิยมเป็นข่าวมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข่าวการจัดกิจกรรมกีฬา  
ข่าวการนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ ข่าวการแถลงผลประกอบการ ข่าวการจัดกิจกรรมดนตรี และข่าวการจัด  
กิจกรรมการส่งเสริมสังคม ทั้งนี้จะมีการปรากฏของผลิตภัณฑ์หรือบริษัทในข่าวโดยเฉลี่ย 2.0 ผลิตภัณฑ์  
หรือบริษัทต่อ 1 ข่าว คือ ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บริษัทผู้ผลิต และ ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มที่ไม่ใช่  
แอลกอฮอล์ ตามลำดับ

## ● การเฝ้าระวังการรับรู้การโฆษณาและการส่งเสริมการขายบอ ประชาชน

22. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ร่วมกับเอแบคโพลล์ ทำการเฝ้าระวังการรับรู้การโฆษณาและการส่งเสริมการขาย  
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนทั่วประเทศ โดยทำการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2551 ซึ่งนับเป็น

การสำรวจ ณ จุดเวลาพื้นฐานก่อน พรบ.๙ มีผลบังคับใช้ ตลอดจนการสำรวจเดือนกันยายน 2551 ซึ่งนับเป็น การสำรวจ ณ จุดเวลาประมาณ 6 - 7 เดือน หลัง พรบ.๙ มีผลบังคับใช้ ซึ่งข้อมูลทั้งสองครั้งนี้ทำให้สามารถ มองเห็นแนวโน้มของการรับรู้การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อต่างๆ ก่อนและหลังการมี พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ได้ ดังข้อมูลในตารางที่ 21

- พบว่า ณ ผลการสำรวจล่าสุดเดือนกันยายน 2551 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เคยพบเห็นหรือได้ยิน หรือเชิญชวนให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรูปแบบต่างๆ ผ่านสื่อต่างๆ 3 อันดับแรกคือ สื่อโทรทัศน์ ร้านค้า และป้ายกลางแจ้ง 56.3, 20.2 และ 16.2 ตามลำดับ
- สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่พบเห็นหรือได้ยินการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อใดสื่อหนึ่ง อย่างน้อย 1 ครั้ง ในรอบ 1 วันที่ผ่านมา มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นหลังจาก พรบ.๙ บังคับใช้แล้วประมาณ 6 - 7 เดือน เมื่อเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงก่อน พรบ.๙ มีผลบังคับใช้ คือ กลุ่มตัวอย่าง ประชาชนที่พบเห็นหรือได้ยินการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อใดสื่อหนึ่งอย่างน้อย 1 ครั้ง ใน รอบ 1 วันที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 53.0 ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2551 และ ร้อยละ 67.9 ในช่วงเดือน กันยายน 2551 นั่นคือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.1 โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายสื่อจะพบว่าทุกสื่อมีสัดส่วนของ กลุ่มตัวอย่างที่พบเห็นหรือได้ยินการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น
- โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างเห็นการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น อาจเกิดจากบริษัทเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์อาศัยช่องว่างของ พ.ร.บ. ระหว่างรอการออกกฎกระทรวงโดยพยายามตีความเข้าใจตนเองให้มาตรา 32 มีความเข้มข้นที่อ่อนลง หรือ กฎหมายมีความเข้มข้นดีแล้วแต่ยังขาดความร่วมมือ จากฝ่ายธุรกิจ หรือ ยังขาดการตรวจจับอย่างจริงจังจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ตารางที่ 21 ตารางแสดงการเปรียบเทียบร้อยละของตัวอย่างที่ระบุสื่อที่เคยพบเห็นหรือได้ยินหรือเชิญชวนให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรูปแบบต่าง ๆ ของการสำรวจ เดือนกุมภาพันธ์ 2551 (ณ จุดเวลา ก่อน พรบ.ฯ มีผลบังคับใช้) และ เดือนกันยายน 2551 (ณ จุดเวลา หลัง พรบ.ฯ มีผลบังคับใช้ 6 - 7 เดือน) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สื่อที่เคยพบเห็นหรือได้ยินหรือเชิญชวนให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่พบเห็นหรือได้ยิน		ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งต่อวันที่กลุ่มตัวอย่างพบเห็นหรือได้ยิน	
	ก.พ.2551	ก.ย.2551	ก.พ.2551	ก.ย.2551
1. โทรทัศน์	43.2	56.3	2.86	3.06
2. ป้ายกลางแจ้ง (ป้ายตามร้านค้า ถนนหนทาง)	11.2	16.2	2.73	2.58
3. สื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์, นิตยสาร, วารสาร, แผ่นพับ, โบรชัวร์ ฯลฯ)	12.4	14.2	2.25	1.99
4. วิทยุ	5.6	7.5	2.67	2.87
5. อินเทอร์เน็ต	3.8	5.4	3.11	3.3
6. สื่อเคลื่อนที่ (รถไฟฟ้า, รถแท็กซี่, รถไฟ, รถขนส่งต่างๆ ฯลฯ)	2.3	2.7	2.98	2.55
7. ร้านค้า	15	20.2	3.01	2.94
8. สื่อบุคคล (สาวเชียร์เหล้า เปียร์ ฯลฯ)	6	7	2.6	2.27

ที่มา : การศึกษาสถานการณ์การรับรู้ การปฏิบัติตามกฎหมาย การเข้าถึงผลิตภัณฑ์การโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังพระราชบัญญัติเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลบังคับใช้ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

## ● ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการโฆษณากับความอยากลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

23. เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบของการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับการรับรู้และการเกิดความรู้สึกลอยล่องดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชน ศูนย์วิจัยปัญหาสุราจึงได้ร่วมกับเอแบคโพลล์ ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการโฆษณากับความอยากลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยทำการศึกษารับรู้โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความอยากลองดื่ม กรณีศึกษาเด็กและเยาวชนอายุ 9 - 25 ปี ทั่วประเทศ เก็บข้อมูลช่วงเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม ; กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 2,956 คน, ผลการศึกษาพบว่าเยาวชนเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างน้อย 1 ครั้งในชีวิต หรือ เพียงจิบเดียวคิดเป็นร้อยละ 56.4 ในกลุ่มนี้ ระบุว่าในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ดื่มทุกวันหรือเกือบทุกวัน ร้อยละ 7.7, ดื่ม 3 - 4 วันต่อสัปดาห์ ร้อยละ 6.9, ดื่ม 1 - 2 วันต่อสัปดาห์ ร้อยละ 8.7, ดื่มเป็นบางสัปดาห์ ร้อยละ 41.2, และไม่เคยดื่มเลยใน 30 วันที่ผ่านมา ร้อยละ 35.4

ตารางที่ 22 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการดื่มและการจำโฆษณาได้กับความอยากลง

พฤติกรรมการดื่มและการจำโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้	อยากลง	ไม่อยากลง	รวม	ร้อยละของกลุ่มที่อยากลง	เปรียบเทียบกลุ่มพฤติกรรมการดื่มและจำโฆษณาได้ (เท่า)
ไม่เคยดื่ม และ จำโฆษณาไม่ได้	7	89	96	7.30%	1
ไม่เคยดื่ม แต่ จำโฆษณาได้	352	836	1,188	29.60%	4.1
เคยดื่ม แต่ จำโฆษณาไม่ได้	26	90	116	22.40%	3.1
เคยดื่ม และ จำโฆษณาได้	883	660	1,543	57.20%	7.8
<b>รวม</b>	<b>1,268</b>	<b>1,675</b>	<b>2,943</b>	<b>43.10%</b>	

ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมการดื่มและการรับรู้โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรณีศึกษาเยาวชนอายุ 9-25 ปี ทั่วประเทศ, สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร่วมกับศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

24. จากตารางที่ 22 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 2,943 คน ระบุว่าจำโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างน้อย 1 ยี่ห้อ จำนวน 2,731 คน คิดเป็นร้อยละ 92.8 ขณะที่จำนวน 212 คน หรือ เพียงร้อยละ 7.2 ระบุว่าจำโฆษณาไม่ได้ ; นั่นคือกลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชนอายุ 9 - 25 ปี จำโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากกว่าร้อยละ 90 ในส่วนการอยากลงดื่มพบว่าเยาวชนอยากลงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 1,268 คน คิดเป็นร้อยละ 43.1
25. เมื่อแยกวิเคราะห์หือทธิพลของการจดจำโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ พบว่า ในกลุ่มที่ไม่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และจดจำโฆษณาไม่ได้เลย จะอยากลงดื่มร้อยละ 7.3 ขณะที่ในกลุ่มไม่เคยดื่มที่จดจำโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างน้อย 1 ยี่ห้อ จะอยากลงดื่ม ร้อยละ 29.6 กลุ่มไม่เคยดื่มที่จดจำโฆษณาได้อย่างน้อย 1 ยี่ห้อ จะอยากลงดื่ม ร้อยละ 22.4 และ กลุ่มเคยดื่มและจดจำโฆษณาได้อย่างน้อย 1 ยี่ห้อ จะอยากลง ร้อยละ 57.2
26. เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกันโดยใช้กลุ่มที่ไม่เคยดื่มและจดจำโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ได้เลยเป็นฐานเท่ากับ 1.0 พบว่า การจดจำโฆษณาได้ทำให้ความอยากลงเพิ่มขึ้นเป็น 4.1 เท่า ขณะที่การเคยดื่มทำให้ความอยากลงเพิ่มขึ้นเป็น 3.1 เท่า และ หากทั้งจดจำโฆษณาได้และเคยดื่มจะเพิ่มความอยากลงเพิ่มขึ้นเป็น 7.8 เท่า แสดงว่า ทั้งการจดจำโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ และการเคยดื่ม ล้วนมีผลทำให้อยากลงดื่มมากขึ้น โดยที่การจดจำโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มีผลให้เพิ่มความอยากลงดื่มมากกว่าการเคยดื่ม
27. เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบอิทธิพลของการจดจำโฆษณาได้ ในกลุ่มไม่เคยดื่ม กับ กลุ่มเคยดื่ม พบว่า การจดจำโฆษณาได้ทำให้เพิ่มความอยากลงในกลุ่มไม่เคยดื่มเป็น 4.1 เท่า ขณะที่ทำให้เพิ่มความอยากลงในกลุ่มที่เคยดื่มเป็น 2.6 เท่า แสดงว่าการจดจำโฆษณาได้มีอิทธิพลต่อทั้งสองกลุ่มโดยมีอิทธิพลต่อกลุ่มไม่เคยดื่มมากกว่ากลุ่มเคยดื่ม ดังนั้นการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงเป็นการปกป้องนักดื่มหน้าใหม่ที่ถูกต้องอย่างยิ่ง

# บทที่ 4

## สถานการณ์ด้านการดำเนินการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Intervention)

1. ในรอบปีที่ผ่านมาได้มีการดำเนินมาตรการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สำคัญๆ ดังนี้คือ
  - การเพิ่มโทษเมาแล้วขับตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550
  - การประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551
  - การกำหนดให้วันเข้าพรรษาเป็นวันงดดื่มสุราแห่งชาติ
  - การผลักดันร่างพระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่...) พ.ศ. .... และมาตรการทางภาษีที่ใช้ในปัจจุบัน
  - การผลักดันการออกมาตรการงดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันสำคัญทางศาสนาวันหยุดช่วงเทศกาลสำคัญ
  - มาตรการรณรงค์และให้การศึกษาในประเทศไทย
  - มาตรการบำบัดรักษาและคัดกรอง
2. พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากภาคผนวกที่ 1) ได้ประกาศใช้ เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2550 ซึ่งมีสาระสำคัญคือ การเพิ่มโทษผู้ขับขี่ขณะเมาสุรา ดังนี้ ผู้ขับขี่ที่รถขณะเมาสุราหรือของมีเมา ต้องโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือ ปรับตั้งแต่ 5,000 - 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ปรับเพิ่มจากเดิม จำคุกไม่เกิน 3 เดือน ปรับตั้งแต่ 2,000 - 10,000 บาท) และ ให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่า 6 เดือน หรือ เพิกถอนใบอนุญาตขับขี่  
แต่ถ้าเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีถึง 5 ปี และ ปรับตั้งแต่ 20,000 บาทถึง 100,000 บาท และ ให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือ เพิกถอนใบอนุญาตขับขี่  
ถ้าเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 6 ปี และ ปรับตั้งแต่ 40,000 ถึง 100,000 บาท และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าสองปี หรือ เพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ และถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปีถึง 10 ปี และ ปรับตั้งแต่ 60,000 ถึง 200,000 บาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ จะเห็นว่าการเพิ่มโทษสูงขึ้นกว่าพระราชบัญญัติจราจรทางบกฉบับเดิม (ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2535) แสดงการเปรียบเทียบดังตารางที่ 23



ตารางที่ 23 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะความผิดและระวางโทษเมาไม่ขับระหว่างพระราชบัญญัติ  
 จราจรทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535 กับพระราชบัญญัติจราจรทางบกฉบับเดิม (ฉบับที่ 7)  
 พ.ศ. 2551

ลักษณะความผิด	ระวางโทษ					
	ปรับ (บาท)		จำคุก		ยึดใบอนุญาต	
	พ.ร.บ. จราจร ทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535	พ.ร.บ. จราจร (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550	พ.ร.บ. จราจร ทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535	พ.ร.บ. จราจร (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550	พ.ร.บ. จราจร ทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535	พ.ร.บ. จราจร (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550
ขับขณะมีเมา	2,000 - 10,000	5,000 - 20,000	3 เดือน	1 ปี	ไม่ได้กำหนด	ไม่น้อยกว่า 6 เดือน /เพิกถอน
ขับขณะมีเมา และทำให้ผู้อื่นได้รับ อันตรายแก่กาย และจิตใจ	2,000 - 10,000	20,000 - 100,000	1 เดือน	1-5 ปี	ไม่ได้กำหนด	ไม่น้อยกว่า 1 ปี / เพิกถอนใบอนุญาต
ขับขณะมีเมา และทำให้ผู้อื่นได้รับ อันตรายสาหัส	2,000 - 10,000	40,000 - 100,000	3 ปี	2 - 6 ปี	ไม่ได้กำหนด	ไม่น้อยกว่า 2 ปี/ เพิกถอนใบอนุญาต
ขับขณะมีเมา และทำให้ผู้อื่นถึง แก่ความตาย	ไม่เกิน 20,000*	60,000 - 200,000	10 ปี	3- 10 ปี	ไม่ได้กำหนด	เพิกถอนใบอนุญาต

หมายเหตุ \* ตามประมวลกฎหมายอาญา

ที่มา : พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535 และ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550

3. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากภาคผนวกที่ 2) ได้  
 ประกาศให้มีผลบังคับใช้วันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 แบ่งเป็น 7 หมวด 45 มาตรา โดย
- หมวดที่ 1 ว่าด้วย คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ
  - หมวดที่ 2 ว่าด้วย คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
  - หมวดที่ 3 ว่าด้วย สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
  - หมวดที่ 4 ว่าด้วย การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
  - หมวดที่ 5 ว่าด้วย การบำบัดผู้ติดสุรา
  - หมวดที่ 6 ว่าด้วย อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่
  - หมวดที่ 7 ว่าด้วย บทกำหนดโทษ
- ประเด็นเนื้อหาสำคัญในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จะอยู่ที่หมวดที่ 4 ตั้งแต่มาตราที่ 26  
 จนถึงมาตราที่ 32 สรุปสาระสำคัญและบทลงโทษ ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 สรุปสาระสำคัญและบทลงโทษ ของมาตรการควบคุมเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ พ.ศ.

สรุปสาระสำคัญของมาตรการควบคุมเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์	บทกำหนดโทษ
<p><b>มาตรา 26</b> ให้ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ ปฏิบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>(1) จัดให้มีบรรจุภัณฑ์ ฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้า</li> <li>(2) การอื่นตามที่คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์แห่งชาติ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา</li> </ol>	<p><b>มาตรา 38</b> ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 26 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p><b>มาตรา 27</b> ห้ามขายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>(1) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา</li> <li>(2) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา</li> <li>(3) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร</li> <li>(4) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก</li> <li>(5) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ</li> <li>(6) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้า ในบริเวณสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง</li> <li>(7) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป</li> <li>(8) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์แห่งชาติ</li> </ol>	<p><b>มาตรา 39</b> ผู้ใดขายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา 27 หรือมาตรา 28 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p><b>มาตรา 28</b> ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในวัน หรือเวลาที่รัฐมนตรีผู้โดยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (นายกรัฐมนตรี) ประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์แห่งชาติ</p>	<p><b>ดูมาตรา 39</b></p>
<p><b>มาตรา 29</b> ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์แก่บุคคลดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>(1) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์</li> <li>(2) บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้</li> </ol>	<p><b>มาตรา 40</b> ผู้ใดขายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา 29 หรือมาตรา 30 (1) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p><b>มาตรา 30</b> ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์โดยวิธีหรือในลักษณะดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>(1) ใช้เครื่องขายอัตโนมัติ</li> <li>(2) การเร่ขาย</li> <li>(3) การลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย</li> <li>(4) ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการ ชิงโชคการชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์</li> </ol>	<p><b>มาตรา 41</b> ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 30 (2)(3)(4)(5) หรือ(6)ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

ตารางที่ 24 (ต่อ)

สรุปสาระสำคัญของมาตรการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์	บทกำหนดโทษ
<p>(5) โดยแจก แถม ให้ หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ หรือกับสินค้าอื่นให้บริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์</p> <p>(6) โดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (นายกรัฐมนตรี) ประกาศโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบาย เครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติ</p>	
<p><b>มาตรา 31</b> ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>(1) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาเว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา</li> <li>(2) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล</li> <li>(3) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี</li> <li>(4) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดเป็นที่พักส่วนบุคคลหรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษาที่สอนการผสมเครื่องตีมแอลกอฮอล์และได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ</li> <li>(5) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้าในบริเวณสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง</li> <li>(6) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป</li> <li>(7) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติ</li> </ol>	<p><b>มาตรา 42</b> ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 31 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p><b>มาตรา 32</b> ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องตีมแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นโดยตรงหรือโดยอ้อม การโฆษณาหรือให้ประชาสัมพันธ์ให้กระทำได้เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคมข่าวสาร โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องตีมแอลกอฮอล์ นั้น เว้นแต่เป็นการปรากฏภาพลักษณะของเครื่องตีมแอลกอฮอล์ หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องตีมแอลกอฮอล์นั้น</p>	<p><b>มาตรา 43</b> ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 32 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่ง ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง</p>
<p><b>มาตรา 33</b> ผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์หรือญาติ คณะบุคคล หรือองค์กรทั้งภาครัฐหรือเอกชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์ อาจขอรับการสนับสนุน เพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพจากสำนักงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมกำหนด</p>	

4. คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้วันเข้าพรรษาเป็นวันงดดื่มสุราแห่งชาติ เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 ตามข้อเสนอของเครือข่ายภาคประชาชน (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากภาคผนวกที่ 3) โดยมีเหตุผลดังนี้
- สังคมไทยมีวัฒนธรรมอันดีงามจนเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่เมื่อถึงช่วงเวลาเข้าพรรษาลดอด 3 เดือน จะตั้งสัจจะอธิษฐาน ลดละเลิกเหล้า เป็นการรักษาศีล 5 และจากการที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.) และองค์กรภาคีได้รณรงค์โครงการงดเหล้าเข้าพรรษามาตั้งแต่ปี 2546 พบว่ามีผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้นถึงจากปกติที่เคยมีผู้งดเหล้าเข้าพรรษา ร้อยละ 15 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40-50 โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

จากการสำรวจความคิดเห็นโดยสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ ปี 2549 พบว่าประชาชนร้อยละ 88.6 เห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ” 1 วันต่อปี และเห็นว่า “วันเข้าพรรษา” ควรเป็น “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ” ร้อยละ 61.6

การประกาศเป็นนโยบาย (มติคณะรัฐมนตรี) จะทำให้ความร่วมมือในการรณรงค์มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกระทรวงทางสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นต้น

ประเทศไทยเป็นประเทศแรกที่มีวันงดสุราแห่งชาติ ความสำเร็จดังกล่าวเกิดจากเครือข่ายทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่ พ.ศ. 2547 ซึ่งมีการรวมตัวของเครือข่ายภาคีงดเหล้ากว่า 50,000 คน จากกว่า 200 องค์กร รวมถึงการรณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษาที่มีประชาชนเข้าร่วมมากขึ้นเรื่อยๆ เป็นลำดับ การขับเคลื่อนที่มีทั้งพลังประชาคมผสมผสานกับการมีข้อมูลทางวิชาการที่เข้าเสริมหนุนให้การขับเคลื่อนมีน้ำหนักและการสนับสนุนประสานงานอย่างมียุทธศาสตร์ทำให้รัฐบาลประกาศให้วันเข้าพรรษาของทุกปีเป็นวันงดดื่มสุราแห่งชาติ

5. การผลักดันร่างพระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่...) พ.ศ. ... โดย นพ.สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎหมายของกรมสรรพสามิต (แผนพัฒนากฎหมายของกรมสรรพสามิตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551) โดยมีการเสนอให้ร่างพระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่...) พ.ศ. ... (ดูรายละเอียดได้จากภาคผนวกที่ 4) โดยมีสาระสำคัญดังนี้

a. เพิ่มคำนิยาม “ราคาขาย ณ โรงงานสุรา”

- หมายความว่า ราคาที่ขายหรือพึงขายออกจากโรงงานสุราที่แท้จริง ซึ่งเป็นราคาตามปกติในทางธุรกิจ โดยสุจริตและเปิดเผย

b. ยังคงระบบการคิดภาษีสรรพสามิตแบบเดิม (ระบบสองเลือกหนึ่ง) คือ คิดภาษีทั้งแบบตามปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ (Specific Rate) และแบบตามมูลค่า (Ad Valorem Rate) แล้วเลือกวิธีที่ได้ภาษีมากกว่า

c. แก้ไขเพิ่มเติมหลักการในการประกาศมูลค่าของสุรา เพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษีสุรา

- ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่า “ราคาขาย ณ โรงงาน” ไม่เป็นไปตามกลไกตลาดหรือไม่สามารถหาราคาที่แท้จริงได้ ซึ่งได้มีการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานต่างๆ ที่

เกี่ยวข้องกับกรรมการ (ปลัดกระทรวงการคลัง, อธิบดีกรมสรรพสามิต, อธิบดีกรมสรรพากร, อธิบดีกรมศุลกากร หรือ ผู้แทน) อธิบดีกรมสรรพสามิตจึงมีอำนาจประกาศมูลค่าของสุราดังกล่าว

- d. ปรับเพิ่มเพดานภาษี เป็น เพดานอัตราภาษีตามปริมาณแอลกอฮอล์ เท่ากับ 1,000 บาท ต่อลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ และ เพดานอัตราภาษีตามมูลค่า เท่ากับ ร้อยละ 90

ร่างพระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ได้มีการผลักดันเพื่อเพิ่มเพดานอัตราภาษีและเพิ่มค่าธรรมเนียมต่างๆ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เนื่องจากพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ได้ประกาศใช้นานกว่า 60 ปีแล้ว ทำให้อัตราภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ส่งผลให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีราคาภาษีเมื่อเทียบกับสินค้าอื่นๆ ที่มีการปรับราคาตามภาวะเงินเฟ้อ โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เคยผ่านการพิจารณาในสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวาระที่ 1 แล้วใน พ.ศ. 2550 สมัย พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี แต่ไม่ทันการพิจารณาในวาระที่ 2 และ 3 ต่อมาสมัย นพ.สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี เป็นรัฐมนตรีกระทรวงการคลังได้มีร่างพระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่...) พ.ศ. ... อีกครั้งหนึ่งในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2551 แต่ยังไม่ได้มีการพิจารณาในรัฐสภา เพราะเกิดการเปลี่ยนรัฐมนตรีกระทรวงการคลัง ณ ปัจจุบัน (3 พฤศจิกายน 2551) ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ถือว่าเป็นพระราชบัญญัติที่มีประโยชน์มากในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านกลไกราคา เพราะจะทำให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีราคาสูงขึ้นส่งผลให้การบริโภคลดลง

6. ภายใต้พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คณะรัฐมนตรีมีมติให้ปรับขึ้นอัตราภาษีสรรพสามิต และกระทรวงการคลังได้ออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุราครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2550 โดยกำหนดให้เพิ่มอัตราภาษีสำหรับสุราขาว ดังนี้ คือ อัตราภาษีตามปริมาณแอลกอฮอล์ จาก 70 เป็น 110 บาทต่อลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ และ อัตราภาษีตามมูลค่า จาก ร้อยละ 25 เป็นร้อยละ 50, สำหรับสุราผสม อัตราภาษีตามปริมาณแอลกอฮอล์ จาก 240 เป็น 280 บาทต่อลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ และอัตราภาษีตามมูลค่าคงเดิมที่ ร้อยละ 50 และ สำหรับสุราพิเศษ ประเภทบรันดี อัตราภาษีตามปริมาณแอลกอฮอล์คงเดิมที่ 400 บาทต่อลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ และ อัตราภาษีตามมูลค่าจากร้อยละ 40 เป็นร้อยละ 45 (ดูภาคผนวก 5) และสามารถดูวิวัฒนาการของการขึ้นอัตราภาษีสรรพสามิตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทต่างๆ ได้ดังตารางที่ 25 และ 26 ต่อไปนี้
7. จากตารางที่ 25 จะเห็นว่า สุราขาวถูกขึ้นภาษีต่ำกว่าสุราประเภทอื่นถึง 30 เท่า สุราขาวเก็บภาษี 100 บาทต่อลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์มาตั้งแต่ปี 2534 และมีการลดภาษีเป็น 70 บาท ในปี 2546 เพื่อส่งเสริมสุราชุมชน ซึ่งพ่วงสุราขาวเข้าไปเป็นประเภทเดียวกับสุราชุมชนทำให้สุราขาวได้ลดภาษีลง ทั้งที่สุราประเภทอื่นๆ ถูกขึ้นภาษีทั้งหมด และขณะนี้อัตราภาษีเพิ่งจะถูกปรับขึ้นกลับมาเป็น 110 บาทต่อลิตร ซึ่งมากกว่าเมื่อ 16 ปีที่แล้วเพียง 10% ขณะที่สุราพิเศษ (แสงโซม, โกลเดินไนท์ เป็นต้น) และสุราปรุงพิเศษ (แม่โขง) เสียภาษีจาก 100 บาทต่อลิตร ณ ปี 2534 เป็น 400 บาทต่อลิตรในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าสุราขาวถูกขึ้นภาษีต่ำกว่าสุราประเภทอื่นถึง 30 เท่า

8. จากตารางที่ 26 จะเห็นว่า เบียร์ไม่ได้ถูกขึ้นภาษีเลย ทั้งที่ส่วนแบ่งตลาดของผู้บริโภคสูงสุด เบียร์ไม่ได้ถูกขึ้นภาษีในครั้งนี้และไม่ได้ถูกขึ้นภาษีมานานแล้ว ตั้งแต่ปี 2544 หรือ 7 ปีที่แล้ว ทั้งที่เบียร์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมบริโภคมากที่สุด โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนและนักดื่มหน้าใหม่จะเริ่มดื่มเบียร์มากที่สุดโดยเบียร์มีส่วนแบ่งตลาดถึง 70% (นับตามลิตรการผลิต) ซึ่งขณะนี้เก็บภาษีตามมูลค่าอยู่ที่ 55% (เพดานอยู่ที่ 60%) หากไม่ขึ้นภาษีเบียร์จะทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการบริโภคได้เท่าที่ควร
9. ข้อเสนอแนะในการปรับภาษีภายใต้ พ.ร.บ.สุรา พ.ศ.2493
  - a) รัฐควรขึ้นภาษีสรรพสามิตตามปริมาณของสุราขาว และ สุราผสมให้เต็มเพดานที่ 400 บาท ต่อลิตรแอลกอฮอล์ ยิ่งขึ้นสูงเต็มเพดานเร็วเท่าใด คนยิ่งติดสุราขาวลดลง
  - b) ขึ้นภาษีสรรพสามิตตามมูลค่าของเบียร์ จากร้อยละ 55 เป็นร้อยละ 60 โดยเร็ว เพื่อลดปัญหาการบริโภคเบียร์ (ซึ่งครองส่วนแบ่งการตลาดสูงสุด นิยมดื่มมากที่สุด)

ตารางที่ 25 ตารางแสดงพัฒนาการของอัตราภาษีสรรพสามิตสุรตามปริมาณ

	ปี 2535	ปี 2536	ปี 2537*	ปี 2538	ปี 2539*	ปี 2540*	ปี 2541*	ปี 2542	ปี 2543*	ปี 2544*	ปี 2545	ปี 2546*	ปี 2547	ปี 2548*	ปี 2549	ปี 2550*
สุราขาว	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	70	70	70	70	110
สุราผสม	100	100	100	100	100	150	150	150	150	240	240	240	240	240	240	280
สุราพิเศษ	100	100	100	100	100	150	150	150	150	240	240	240	240	400	400	400
สุราปรุงพิเศษ	100	100	100	100	100	150	150	150	150	240	240	240	240	400	400	400
สุราแช่พื้นเมือง	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	70	70	70	70	70
สุรากลั่นชุมชน	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	70	70	70	70	70
สุรากลั่นทั่วไป	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
- ใช้ในอุตสาหกรรม	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- ใช้ในการแพทย์	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
วิสกี้	100	100	100	100	100	150	150	150	150	240	240	240	240	400	400	400
บรั่นดี	100	100	100	100	100	100	150	150	150	150	190	190	240	240	400	400
เบียร์	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
ไวน์	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ที่มา : กฎกระทรวง ฉบับที่ 103 (พ.ศ. 2534) กฎกระทรวง ฉบับที่ 107 (พ.ศ. 2537) กฎกระทรวง ฉบับที่ 110 (พ.ศ. 2539) กฎกระทรวง ฉบับที่ 111 (พ.ศ. 2539) กฎกระทรวง ฉบับที่ 113 (พ.ศ. 2540) กฎกระทรวง ฉบับที่ 114 (พ.ศ. 2541) กฎกระทรวง ฉบับที่ 117 (พ.ศ. 2543) กฎกระทรวง ฉบับที่ 118 (พ.ศ. 2544) กฎกระทรวง ฉบับที่ 119 (พ.ศ. 2544) และกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีสุรา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 และกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2550 \*หมายเหตุ : หน่วยมูลค่า คิดเป็นบาทต่อลิตรแห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์

ที่มา : กรมสรรพสามิต  
เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

ตารางที่ 26 ตารางแสดงวิวัฒนาการของอัตราภาษีสรรพสามิตสุรตามูลค่า

	ปี 2535	ปี 2536	ปี 2537*	ปี 2538	ปี 2539*	ปี 2540*	ปี 2541*	ปี 2542	ปี 2543*	ปี 2544*	ปี 2545	ปี 2546*	ปี 2547	ปี 2548*	ปี 2549	ปี 2550*
สุราขาว	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	25	25	25	50
สุราผสม	28	28	28	28	28	35	35	35	35	45	45	50	50	50	50	50
สุราพิเศษ	28	28	28	28	28	35	35	35	35	45	45	50	50	50	50	50
สุราปรุงพิเศษ	28	28	28	28	28	35	35	35	35	45	45	50	50	50	50	50
สุราแช่พื้นเมือง	20	20	20	20	20	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
สุรากลั่นชุมชน	28	28	28	28	28	35	35	35	35	35	35	35	50	50	50	50
สุรากลั่นทั่วไป	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
- ใช้ในอุตสาหกรรม	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
- ใช้ในการแพทย์	-	-	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
วิสกี้	24	24	24	240	28	35	35	35	35	45	45	50	50	50	50	50
บรั่นดี	20	20	20	240	20	25	25	25	25	30	30	35	35	40	40	45
เบียร์	48	48	48	48	48	50	53	53	53	55	55	55	55	55	55	55
ไวน์	-	-	-	-	40	50	55	55	55	60	60	60	60	60	60	60

ที่มา : กฎกระทรวง ฉบับที่ 103 (พ.ศ. 2534) กฎกระทรวง ฉบับที่ 107 (พ.ศ. 2537) กฎกระทรวง ฉบับที่ 110 (พ.ศ. 2539) กฎกระทรวง ฉบับที่ 111 (พ.ศ. 2539) กฎกระทรวง ฉบับที่ 113 (พ.ศ. 2540) กฎกระทรวง ฉบับที่ 114 (พ.ศ. 2541) กฎกระทรวง ฉบับที่ 117 (พ.ศ. 2543) กฎกระทรวง ฉบับที่ 118 (พ.ศ. 2544) กฎกระทรวง ฉบับที่ 119 (พ.ศ. 2544) และกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 และกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2550 \*หมายเหตุ : หน่วยมูลค่า คิดเป็นบาทต่อลิตรแห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์

ที่มา : กรมสรรพสามิต  
เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา



10. สถานการณ์การผลักดันมาตรการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันสำคัญทางศาสนาและช่วงเทศกาลที่สำคัญ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง ขณะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้เสนอแนวคิดการออกมาตรการงดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลสำคัญๆ ที่เป็นวันหยุดยาว เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ซึ่งมีการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุที่เกิดจากการเมาสูงมาก การเสนอดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องทันที ทั้งภาคประชาชนและนักวิชาการ รวมทั้งการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจากหลายหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นกระทรวงมหาดไทยเองเห็นด้วยกับมาตรการนี้ถึงร้อยละ 97.4 สอดคล้องกับผลการสำรวจของเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญและการสำรวจของกรุงเทพมหานคร เมื่อ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง ย้ายมาเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เครือข่ายวิชาการ เครือข่ายเยาวชน ได้เข้าพบและยื่นขอเสนอให้มีการออกมาตรการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันสำคัญทางศาสนาและวันหยุดช่วงเทศกาลสำคัญ เช่น ปีใหม่และสงกรานต์ ตลอดช่วงเทศกาลเพื่อลดผลกระทบของอุบัติเหตุจากการเมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้มอบหมายให้กรมควบคุมโรคร่างมาตรการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันสำคัญทางศาสนาและช่วงเทศกาล เพื่อนำเสนอคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และจึงจะนำเสนอคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติต่อไป (ข้อมูล ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2551) ขบวนการอยู่ในระหว่างการคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาร่างมาตรการนี้

11. มาตรการรณรงค์และให้การศึกษานในประเทศไทย มีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงานเช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงพัฒนาสังคมและทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งองค์กรภาคเอกชน ได้มีบทบาทริเริ่มดำเนินมาตรการกลุ่มนี้ เช่น โครงการงดเหล้าเข้าพรรษาที่ได้รับการสนับสนุนโดยสนับสนุนกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า ตั้งแต่ พ.ศ. 2546 ซึ่งปัจจุบันเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมีผู้เข้าร่วมลงชื่อประกาศจะงดเหล้าเข้าพรรษาปีละกว่าหนึ่งล้านคนและมากขึ้นทุกปี จากแนวคิดดังกล่าวได้ขยายผลในกิจกรรมเทศกาลอื่นๆ เช่น สงกรานต์ ปีใหม่ ตรุษจีน ทอดกฐิน รับน้อง กีฬา ดนตรี ปลอดภัย เป็นต้น ตลอดจนการสร้างต้นแบบองค์กรลด ละ เลิก สุรา เช่น วัดปลอดภัย หมู่บ้านงดเหล้าเข้าพรรษา โรงงานปลอดภัย ซึ่งปัจจุบันมีชุมชนงดเหล้าเข้าพรรษาถึง 120 ชุมชน และเป็นชุมชนปลอดภัยถาวรถึง 6 ชุมชน รวมทั้งการรณรงค์เข้าไปยังกลุ่มเป้าหมาย เช่น เยาวชน ได้รับการสนับสนุนให้เกิดกลุ่มเยาวชนห่างไกลจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น กลุ่มถักทอฝัน มูลนิธิสื่อเพื่อเยาวชน กลุ่มวัยมันส์รู้ทันแอลกอฮอล์ ซึ่งจะเข้าไปรณรงค์ในโรงเรียนและมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่มีกลุ่มเป้าหมายหน่วยงานราชการได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในระยะหลัง เช่น กระทรวงมหาดไทยกับโครงการวัดปลอดภัย กระทรวงศึกษาธิการกับกิจกรรมรับน้องปลอดภัย

การรณรงค์ให้การศึกษา มีการรณรงค์ผ่านสื่อมวลชนในช่วงระยะหลังมีมากขึ้น โดยช่องทางในการรณรงค์มีทั้งผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ และป้ายกลางแจ้ง รวมทั้งสื่อเสริม (โฆษณาณรงค์แฝง) เช่น ป้ายตั้งโต๊ะ สื่อของผู้ดำเนินรายการโทรทัศน์ โดยเนื้อหาการรณรงค์เกี่ยวกับพฤติกรรม การบริโภคโดยตรงและการประชาสัมพันธ์เพื่อให้สาธารณสุขสนใจมาตรการของนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญคือ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานเครือข่าย

องค์กรงดเหล้า และกระทรวงสาธารณสุข ส่งผลให้ประชาชนรับรู้และจำเนื้อหาของการรณรงค์ได้ เช่น เลิกเหล้าเลิกจน งดเหล้าเข้าพรรษา กฐินปลอดเหล้า เป็นต้น ส่วนการให้การศึกษาอย่างเป็นระบบ เช่น สุขศึกษาเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระบบการศึกษายังไม่เกิดขึ้น

12. มาตรการการบำบัดและคัดกรองในประเทศไทยยังขาดระบบคัดกรองและการบำบัดรักษาผู้มีอาการติดสุราอย่างเป็นทางการ โดยที่ผ่านมากกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการบำบัดรักษาผู้มีอาการติดสุราผ่านสถานพยาบาลในสังกัด โดยมีกรมสุขภาพจิตและกรมการแพทย์เป็นผู้ปฏิบัติทั้งในด้านการสนับสนุนทางวิชาการและการให้บริการรักษา ขณะนี้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้มีการสนับสนุนให้มีแผนงานการพัฒนาระบบรูปแบบวิธีการบำบัดรักษาผู้ที่มีปัญหาสุราขึ้น เพื่อดำเนินการสนับสนุนด้านวิชาการรูปแบบการบำบัดรักษาผู้ติดสุราอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนารูปแบบการคัดกรองผู้ป่วยตลอดจนการพัฒนาให้เกิดนโยบายในการบำบัดรักษา นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีการบำบัดรักษาแบบกลุ่มด้วยตนเอง (Self-help group) คือ ระบบ Alcoholics Anonymous (กลุ่ม AA) ซึ่งรับผิดชอบโดยกลุ่มนิรนามและเครือข่ายขององค์กรงดเหล้า เน้นการบำบัดรักษาแบบกลุ่ม มีเว็บไซต์เป็นของกลุ่ม คือ [www.AAthailand.org](http://www.AAthailand.org) ซึ่งมีสมาชิกเข้าร่วมกลุ่มเพิ่มขึ้นโดยตลอด

ส่วนกฎหมายที่เกี่ยวกับการบำบัดรักษา ได้แก่ ประมวลกฎหมายที่ศาลสามารถส่งต่อผู้ต้องสงสัย/จำเลยที่มีอาการติดสุราเข้าสู่การบำบัดรักษาหากเห็นว่าเหมาะสม ประกาศกระทรวงสาธารณสุข วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2549 ให้หน่วยงานในสังกัดทำการคัดกรองและบำบัดภาวะการณติดสุราแบบยินยอมพร้อมใจแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 33 ที่สนับสนุนให้มีการบำบัดรักษาผู้ติดสุรา รายละเอียดดังที่กล่าวแล้วในข้อ 2



# บทที่ 5

## สถานการณ์เด่นปี 2551 “การติดตามและประเมินผล พระราชบัญญัติควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551”

- **ความเป็นมาของสถานการณ์เด่นปี พ.ศ. 2551 “สถานการณ์หลักกำเนิดพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551”**
  1. ในปี พ.ศ.2551 ประเทศไทยเกิดปรากฏการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญประการหนึ่งเกี่ยวกับการควบคุมป้องกัน และแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ การเกิดขึ้นของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 ผ่านสภานิติบัญญัติเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2550 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2551 สถานการณ์ที่น่าติดตามเป็นอย่างยิ่งคือผลที่ตามมาของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ต่อสังคมไทยจะเป็นอย่างไร จึงเป็นที่มาของการบันทึกประวัติศาสตร์ประเด็น “สถานการณ์หลังพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551” ในรายงานสถานการณ์สุราประจำปี 2551 ฉบับนี้ขึ้น
- **ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551**
  2. เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ครอบครัว อุบัติเหตุและอาชญากรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ สมควรกำหนดมาตรการต่างๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยลดปัญหา และผลกระทบทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ ช่วยสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน โดยให้ตระหนักถึงพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนช่วยป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยง่าย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้
  3. กฎหมายฉบับนี้มี 7 หมวด 45 มาตรา มีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีรายละเอียดโดยย่อ ดังนี้

หมวด	มาตรา	สาระสำคัญ
ก่อนหมวด 1	- มาตราที่ 1 - 4	คำนิยามต่างๆ และผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้
<b>หมวด 1</b> คณะกรรมการนโยบายเครื่องตัด แอลกอฮอล์แห่งชาติ	- มาตราที่ 5 - 10	- การกำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายเครื่องตัด แอลกอฮอล์แห่งชาติ กำหนดองค์ประกอบของ คณะกรรมการ วิธีการทำงาน และอำนาจหน้าที่ต่างๆ
<b>หมวด 2</b> คณะกรรมการควบคุมเครื่องตัด แอลกอฮอล์	- มาตรา 10 - 23	- การกำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุม เครื่องตัดแอลกอฮอล์ระดับชาติ ระดับจังหวัด กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ วิธีการทำงาน และอำนาจหน้าที่ต่างๆ
<b>หมวด 3</b> สำนักงานคณะกรรมการควบคุม เครื่องตัดแอลกอฮอล์	- มาตรา 24 - 25	- การกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการ ควบคุมเครื่องตัดแอลกอฮอล์ และกำหนด อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
<b>หมวด 4</b> การควบคุมเครื่องตัดแอลกอฮอล์	- มาตรา 26 - 32	- การกำหนดให้มีการควบคุมบรรจุภัณฑ์ ฉลาก และข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องตัด แอลกอฮอล์ - การกำหนดสถานที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มฯ - การกำหนดวันและเวลาห้ามจำหน่าย - การกำหนดบุคคลที่ห้ามจำหน่ายให้ - การกำหนดลักษณะการจำหน่ายหรือ การส่งเสริมการขายที่ต้องห้าม - การกำหนดสถานที่ห้ามดื่ม - การกำหนดการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์
<b>หมวด 5</b> การบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพ ผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	- มาตรา 33	- การกำหนดให้ผู้ติดสุราหรือญาติ หรือ คณะบุคคลหรือองค์กรเพื่อการบำบัดหรือ ฟื้นฟูสภาพผู้ติดสุราสามารถขอรับ การสนับสนุน เพื่อการบำบัดได้จากสำนักงานฯ
<b>หมวด 6</b> พนักงานเจ้าหน้าที่	- มาตรา 34 - 37	- การกำหนดอำนาจหน้าที่ และวิธีการทำงานของ พนักงานเจ้าหน้าที่
<b>หมวด 7</b> บทกำหนดโทษ	- มาตรา 38 - 45	- การกำหนดบทลงโทษของมาตรการตาม มาตราต่างๆ บทลงโทษของผู้ที่ไม่ให้ความ ร่วมมือกับเจ้าพนักงาน

## ● ผลการประเมินพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

4. ศูนย์วิจัยปัญหาสุราดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 โดยการประเมิน (1) การดำเนินงานของคณะกรรมการต่างๆ (2) การรับรู้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ของประชาชน (3) การปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน ตลอดจนความสะดวกของพฤติกรรม การเข้าถึงเพื่อหาซื้อและดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการเข้าถึงการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย เปรียบเทียบตามเวลาโดยเริ่มการสำรวจภาพรวมระดับประเทศครั้งแรก ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2551 นับเป็นจุดเวลาพื้นฐานก่อนพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 จะมีผลบังคับใช้ และสำรวจครั้งที่สอง ณ เดือนกันยายน 2551 นับเป็นจุดเวลาประมาณ 6-7 เดือน หลังพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 มีผลบังคับใช้ และแผนในอนาคตจะประเมินช่วงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เพื่อเป็นข้อมูล ณ ปีที่ 1, 2, 3 ... ของการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เพื่อให้เห็นภาพประสิทธิผลของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 และการดำเนินการมาตรการอื่นๆ ที่จะมีเพิ่มเติมในอนาคต ตลอดจนตรวจสอบผลของการดำเนินกิจกรรมการตลาดของธุรกิจสุราอย่างต่อเนื่อง

## ● ผลการประเมินประเด็นการดำเนินงานของคณะกรรมการ ชุดต่างๆ

5. ข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2551 (8.5 เดือนหลังการบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้) เรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการชุดต่างๆ พบว่า
  - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้เรียกประชุมคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แห่งชาติในรอบ 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2551 เพื่อพิจารณาเห็นชอบร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง วัน หรือเวลา ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ... และได้ลงนามในหนังสือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การคัดเลือกกรรมการในคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ...ในวันเดียวกัน เพื่อเตรียมเสนอนายกฯ ในฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อเห็นชอบให้มีกระบวนการสรรหากรรมการควบคุมที่ขาดอยู่อีก 6 คน กระทรวงสาธารณสุขคาดว่ากระบวนการสรรหาจะแล้วเสร็จภายใน 1 เดือน จากนั้น คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงจะครบองค์ประชุม 23 คน สามารถจัดประชุมเพื่อสรุปแนวทางในการเสนอร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง วัน หรือเวลา ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ... เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ ที่มีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ต่อไป
  - คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติที่ถูกกำหนดให้มีการแต่งตั้งขึ้นตามมาตรา 4 ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน 1 ตำแหน่ง รองประธานกรรมการ 2 ตำแหน่ง กรรมการ 7 ตำแหน่ง ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นเลขานุการ อธิบดีกรมควบคุมโรคและผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งทั้งสิ้น หมายความว่า กรรมการชุดนี้เกิดขึ้นแล้วโดยตำแหน่ง สามารถเรียกประชุมได้เลยโดยไม่ต้องรอการแต่งตั้ง แต่ยังไม่มีการเรียกประชุม

- คณะกรรมการควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่ถูกกำหนดให้มีการแต่งตั้งขึ้นตามมาตรา 10 ที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยที่กรรมการชุดนี้มี 1 ประธานกรรมการ 3 รองประธานกรรมการ 11 กรรมการโดยตำแหน่ง 3 ผู้แทนองค์กรเอกชน 3 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งต้องจัดให้มีการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งขึ้น
- คณะกรรมการควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร ที่มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน ที่ถูกกำหนดให้มีการแต่งตั้งขึ้นตามมาตรา 18 มีการแต่งตั้งแล้วและมีการเรียกประชุมแล้วอย่างน้อย 1 ครั้ง
- คณะกรรมการควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์จังหวัด ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ที่ถูกกำหนดให้มีการแต่งตั้งขึ้นตามมาตรา 19 ของ พ.ร.บ.ฯ มีการแต่งตั้งขึ้นแล้ว 76 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 100.0 แต่ยังคงพบที่มีการเรียกประชุมน้อยจังหวัด ซึ่งพบว่า ณ วันที่ 30 กันยายน 2551 มีจังหวัดที่มีการเรียกประชุมอย่างน้อย 1 ครั้งเพียง 14 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 18.6

## ● ผลการประเมินการรับรู้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ของประชาชน

6. หน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ส่วนหนึ่ง คือ การจัดให้มีหรือส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการให้แก่เยาวชนและประชาชน ซึ่งในเบื้องต้นควรครอบคลุมถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551
7. ผลการสำรวจความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกฎระเบียบหรือมาตรการเกี่ยวกับเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ ดำเนินการสำรวจโดยศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ร่วมกับศูนย์วิจัยเอแบคโพล เปรียบเทียบระหว่างช่วงเวลาก่อน พ.ร.บ.ฯ มีผลบังคับใช้ (กุมภาพันธ์ 2551) และช่วงประมาณ 6 - 7 เดือนหลัง พ.ร.บ.ฯ มีผลบังคับใช้ (กันยายน 2551) พบว่า
  - โดยภาพรวมประชาชนรับรู้ว่ามีมาตรการต่างๆ ในการควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ ระหว่างร้อยละ 60-90 ขึ้นกับว่าเป็นมาตรการที่ประชาชนคุ้นเคยมาก่อนหรือไม่ ; โดยที่มาตรการเดิมที่มีการควบคุมต่อเนื่องจะมีสัดส่วนของประชากรที่มีการรับรู้สูงขึ้น ได้แก่ การห้ามจำหน่ายในสถานที่บางแห่ง (สัดส่วนประชาชนรับรู้เพิ่มจากร้อยละ 79 เป็นร้อยละ 89) และการห้ามจำหน่ายบางเวลา (สัดส่วนประชาชนรับรู้เพิ่มจากร้อยละ 61 เป็นร้อยละ 74) ; มาตรการเดิมที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่น มาตรการห้ามจำหน่ายแก่เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี มีประชาชนทราบในสัดส่วนร้อยละ 62.7 ขณะที่ประชาชนคุ้นเคยกับการห้ามจำหน่ายแก่เด็กและเยาวชนที่อายุต่ำกว่า 18 ปี มากกว่า คือมีสัดส่วนที่ทราบถึงร้อยละ 93.7 ; ส่วนมาตรการใหม่ที่เพิ่มขึ้น ประชาชนจะรับรู้ในระดับที่ต่ำกว่า มาตรการเดิม คือ มีสัดส่วนประมาณ ร้อยละ 60 - 70 โดยที่มาตรการใหม่ที่ประชาชนรับรู้มากที่สุด คือ มาตรการเกี่ยวกับสถานที่ห้ามดื่ม คือ รับรู้มากถึงร้อยละ 83.6 ดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ตารางแสดงสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่รู้มีมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์  
ในประเด็นต่าง ๆ เปรียบเทียบช่วงเวลาก่อน พ.ร.บ.ฯ มีผลบังคับใช้ (กุมภาพันธ์ 2551) และ  
หลังมีผลบังคับใช้ประมาณ 6 - 7 เดือน (กันยายน 2551)

ประเด็นการรับรู้มาตรการต่าง ๆตามพระราชบัญญัติ ของประชาชน	ก่อน พ.ร.บ.ฯ มีผลบังคับใช้ (กุมภาพันธ์ 2551)	หลัง พ.ร.บ.ฯ มีผลบังคับใช้ (กันยายน 2551)
- การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่บางประเภท	ร้อยละ 78.9	ร้อยละ 88.6
- การห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่บางประเภท	-	ร้อยละ 83.6
- การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บางเวลา	ร้อยละ 60.7	ร้อยละ 73.8
- การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เด็กและเยาวชน	ร้อยละ 93.7 (ทราบว่า ห้ามจำหน่ายแก่เด็ก อายุต่ำกว่า 18 ปี)	ร้อยละ 62.7 (ทราบว่า ห้ามจำหน่ายแก่เด็ก อายุต่ำกว่า 20 ปี)
- การห้ามเร่ขาย	-	ร้อยละ 61.9
- การห้ามส่งเสริมการขายในรูปแบบต่างๆ เช่น การลด แลก แจก แคม	-	ร้อยละ 61.6
- ประชาชนทราบว่า มีมาตรการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์แก่คนเมา	-	ร้อยละ 58.6
- การห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะที่ดื่มแล้วดี มีประโยชน์ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม โดยสิ้นเชิงทุกสื่อ 24 ชั่วโมง	-	ร้อยละ 65.4
- การควบคุมเนื้อหาการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ โดยให้กระทำได้เฉพาะในลักษณะให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม	-	ร้อยละ 72.6
- การห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสื่อโทรทัศน์ และวิทยุ เวา 05.00 - 22.00 น.	ร้อยละ 59.0	-
- การห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางป้ายกลางแจ้งรอบ สถานศึกษา	ร้อยละ 52.5	-

ที่มา : การศึกษาสถานการณ์การรับรู้ การปฏิบัติตามกฎหมาย การเข้าถึงผลิตภัณฑ์การโฆษณาและการส่งเสริมการขาย  
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังพระราชบัญญัติเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลบังคับใช้ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์  
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร่วมกับศูนย์วิจัยปัญหาสุรา



- ผลการประเมินการปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน ตลอดจนความสะดวกของพฤติกรรมกรเข้าถึงเพื่อหาซื้อและเติมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการเข้าถึงการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย

8. ประเด็นการเคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา พบว่า
- ประชาชนกลุ่มตัวอย่างระบุว่าเคยไปซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสามารถซื้อได้ในสถานที่ห้ามจำหน่ายที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.ฯ มีถึงประมาณร้อยละ 21 (ร้อยละ 21.0 ในช่วงกุมภาพันธ์ และ ร้อยละ 21.8 ในช่วงกันยายน)
  - เมื่อพิจารณาการมีประสบการณ์สามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ในสถานที่ที่ห้ามจำหน่ายตาม พ.ร.บ.ฯ พบว่าหลัง พ.ร.บ. มีผลบังคับใช้ ประชาชนสามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ในสถานที่ห้ามจำหน่ายเพิ่มขึ้นในสถานบริการสาธารณสุขหรือโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน สถานที่ทางราชการ หอพัก และมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาต่างๆ ส่วนสถานที่ที่สามารถซื้อได้น้อยลงคือ วัด หรือศาสนสถานต่างๆ สถานที่บริการน้ำมันเชื้อเพลิง สวนสาธารณะของราชการ ดังตารางที่ 28 นั้นแสดงว่าร้านค้ามีการฝ่าฝืนกฎหมายมาตรานี้อยู่ ซึ่งอาจเกิดจากการที่ยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้จำหน่ายและประชาชนทราบ หรือยังขาดความร่วมมือจากผู้จำหน่ายและประชาชน หรือยังขาดการตรวจจับอย่างจริงจัง

ตารางที่ 28 ตารางแสดงสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่าสามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ห้ามจำหน่าย ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา เปรียบเทียบช่วงเวลาก่อน พ.ร.บ.ฯ มีผลบังคับใช้ (กุมภาพันธ์ 2551) และ หลังมีผลบังคับใช้ประมาณ 6 - 7 เดือน (กันยายน 2551)

สามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ห้ามจำหน่ายในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา	ก่อนการบังคับใช้ พ.ร.บ. (ก.พ.2551)		หลังการบังคับใช้ พ.ร.บ. (ก.ย.2551)		ทิศทางการเปลี่ยนแปลง
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
● ไม่เคยไปซื้อในสถานที่ดังกล่าว	1643	79.0%	1347	78.2%	ลดลง
● เคยไปซื้อและซื้อได้ในสถานที่ห้ามจำหน่ายอย่างน้อย 1 แห่ง	436	21.0%	376	21.8%	เพิ่มขึ้น
1. วัด / ศาสนสถานต่างๆ	61	2.9%	42	2.4%	ลดลง
2. สถานบริการสาธารณสุขหรือโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน	29	1.4%	29	1.7%	เพิ่มขึ้น
3. สถานที่ทางราชการต่างๆ	29	1.4%	34	2.0%	เพิ่มขึ้น
4. หอพัก	161	7.7%	174	10.1%	เพิ่มขึ้น
5. โรงเรียน / มหาวิทยาลัย / สถาบันการศึกษาต่างๆ	44	2.1%	38	2.2%	เพิ่มขึ้น
6. สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	193	9.3%	152	8.8%	ลดลง
7. สวนสาธารณะของราชการ	55	2.6%	20	1.2%	ลดลง
รวมกลุ่มตัวอย่างระบุว่ามีการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา	2,079	100.0 %	1,723	100.0 %	

ที่มา : การศึกษาสถานการณ์การรับรู้ การปฏิบัติตามกฎหมาย การเข้าถึงผลิตภัณฑ์การโฆษณาและการส่งเสริมการขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังพระราชบัญญัติเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลบังคับใช้ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร่วมกับศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

9. ประชาชนที่มีประสบการณ์เคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาห้ามจำหน่าย (คือ ระหว่างเวลา 14.00 - 17.00 น. และ 24.00 - 11.00 น.) มีสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้น ร้อยละ 17.2 กล่าวคือ ก่อน พ.ร.บ.มีผลบังคับใช้ประชาชนเคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ในช่วงเวลาที่ห้ามจำหน่าย ร้อยละ 68.7 เพิ่มเป็นร้อยละ 80.5 หลัง พ.ร.บ.มีผลบังคับใช้ 6-7 เดือน นั้นแสดงว่าความร่วมมือปฏิบัติตามกฎหมายประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่... พ.ศ.2515 ที่กำหนดให้ห้ามจำหน่ายนอกเวลา 11.00 - 14.00 น. และ 17.00 - 24.00 น. ยังมีการฝ่าฝืน ซึ่งอาจเกิดจากยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ (หมายเหตุ ขณะนี้การควบคุมเวลาห้ามจำหน่ายยังใช้ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 253 เนื่องจากยังไม่มี การออกกฎกระทรวงตามมาตรา 28 ของ พ.ร.บ.นี้) ดังข้อมูลในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ตารางแสดงสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่เคยซื้อและเคยถูกปฏิเสธ การซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาห้ามจำหน่ายในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา เปรียบเทียบช่วงเวลาก่อน พ.ร.บ.ฯ มีผลบังคับใช้ (กุมภาพันธ์ 2551) และ หลังมีผลบังคับใช้ประมาณ 6 - 7 เดือน (กันยายน 2551)

เคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาห้ามจำหน่ายในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา	ก่อนการบังคับใช้ พ.ร.บ. ก.พ. 2551		หลังการบังคับใช้ พ.ร.บ. ก.ย. 2551	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยซื้อ	653	31.3	336	19.5
เคยซื้อ	1,433	68.7	1,387	80.5
- เคยซื้อ และ ซื้อได้	1,024	71.5	938	67.6
- เคยซื้อและซื้อได้บางครั้ง และ เคยซื้อ แต่คนขายไม่ขายให้บางครั้ง	349	24.4	407	29.3
- เคยซื้อ แต่คนขายไม่ขายให้	60	4.2	42	3.0
รวมกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่เคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา	2,086	100.0	1,723	100.0

ที่มา : การศึกษาสถานการณ์การรับรู้ การปฏิบัติตามกฎหมาย การเข้าถึงผลิตภัณฑ์การโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังพระราชบัญญัติเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลบังคับใช้ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร่วมกับศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

- เมื่อพิจารณากลุ่มประชาชนที่มีประสบการณ์ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ในเวลาห้ามจำหน่ายอย่างน้อย 1 ครั้ง พบว่ามีสัดส่วนที่สูงมาก คือ ก่อน พ.ร.บ.มีผลบังคับใช้ ซื้อได้ ร้อยละ 95.8 หลังการบังคับใช้ พ.ร.บ.มีการซื้อได้ ร้อยละ 96.9 นั่นคือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 แสดงว่าร้านค้ายังมีการฝ่าฝืน ซึ่งอาจเกิดจากยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้จำหน่ายทราบ หรือ ยังขาดความร่วมมือจากผู้จำหน่าย หรือ ยังขาดการตรวจจับอย่างจริงจัง
- ประเด็นห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เด็กและเยาวชน (ก่อน พ.ร.บ. ห้ามอายุขั้นต่ำที่ 18 ปี ใน พ.ร.บ.นี้ห้ามอายุขั้นต่ำที่ 20 ปี) ผลการประเมินพบว่าในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี (ก่อน พ.ร.บ.) สามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ทุกครั้ง ร้อยละ 83 ณ การสำรวจช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ส่วนหลัง พ.ร.บ. มีผลบังคับใช้ 6-7 เดือน สำรวจช่วงเดือนกันยายน พบว่าเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี สามารถซื้อได้ร้อยละ 56.8 นั่นคือ ซื้อได้ลดลงร้อยละ 31 แสดงว่าการปฏิบัติตามกฎหมายในมาตรานี้มีแนวโน้มดีขึ้น

ตารางที่ 30 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่อายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดให้จำหน่ายได้ ที่ระบุว่าสามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเองได้ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา (ในกลุ่มเป้าหมายที่เคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา)

ลำดับ ที่	เคยถูกปฏิเสธการซื้อเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา	ก่อน พ.ร.บ. (ก.พ. 2551)		หลัง พ.ร.บ. (ก.พ. 2551)	
		อายุต่ำกว่า 18 ปี		อายุต่ำกว่า 20 ปี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	เคยซื้อ และ ซื้อได้	186	83.00%	134	56.80%
2	เคยซื้อและซื้อได้บางครั้ง และ เคยซื้อ แต่คนขายไม่ขายให้บางครั้ง	5	2.30%	95	40.20%
3	เคยซื้อ แต่คนขายไม่ขายให้	33	14.70%	7	3%
	รวมกลุ่มตัวอย่างที่อายุต่ำกว่าที่ กฎหมายกำหนดห้ามจำหน่าย ที่มีประสบการณ์การซื้อเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา	234	100%	287	100%

ที่มา : การศึกษาสถานการณ์การรับรู้การปฏิบัติตามกฎหมาย การเข้าถึงผลิตภัณฑ์การโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังพระราชบัญญัติเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลบังคับใช้ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร่วมกับศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

- การประเมินการเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ห้ามดื่มอย่างน้อย 1 สถานที่ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา พบร้อยละ 19.1 เมื่อพิจารณาแยกรายสถานที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างไปดื่มในสถานที่ห้ามดื่มมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง, สวนสาธารณะของทางราชการ, โรงเรียนมหาวิทยาลัย/สถานศึกษาต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 5.7, 5.1 และ 5.0 ตามลำดับ ดังข้อมูลในตารางที่ 31 (หมายเหตุ - ประเด็นนี้ไม่มีข้อมูลในการสำรวจ ณ ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ให้เปรียบเทียบ)

ตารางที่ 31 ตารางแสดงสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่าสามารถดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ห้ามดื่ม ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา หลังมีผลบังคับใช้ประมาณ 6 - 7 เดือน (กันยายน 2551)

สามารถดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ห้ามดื่ม ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา	กันยายน 2551	
	จำนวน	ร้อยละ
• ไม่เคยไปซื้อในสถานที่ดังกล่าว	826	80.9%
• เคยไปดื่มในสถานที่ห้ามดื่มแห่งใดแห่งหนึ่ง	195	19.1%
1. วัด / ศาสนสถานต่างๆ	38	3.7%
2. สถานบริการสาธารณสุขหรือโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน	30	2.9%
3. สถานที่ทางราชการต่างๆ	42	4.1%
4. โรงเรียน / มหาวิทยาลัย / สถาบันการศึกษาต่างๆ	51	5.0%
5. สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	58	5.7%
6. สวนสาธารณะของราชการ	52	5.1%
<b>รวมกลุ่มตัวอย่างระบุว่ามิประสบการณการดื่ม ในสถานที่ใดที่หนึ่งในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา</b>	<b>1,021</b>	<b>100.0 %</b>

ที่มา : การศึกษาสถานการณ์การรับรู้ การปฏิบัติตามกฎหมาย การเข้าถึงผลิตภัณฑ์การโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังพระราชบัญญัติเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลบังคับใช้ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร่วมกับศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

13. การประเมินการส่งเสริมการขายในมาตรา 30 คือ ห้ามลด แลก แจก แถม พบว่า หลัง พ.ร.บ. มีผลบังคับใช้ กลุ่มตัวอย่างมีการพบเห็นการส่งเสริมการขายเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 23.4 เป็นร้อยละ 36.6 คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 56.4 ดังข้อมูลในตารางที่ 32 แสดงว่าการบังคับใช้กฎหมายมาตรา 30 ของ พ.ร.บ.ฯ ยังมีการฝ่าฝืน ซึ่งอาจเกิดจากยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ธุรกิจทราบ หรือ ยังขาดความร่วมมือจากธุรกิจ หรือ ยังขาดการตรวจจับอย่างจริงจัง

ตารางที่ 32 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุการพบเห็นการส่งเสริมการขายของ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ ที่	การพบเห็นการส่งเสริมการขายของ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ก่อน พ.ร.บ.บังคับใช้ (ก.พ. 2551)		หลัง พ.ร.บ.บังคับใช้ (ก.ย. 2551)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	เคยพบเห็น	993	23.4	1,446	33.6
2	ไม่เคยพบเห็น	3,257	76.6	2,853	66.4
	<b>รวมกลุ่มตัวอย่างประชาชนทั้งหมด</b>	<b>4,250</b>	<b>100.0</b>	<b>4,299</b>	<b>100.0</b>

ที่มา : การศึกษาสถานการณ์การรับรู้ การปฏิบัติตามกฎหมาย การเข้าถึงผลิตภัณฑ์การโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังพระราชบัญญัติเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลบังคับใช้ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร่วมกับศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

14. การประเมินการรับรู้การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นการประเมินการพบเห็นโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ ดังข้อมูลในตารางที่ 33

- พบว่า หลัง พ.ร.บ. มีผลบังคับใช้ สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เคยพบเห็นหรือได้ยินหรือเชิญชวนให้ดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรูปแบบต่างๆ ผ่านสื่อต่างๆ เพิ่มขึ้นมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ สื่อโทรทัศน์ ร้อยละ 56.3 ร้านค้า ร้อยละ 20.2 และป้ายกลางแจ้ง ร้อยละ 16.2
- สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่พบเห็นหรือได้ยินการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านสื่อใดสื่อหนึ่ง อย่างน้อย 1 ครั้ง ในรอบ 1 วันที่ผ่านมา มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นหลังจาก พ.ร.บ.ฯ บังคับใช้แล้วประมาณ 6 - 7 เดือน คือ จากร้อยละ 53.0 เป็นร้อยละ 67.9 นั่นคือเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.1 โดยเมื่อพิจารณาเป็น รายสื่อจะพบว่าทุกสื่อมีสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่พบเห็นหรือได้ยินการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพิ่มขึ้น
- โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างเห็นการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น อาจเกิดจากการตีความ ความเข้มข้นของมาตรา 32 ของพระราชบัญญัติและบริษัทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อาศัยช่องว่างระหว่าง รอกการออกกฎกระทรวงโดยตีความให้มาตรา 32 มีความเข้มข้นที่อ่อนลง หรืออาจเกิดจากการที่ยังขาด ความร่วมมือจากฝ่ายธุรกิจ หรือ ยังขาดการตรวจจับอย่างจริงจัง

ตารางที่ 33 ตารางแสดงเปรียบเทียบร้อยละของตัวอย่างที่ระบุสื่อที่เคยพบเห็นหรือได้ยินหรือเชิญชวนให้  
 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรูปแบบต่าง ๆ เปรียบเทียบก่อนและหลังพระราชบัญญัติควบคุม  
 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มีผลบังคับใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สื่อที่เคยพบเห็นหรือได้ยินหรือเชิญชวน ให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ที่พบเห็นหรือได้ยิน		ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้ง ต่อวัน ที่กลุ่มตัวอย่าง พบเห็นหรือได้ยิน	
	ก่อนการ บังคับใช้ พ.ร.บ. (ก.พ.2551)	หลังการ บังคับใช้ พ.ร.บ. (ก.ย.2551)	ก่อนการ บังคับใช้ พ.ร.บ. (ก.พ.2551)	หลังการ บังคับใช้ พ.ร.บ. (ก.ย.2551)
1. โทรทัศน์	43.2	56.3	2.86	3.06
2. ป้ายกลางแจ้ง (ป้ายตามร้านค้า ถนนหนทาง)	11.2	16.2	2.73	2.58
3. สื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์, นิตยสาร, วารสาร, แผ่นพับ, โบว์ชัวร์ ฯลฯ)	12.4	14.2	2.25	1.99
4. วิทยู	5.6	7.5	2.67	2.87
5. อินเทอร์เน็ต	3.8	5.4	3.11	3.30
6. สื่อเคลื่อนที่ (รถไฟฟ้า, รถแท็กซี่, รถไฟ, รถขนส่งต่างๆ ฯลฯ)	2.3	2.7	2.98	2.55
7. ร้านค้า	15.0	20.2	3.01	2.94
8. สื่อบุคคล (สาวเชียร์เหล้า เบียร์ ฯลฯ)	6.0	7.0	2.60	2.27
• ไม่เคยพบเห็นหรือได้ยินในรอบ 1 วันที่ผ่านมา	47.0	32.1	-	-
• เคยพบเห็นหรือได้ยินอย่างน้อย 1 ครั้ง ในรอบ 1 วันที่ผ่านมา	53.0	67.9	-	-

ที่มา : การศึกษาสถานการณ์การรับรู้ การปฏิบัติตามกฎหมาย การเข้าถึงผลิตภัณฑ์การโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่ม  
 แอลกอฮอล์ก่อนและหลังพระราชบัญญัติเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลบังคับใช้ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ  
 ร่วมกับศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

15. ในกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การไปร้านอาหาร/ผับ/เชค/บาร์/คาราโอเกะในรอบ 3 เดือน ที่ผ่านมาระบุว่าพบเห็นการโฆษณา ณ จุดขาย โดยสื่อบุคคล เช่น สาวเชียร์เบียร์ ทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้ง que เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับหลัง พ.ร.บ.ฯ มีผลบังคับใช้ 6 - 7 เดือน จากร้อยละ 42.2 เป็นร้อยละ 50.3 นั่นคือคิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.2 ดังข้อมูลในตารางที่ 34 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นการโฆษณา ณ จุดขาย โดยสื่อบุคคล ซึ่งเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา 32 ของ พ.ร.บ.ฯ ที่ห้ามการโฆษณาอวดอ้างสรรพคุณหรือเชิญชวนให้ดื่มทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ซึ่งอาจเกิดจากยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ฝ่ายธุรกิจทราบหรือ ยังขาดความร่วมมือจากฝ่ายธุรกิจ และยังขาดการตรวจจับอย่างจริงจัง

**ตารางที่ 34** ตารางแสดงค่าจำนวนและร้อยละของตัวอย่างที่ระบุว่าจะพบเห็นการโฆษณา ณ จุดขาย ในร้านอาหาร/ผับ/เชค/บาร์/คาราโอเกะ และห้างสรรพสินค้า/ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ ร้านสะดวกซื้อ ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา

ระดับการพบเห็น	ร้านอาหาร/ผับ/เชค/บาร์/คาราโอเกะ				ห้างสรรพสินค้า/ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่/ร้านสะดวกซื้อ			
	ก่อน พ.ร.บ. บังคับใช้ (ก.พ. 2551)		หลัง พ.ร.บ. บังคับใช้ (ก.ย. 2551)		ก่อน พ.ร.บ. บังคับใช้ (ก.พ. 2551)		หลัง พ.ร.บ. บังคับใช้ (ก.ย. 2551)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พบเห็นทุกครั้ง que ไป	426	25.9	532	31.2	173	9.8	205	10.9
พบเห็นเกือบทุกครั้ง que ไป	268	16.3	326	19.1	190	10.7	203	10.8
พบเห็นบ่อยๆ que ไป	262	15.9	231	13.5	187	10.6	173	9.2
พบเห็นนานๆ ครั้ง que ไป	272	16.5	317	18.6	295	16.7	388	20.7
ไม่เคยพบเห็นเลยเวลา que ไป	418	25.4	300	17.6	924	52.2	907	48.3
<b>รวม</b>	<b>1,646</b>	<b>100</b>	<b>1,706</b>	<b>100</b>	<b>1,769</b>	<b>100</b>	<b>1,876</b>	<b>100</b>

**ที่มา :** การศึกษาสถานการณ์การรับรู้การปฏิบัติตามกฎหมาย การเข้าถึงผลิตภัณฑ์การโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังพระราชบัญญัติเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลบังคับใช้ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร่วมกับศูนย์วิจัยปัญหาสุรา



16. ในกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การไปห้างสรรพสินค้า/ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่/ร้านสะดวกซื้อในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ระบุว่าพบเห็นการโฆษณา ณ จุดขาย โดยสื่อบุคคล เช่น การให้ชิมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฟรี ทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้ง而去เพิ่มขึ้นหลัง พ.ร.บ.ฯ มีผลบังคับใช้ 6 - 7 เดือน จากร้อยละ 20.5 เป็นร้อยละ 21.7 คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 ดังข้อมูลในตารางที่ 34 แสดงว่ายังมีการกระทำความผิดตามมาตรา 32 ตามคำนิยามคำว่า “การโฆษณา” ซึ่งครอบคลุมการสื่อสารการตลาดทุกรูปแบบ ซึ่งการให้ชิมฟรีเป็นการสื่อสารการตลาดรูปแบบหนึ่ง ซึ่งอาจจะเกิดจากยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ฝ่ายธุรกิจทราบ และ ยังขาดความร่วมมือจากฝ่ายธุรกิจ หรือ ยังขาดการตรวจจับอย่างจริงจัง
17. ในกลุ่มตัวอย่างที่เคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเองในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมาในช่วงก่อน พ.ร.บ.ฯ ระบุว่าใช้เวลาเดินทางไปร้านค้าที่สะดวกที่สุดเพื่อซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใน 1 - 5 นาทีต่อครั้ง ร้อยละ 68.2 ขณะที่หลัง พ.ร.บ.ฯ มีผลบังคับใช้ 6-7 เดือน พบว่าเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 72.8 นั่นคือมี สัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7 ดังข้อมูลในตารางที่ 35 แสดงว่าในช่วง 6 เดือนแรกของการบังคับใช้ พ.ร.บ.ฯ ผลลัพธ์เชิงพฤติกรรม การเข้าถึงเพื่อหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนสะดวกขึ้น อาจจะเป็นผลมาจากการที่สามารถขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้สะดวกมากเป็นแบบ One Stop Service ประกอบกับ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจำหน่ายยังถูกมาก ดังนั้นรัฐควรเพิ่มค่าธรรมเนียมและมีการจำกัดสถานที่จำหน่ายเพิ่มขึ้น เช่น การจำกัดจำนวนใบอนุญาตจำหน่ายให้เป็นสัดส่วนกับจำนวนพื้นที่หรือจำนวนประชากร เป็นต้น

ตารางที่ 35 ตารางแสดงระยะเวลาในการเดินทางไปร้านค้าที่สะดวกที่สุดเพื่อซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา เปรียบเทียบช่วงก่อนและหลังบังคับใช้ พ.ร.บ.ฯ มีผลบังคับใช้

สามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานที่ห้ามจำหน่ายในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา	ก่อน พ.ร.บ. มีผลบังคับใช้ ก.พ. 2551		หลัง พ.ร.บ. มีผลบังคับใช้ ก.ย. 2551	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 - 5 นาทีต่อครั้ง	1,383	68.2	1,143	72.8
2. 6 - 10 นาทีต่อครั้ง	401	19.8	285	18.2
3. 11 - 20 นาทีต่อครั้ง	163	8.0	103	6.6
4. 21 - 30 นาทีต่อครั้ง	65	3.2	27	1.7
5. มากกว่า 30 นาทีต่อครั้ง	16	0.8	11	0.7
<b>รวมกลุ่มตัวอย่างระบุว่า มีประสบการณ์ เคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเอง ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา</b>	<b>2,028</b>	<b>100.0</b>	<b>1,569</b>	<b>100.0</b>

ที่มา : การศึกษาสถานการณ์การรับรู้ การปฏิบัติตามกฎหมาย การเข้าถึงผลิตภัณฑ์การโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังพระราชบัญญัติเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลบังคับใช้ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร่วมกับศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

## ● ก้าวต่อไปที่สำคัญหลังกำเนิดพระราชบัญญัติ

18. จากข้อมูลผลการประเมินการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในประเด็นต่างๆ จะพบว่าสถานการณ์การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ณ จุดเวลาประมาณ 6 - 7 เดือนหลังจาก พ.ร.บ.ฯ มีผลบังคับใช้ยังไม่มีประสิทธิภาพ ประเมินจาก ทั้งในแง่การรับรู้กฎหมายและการปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน ตลอดจนผลลัพธ์เชิงพฤติกรรม ความสะดวกของการเข้าถึงเพื่อหาซื้อและตี้ม และการเข้าถึงการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์และการส่งเสริมการขายรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้อันเนื่องมาจากการดำเนินงานของภาครัฐยังไม่ได้เริ่มต้นอย่างเป็นทางการ ดังนั้นรัฐควรต้องเร่งดำเนินการอย่างจริงจังและรวดเร็ว ตั้งแต่การดำเนินการของคณะกรรมการชุดต่างๆ การประชาสัมพันธ์กฎหมายให้ประชาชน ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และเจ้าหน้าที่ทราบ ตลอดจนการตรวจจับและดำเนินคดีอย่างจริงจัง ดังเช่นรายละเอียดที่กล่าวถึงต่อไปนี้ จึงจะสามารถควบคุมสถานการณ์การบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ได้อย่างทันที่

## ● ประเด็นการควบคุมการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

19. เนื่องจากเป็นพระราชบัญญัติมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ธุรกิจการโฆษณาและการตลาดรูปแบบต่างๆที่ดำเนินการให้กับธุรกิจสุรา ส่งผลให้เกิดกระบวนการต่อสู้กันอย่างหนักโดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างขั้นตอนกระบวนการตรากฎหมายในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตั้งแต่มีความพยายามให้ข้อมูลกับสังคมด้วยเหตุผลต่าง ๆ นานาผ่านสื่อมวลชนและนักการเมือง ตลอดจนมีความพยายามผลักดันการปรับแก้กฎหมายให้อ่อนลงในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อลดทอนความเข้มข้นของมาตรการต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรการควบคุมการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ จึงเป็นผลให้เกิดการปรับลดทอนจาก พ.ร.บ.ฉบับร่างเดิมที่นำเข้าสู่การพิจารณาซึ่งถูกกำหนดให้มีมาตรการห้ามโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์โดยสิ้นเชิงทุกสื่อ 24 ชั่วโมง ไปเป็นการควบคุมการโฆษณาไม่ให้มีลักษณะอวดอ้างสรรพคุณหรือเชิญชวนให้ตี้มทั้งโดยตรงและโดยอ้อม รัฐจึงควรที่จะดำเนินการอย่างรอบคอบรัดกุมเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศต่อไป ดังนี้
20. ต้องควบคุมการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้มากที่สุด เนื่องจากการโฆษณามีความสัมพันธ์กับความอยากลองตี้มซึ่งเท่ากับจะมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของนักตี้มหน้าใหม่ ดังข้อมูลการสำรวจเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์กับความอยากลองตี้ม ซึ่งพบว่าการจำกัดโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ได้มีผลต่อกลุ่มที่ไม่เคยตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้มีความอยากลองเพิ่มเป็น 4.1 เท่าและมีอิทธิพลต่อกลุ่มที่เคยตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้มีความอยากลองตี้มเพิ่มเป็น 2.6 เท่า ทั้งนี้ทัศนคติสำคัญที่ต้องทำความเข้าใจให้ถูกต้องคือการควบคุมการโฆษณาไม่ได้เป็นการริดรอนสิทธิของผู้บริโภค เนื่องจากไม่ได้เป็นการห้ามผู้บริโภคตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ แต่เป็นการควบคุมไม่ให้ธุรกิจสุรามอมเมาเด็กและเยาวชน

21. ต้องมีการตีความเพื่อการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 และมีการออกกฎกระทรวงเพิ่มเติม บนหลักการ คือ "มาตรการต่างๆที่เกิดขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ต้องไม่อ่อนลงไปกว่ามาตรการเดิมที่มีอยู่" ซึ่งได้แก่ การห้ามโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์และวิทยุ ทั้งการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ การทำให้ปรากฏภาพสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์ และ ภาพสัญลักษณ์บริษัท ระหว่างเวลา 05.00 - 22.00 น., การห้ามโฆษณาทางป้ายกลางแจ้งในรัศมี 500 เมตรรอบสถานศึกษา, การบังคับให้การโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ต้องแสดงคำเตือน
22. ต้องกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการในประเด็นการควบคุมเนื้อหาการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้ชัดเจนและมุ่งหมายเพื่อการป้องกันการสื่อสารการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์สู่เยาวชนเป็นหลัก เนื่องจากมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่พบว่า ธุรกิจสุราสามารถหลบเลี่ยงกฎหมายโดยใช้กลยุทธ์การโฆษณาให้เห็นเพียงบางส่วนของขวดผลิตภัณฑ์ สามารถทำให้เด็กและเยาวชนร้อยละ 94.0 รับรู้ว่าเป็นการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ดังนั้นควรมีการกำหนดประเด็นต่างๆ เหล่านี้ คือ
- การโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ลักษณะใดเป็นการโฆษณาอันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้ซื้อตี้มโดยตรง และลักษณะใดเป็นการโฆษณาอันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้ซื้อตี้มโดยอ้อม
  - การโฆษณาในลักษณะการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ซึ่งสร้างสรรค์สังคมเป็นอย่างไร ควรมีขอบเขตแค่ไหนเพียงใด
  - การปรากฏของภาพสัญลักษณ์ของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เป็นอย่างไร ควรมีขอบเขตแค่ไหนเพียงใด
23. การกำหนดให้มีคำเตือนควบคู่ไปกับการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์อย่างเหมาะสม ทั้งขนาดพื้นที่คำเตือนสำหรับสื่อที่นับด้วยพื้นที่ หรือ ระยะเวลาคำเตือนสำหรับสื่อที่นับด้วยเวลา ตลอดจนการออกแบบคำเตือนให้มีประสิทธิภาพในการเตือนสติผู้ตี้มหรือผู้ที่คิดจะตี้ม และควรให้สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติเป็นผู้กำหนดเลือกและเปลี่ยนแปลงได้ตาม ความเหมาะสม มากกว่าที่จะให้ธุรกิจเป็นผู้กำหนดเลือกและไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

## ● ก้าวต่อไปประเด็นอื่นๆ

24. จะต้องมีการดำเนินการและการกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติเพิ่มเติมในประเด็นดังต่อไปนี้
- การแต่งตั้งและดำเนินการของคณะกรรมการชุดต่างๆ ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ (ระดับชาติ) คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ระดับจังหวัด
  - การควบคุมบรรจุภัณฑ์และฉลากสำหรับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ (มาตรา 26)
  - การกำหนดวันและเวลาห้ามจำหน่าย (มาตรา 28)

- การกำหนดรายละเอียดของการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- การจัดทำแผนแม่บทนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติ ซึ่งควรครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ การกำหนดทิศทางเป้าหมายของการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การบริโภค ตลอดจนผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยให้ครอบคลุมนโยบายและมาตรการทางภาษี มาตรการทางกฎหมาย มาตรการณรงค์และการให้การศึกษา มาตรการทางสังคมในชุมชน มาตรการบำบัดรักษา มาตรการป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น
- การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ทราบเนื้อหารายละเอียดที่สำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตลอดจนการตรวจจับและดำเนินคดีอย่างเข้มงวดต่อไป

## ● สรุป

25. สถานการณ์เด่นในรายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ.2551 คือ ผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 ซึ่งพบว่าผลการดำเนินงานในภาพรวมยังไม่สู้ดีนักเมื่อเทียบผลการประเมินการดำเนินงานในมิติต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาครัฐยังดำเนินการไม่เต็มที่เพียงพอ หรือ อาจเป็นเพราะการรับรู้กฎหมายของประชาชน ผู้ประกอบการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ยังไม่เพียงพอ หรือ ยังขาดการตรวจจับดำเนินคดีกับผู้ที่กระทำผิดตามกฎหมายอย่างจริงจัง ตลอดจนอาจเป็นเพราะการเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในสังคมโดยรวมต้องการระยะเวลาอีกระยะหนึ่ง จึงควรที่จะร่วมมือกันอย่างจริงจังต่อเนื่องทุกฝ่าย



ภาคผนวก



**ภาคผนวก 1**  
**พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 7)**  
**พ.ศ. 2550**







## พระราชบัญญัติ

จรรยาทางบก (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๕๐

### ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจรรยาทางบก

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๒ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจรรยาทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้แก้ไขคำว่า “รถยนต์” “รถจักรยานยนต์” และ “เครื่องยนต์” ในพระราชบัญญัติจรรยาทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นคำว่า “รถยนต์” “รถจักรยานยนต์” และ “เครื่องยนต์” ทุกแห่ง

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ รถที่ใช้บรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของ จะใช้บรรทุกในลักษณะใดโดยรถชนิดหรือประเภทใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๒ ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์และคนโดยสารรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อป้องกันอันตรายในขณะขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ตามวรรคหนึ่งขับขี่รถจักรยานยนต์ในขณะที่ยกมือโดยสารรถจักรยานยนต์มิได้สวมหมวกที่จัดทำขึ้น โดยเฉพาะเพื่อป้องกันอันตราย

ลักษณะและวิธีการใช้หมวกเพื่อป้องกันอันตรายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช หรือผู้นับถือลัทธิศาสนาอื่นที่ใช้ผ้าหรือสิ่งอื่นโทกศีรษะตามประเพณีนั้น หรือบุคคลใดที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๔๐ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สำหรับความผิดที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕๗/๑ มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๐ ทวิ และมาตรา ๑๖๐ ตริ ห้ามมิให้ว่ากล่าวตักเตือนหรือทำการเปรียบเทียบ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความผิดที่กำหนดโทษไว้ในมาตรา ๑๕๗/๑ มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๐ ทวิ และมาตรา ๑๖๐ ตริ ให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจทำการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจเปรียบเทียบหรือว่ากล่าวตักเตือนได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๔ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๓ วรรคสอง มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๖ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ มาตรา ๙๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๗ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๙ หรือมาตรา ๑๓๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ถ้าผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์กระทำความผิดตามมาตรา ๑๒๒ วรรคสอง ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๗/๑ ผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการที่ให้มีการตรวจสอบผู้ขับขี่ตามมาตรา ๔๓ ทวิ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการที่ให้มีการทดสอบผู้ขับขี่ตามมาตรา ๔๓ ตริ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ทวิ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษสูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอีกหนึ่งในสาม และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสองเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสองเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงหกปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสองหมื่นบาท และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าสองปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสองเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๖๐ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ (๑) (๕) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๐ ตริ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๖๐ ตริ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงหกปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสองหมื่นบาท และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าสองปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖๒ ในคดีที่ผู้ขับขี่ต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอันเกี่ยวกับรถนั้น ๆ นอกจากจะได้รับโทษสำหรับการกระทำความผิดดังกล่าวแล้ว ถ้าศาลเห็นว่าหากให้ผู้ขับขี่รถต่อไปอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ให้ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ของผู้ขับขี่ได้

ในกรณีที่ศาลเห็นว่า พฤติกรรมของผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งยังอยู่ในวิสัยที่จะแก้ไขฟื้นฟูได้ ศาลอาจมีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้ขับขี่และผู้ขับขี่นั้นทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ ภายใต้งบเงื่อนไขและระยะเวลาที่ศาลกำหนด โดยให้อยู่ในความดูแลของพนักงานคุมประพฤติ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการบริการสังคมการกุศล สาธารณะ หรือสาธารณประโยชน์ที่ยินยอมรับดูแลด้วยก็ได้ และถ้าความปรากฏในภายหลังว่าผู้กระทำความผิดดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ให้ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ของผู้ขับขี่ตามวรรคหนึ่ง

ผู้ใดขับขี่รถในระหว่างที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ตามคำสั่งของศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันการโดยสารรถจักรยานยนต์เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย และจำนวนอุบัติเหตุอันเนื่องจากรถจักรยานยนต์ได้เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการเกิดอุบัติเหตุทางถนนอันเนื่องมาจากการขับรถในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น หรือเสพยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทได้เพิ่มสูงขึ้นด้วย สมควรกำหนดให้คนโดยสารรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อป้องกันอันตราย และกำหนดให้ความผิดของผู้ขับขี่ที่ได้ขับรถในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น เป็นความผิดที่ไม่อาจกล่าวตักเตือนหรือทำการเปรียบเทียบได้ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษสำหรับความผิดฐานขับรถในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น หรือเสพยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ตลอดจนปรับปรุงประเภทของรถที่ใช้บรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของให้ครอบคลุมถึงการบรรทุกของรถทุกประเภทด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## ภาคผนวก 2

พระราชบัญญัติควบคุม

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551







## พระราชบัญญัติ

ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พ.ศ. ๒๕๕๑

## ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เครื่องดื่มแอลกอฮอล์” หมายความว่า สุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ทั้งนี้ ไม่รวมถึงยา  
วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

“ผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” หมายความว่า บุคคลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนก่อให้เกิด  
ผลเสียต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ โดยการดื่มนั้นมีลักษณะที่ต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้น และเมื่อหยุดดื่ม  
จะมีอาการแสดงของการขาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในร่างกาย

“ขาย” หมายความว่า รวมถึง จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยินหรือทราบข้อความ  
เพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด

“การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์  
เพื่อขายสินค้า บริการหรือภาพลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย  
การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ และการตลาดแบบตรง

“ข้อความ” หมายความว่า รวมถึง การกระทำให้ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง  
เสียง เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ กระดาษหรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏข้อความ  
เกี่ยวกับสินค้าซึ่งแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้า หรือสอดแทรก หรือรวมไว้กับ  
สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้าและหมายความรวมถึงเอกสาร หรือคู่มือสำหรับใช้  
ประกอบกับสินค้า ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้านั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ

“คณะกรรมการควบคุม” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมโรค

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้ง  
พนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้  
กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

#### หมวด ๑

#### คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่ม  
แอลกอฮอล์แห่งชาติ” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย  
เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง  
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวง  
การท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์  
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ  
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นเลขานุการ และให้อธิบดีและผู้อำนวยการสำนักงาน  
เศรษฐกิจการคลังเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีที่ปรึกษาเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงาน  
ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย  
ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

(๒) ผู้แทนองค์กรที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการณรงค์เพื่อลดและเลิกการบริโภค  
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งเลือกกันเองจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์  
เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กซึ่งเลือกกันเองจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์  
เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งเลือกกันเองจำนวนหนึ่งคน

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์  
ด้านสังคมศาสตร์ ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ด้านละหนึ่งคน

การเลือกและการแต่งตั้งที่ปรึกษาตาม (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของที่ปรึกษาตาม (๒) และ (๓) โดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๓ (๓) ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

มาตรา ๗ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการคนหนึ่งไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการคนที่สองเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการคนที่สองไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน และการควบคุมเครื่องดัมแอลกอฮอล์เกี่ยวกับมาตรการด้านภาษี รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดัมแอลกอฮอล์ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดัมแอลกอฮอล์ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) ติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานตาม (๑)

(๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานโดยอนุโลม

## หมวด ๒

## คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง ปลัดกระทรวงการคลังเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง และปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานกรรมการคนที่สาม

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(๔) ผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวนสามคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการคัดเลือกจากองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์มิใช่เป็นการแสวงหากำไร และดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับด้านการสนับสนุนและรณรงค์ให้มีการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านการคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือสตรี ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีผู้แทนองค์กรเอกชนในแต่ละด้านไม่เกินหนึ่งคน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการแพทย์ จิตวิทยาหรือการสาธารณสุข ด้านสังคมสงเคราะห์ สังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์หรือนิติศาสตร์ ด้านการศึกษา การศาสนาหรือวัฒนธรรมโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านไม่เกินหนึ่งคน

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ อธิบดีกรมสรรพสามิตเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๑ กรรมการตามมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี หรือเป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่ามีความผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๖) ไม่เป็นผู้ประกอบกิจการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือมีส่วนได้เสียในกิจการเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(๗) ไม่เป็นผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา ๑๒ กรรมการตามมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระในวาระหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ภายในเก้าสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑

ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันและในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) ในระหว่างที่กรรมการตามมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) ซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๑๕ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาใช้บังคับกับการประชุมคณะกรรมการควบคุมโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย แผนงาน และการควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์เกี่ยวกับมาตรการด้านภาษี รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ต่อคณะกรรมการ

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับบรรจุน้ำมัน ฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่ผลิต หรือนำเข้า

(๓) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดเวลาขายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ สถานที่ห้ามขายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ วิธีหรือลักษณะการขายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่ต้องห้ามสถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ และสิ่งอื่นใดที่ใช้เป็นการโฆษณาเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์

(๕) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการหรือรัฐมนตรีในการออกประกาศหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี

(๖) ให้คำปรึกษาแนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ รวมทั้งการเสนอมาตรการในการป้องกันผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์

(๗) จัดให้มีหรือส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการให้แก่เยาวชนและประชาชน โดยทั่วไปให้เข้าใจถึงโทษและพิษภัยของเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์

(๘) เชิญข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้



(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามมติคณะกรรมการ  
มาตรา ๑๗ คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน  
เพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการควบคุมมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงาน  
โดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย  
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองประธานกรรมการ  
ผู้แทนกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนกรมสรรพสามิต  
หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม  
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง  
หนึ่งคน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ และผู้อำนวยการเป็นกรรมการ  
และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากผู้มีความรู้  
ความสามารถและประสบการณ์ด้านสังคมสงเคราะห์ การแพทย์ จิตวิทยา และกฎหมายด้านละหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการสำนักอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มน  
แอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสำนักอนามัยไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๑๙ ให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์จังหวัด ประกอบด้วย  
ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด  
เป็นรองประธานกรรมการ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด สรรพสามิตพื้นที่ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด  
แต่งตั้งหนึ่งคน หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาในจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งหนึ่งคน ประชาสัมพันธ์จังหวัด พัฒนาสังคมและ  
ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่รับผิดชอบในเขตจังหวัด  
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเขตจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจังหวัดละไม่เกิน  
สี่คน เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้มี  
ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านสังคมสงเคราะห์ การแพทย์ จิตวิทยา และกฎหมาย  
ด้านละหนึ่งคน

ให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์จังหวัดจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๒๐ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทนและการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ โดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๓ (๓) ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับการประชุมและการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์จังหวัดโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือในเขตจังหวัดแล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นเกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ต่อคณะกรรมการควบคุม

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมการผลิต การนำเข้า การขาย การโฆษณา และการบริโภคเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ รวมทั้งการเสนอมาตรการในการป้องกันผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์

(๓) กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนไปเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์

(๔) กำหนดแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการในการลดและเลิกการบริโภคเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์

(๕) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดและเลิกการบริโภคเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการควบคุม

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการควบคุมมอบหมาย

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

## หมวด ๓

## สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์

มาตรา ๒๔ ให้จัดตั้ง “สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์” ขึ้นใน  
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน

มาตรา ๒๕ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ และคณะกรรมการควบคุม

(๒) ดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับ  
เครื่องดืมแอลกอฮอล์ และดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย รวมทั้งแผนงาน  
และมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติด  
เครื่องดืมแอลกอฮอล์ของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานให้คณะกรรมการควบคุมทราบ  
และพิจารณาเสนอคณะกรรมการ

(๓) ประสานงานและร่วมมือกับคณะกรรมการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร  
คณะกรรมการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์จังหวัด ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและเอกชน  
ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟู  
สภาพผู้ติดเครื่องดืมแอลกอฮอล์

(๔) เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องดืมแอลกอฮอล์

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการควบคุม มอบหมาย

## หมวด ๔

## การควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์

มาตรา ๒๖ ให้ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องดืมแอลกอฮอล์ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีบรรจุภัณฑ์ ฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดืมแอลกอฮอล์ที่ผลิต  
หรือนำเข้า ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมประกาศกำหนด  
โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) การอื่นตามที่คณะกรรมการควบคุมกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๗ ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

(๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา

(๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

(๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร

(๔) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก

(๕) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๖) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(๗) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป

(๘) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัน หรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใด ๆ เท่าที่จำเป็นไว้ด้วยก็ได้

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการขายของผู้ผลิตผู้นำเข้าหรือตัวแทนของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีการหรือในลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องขายอัตโนมัติ

(๒) การเร่ขาย

(๓) การลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย

(๔) ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการการชิงโชค การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อเครื่องดัมแอลกอฮอล์ หรือแก่ผู้นำหีบห่อ หรือสลากหรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับเครื่องดัมแอลกอฮอล์มาแลกเปลี่ยนหรือแลกซื้อ

(๕) โดยแจก แถม ให้ หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องดัมแอลกอฮอล์ หรือกับสินค้าอื่น หรือ การให้บริการอย่างอื่นแล้วแต่กรณี หรือแจกจ่ายเครื่องดัมแอลกอฮอล์ในลักษณะเป็นตัวอย่างของ เครื่องดัมแอลกอฮอล์ หรือเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคเครื่องดัมแอลกอฮอล์ รวมถึงการกำหนด เงื่อนไขการขายในลักษณะที่เป็นการบังคับซื้อเครื่องดัมแอลกอฮอล์โดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๖) โดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดัมแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

(๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรม ทางศาสนา

(๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล

(๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยง ตามประเพณี

(๔) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษาที่สอนการผสมเครื่องดัมแอลกอฮอล์และ ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๕) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้า ในบริเวณสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(๖) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชน โดยทั่วไป

(๗) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดัมแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของ เครื่องดัมแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มนั้นโดยตรงหรือโดยอ้อม

การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ใด ๆ โดยผู้ผลิตเครื่องดัมแอลกอฮอล์ทุกประเภทให้กระทำได้ เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้า หรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดัมแอลกอฮอล์นั้น เว้นแต่เป็นการปรากฏของภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดัม

แอลกอฮอล์ หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเท่านั้น ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้ใช้บังคับกับการโฆษณาที่มีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักร

#### หมวด ๕

#### การบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา ๓๓ ผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือญาติ คณะบุคคล หรือองค์กรทั้งภาครัฐหรือเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาจขอรับการสนับสนุนเพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพจากสำนักงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมกำหนด

#### หมวด ๖

#### พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สถานที่ผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สถานที่เก็บเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในเวลาทำการของสถานที่นั้น รวมถึงเข้าตรวจสอบยานพาหนะเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ยึดหรืออายัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา

มาตรา ๓๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๔ ให้นุคคลที่เกี่ยวข้อง  
อำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงาน  
ตามประมวลกฎหมายอาญา

#### หมวด ๗

#### บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๘ ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษ  
จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดขายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘  
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดขายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ (๑)  
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุก  
ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน  
หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน  
ห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกิน  
ห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๔๔ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๔ (๑)  
หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่ยอมมาให้ถ้อยคำหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำโดยไม่มีเหตุอันสมควรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่  
ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๔ (๓) หรือไม่ยอมส่งเอกสารหรือวัตถุอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา  
ของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อถูกเรียกให้ส่งตามมาตรา ๓๔ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๔๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และในการนี้ให้คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเปรียบเทียบได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ หรือเงื่อนไขประการใดๆ ให้แก่ผู้ได้รับมอบหมายตามที่เห็นสมควรก็ได้

ในการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องมายังคณะกรรมการควบคุมหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการควบคุมมอบหมายให้มีอำนาจเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี



หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ได้ก่อให้เกิดปัญหา ด้านสุขภาพ ครอบครัวยุบัติเหตุและอาชญากรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ สมควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพ ผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยลดปัญหาและผลกระทบทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ ช่วยสร้างเสริมสุขภาพ ของประชาชน โดยให้ตระหนักถึงพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนช่วยป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้ เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### ภาคผนวก 3

มติคณะรัฐมนตรี เรื่องวันงดดื่มสุราแห่งชาติ  
(วันที่ 8 กรกฎาคม 2551)



มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑

<http://www.thaigov.go.th>

ข่าวที่ ๐๑/๐๗

วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑

### ๑๙. เรื่อง เครือข่ายภาคประชาชนเสนอรัฐบาลให้วันเข้าพรรษาเป็นวันงดดื่มสุราแห่งชาติ

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบกำหนดให้ “วันเข้าพรรษา” เป็น “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ” ตามข้อเสนอของ เครือข่ายภาคประชาชน ตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายชูศักดิ์ ติรินิล) เสนอ

ทั้งนี้ สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เครือข่ายภาคประชาชน นำโดย นายสงกรานต์ ภาคโชคดี ผู้อำนวยการสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า ได้ยื่นหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์เสนอ คณะรัฐมนตรี ในการประชุมคณะรัฐมนตรีในวันอังคารที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ พิจารณากำหนดให้ “วันเข้าพรรษา” เป็น “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ” ด้วยเหตุผล ดังนี้

๑. สังคมไทยมีวัฒนธรรมอันดีงามจนเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่เมื่อถึงช่วงเวลาเข้าพรรษาลดอด ๓ เดือน จะตั้งสัจจะอธิษฐาน ลดละเลิกเหล้า เป็นการรักษาศีล ๕ และจากการที่สำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.) และองค์กรภาคีได้รณรงค์โครงการงดเหล้า เข้าพรรษามาตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ พบว่ามีผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้นถึงจากปกติที่เคยมีผู้งดเหล้าเข้าพรรษา ร้อยละ ๑๕ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๐-๕๐ โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ซึ่งหากรัฐบาลรับรองให้มี “วันงดดื่ม สุราแห่งชาติ” ยิ่งเป็นการสนับสนุนธรรมเนียมปฏิบัติที่ดีงามนี้ให้ดียิ่งขึ้น

๒. จากการสำรวจความคิดเห็นโดยสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ ปี ๒๕๔๙ พบว่าประชาชนร้อยละ ๘๘.๖ เห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ” ๑ วันต่อปี และเห็นว่า “วันเข้าพรรษา” ควรเป็น “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ” ร้อยละ ๖๑.๖

๓. การประกาศเป็นนโยบาย (มติคณะรัฐมนตรี) จะทำให้ความร่วมมือในการรณรงค์มีความ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกระทรวงทางสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม และสำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ เป็นต้น



## ภาคผนวก 4

ร่างพระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่..) พ.ศ. ...



บันทึกหลักการและเหตุผล  
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๙๓ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพิ่มคำนิยาม “ราคาขาย ณ โรงงานสุรา” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมหลักการในการประกาศมูลค่าของสุรา เพื่อถือเป็นเกณฑ์ ในการคำนวณภาษีสุรา ทั้งกรณีสุราที่ทำในราชอาณาจักร สุราที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร และสุราที่ทำในเขตปลอดอากร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ จัตวา)
- (๓) ปรับปรุงบัญชีอัตราภาษีสุราและค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๙๓

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๙๓ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการประกาศมูลค่าของสุราเพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษีสุรา สำหรับสุรา ที่ทำในราชอาณาจักร สุราที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร และสุราที่ทำในเขตปลอดอากรและนำไปใช้ เพื่อการบริโภคหรือใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ในการส่งออก ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ประกอบกับอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ได้ใช้มาเป็นเวลานานแล้วไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดอัตราให้สูงขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้



ร่าง  
พระราชบัญญัติสุรา  
(ฉบับที่ ..)  
พ.ศ. ....

.....  
.....  
.....

.....  
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสุรา

.....  
.....  
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้อย่างมีผลย้อนหลังนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป  
สุรา พ.ศ. ๒๕๕๓

“ราคาขาย ณ โรงงานสุรา” หมายความว่า ราคาที่ขายหรือพึงขายออกจาก โรงงานสุราที่แท้จริง  
ซึ่งเป็นราคาตามปกติในทางธุรกิจ โดยสุจริตและเปิดเผย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้  
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ จัตวา การเสียภาษีสุราตามมูลค่านั้น ให้ถือมูลค่าตาม (๑) (๒) และ (๓) โดยให้รวม  
ภาษีสุราที่พึงต้องชำระด้วย ดังนี้

(๑) ในกรณีสุราที่ทำในราชอาณาจักร ให้ถือตามราคาขาย ณ โรงงานสุรา

(๒) ในกรณีสุราที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ให้ถือราคา ซี.ไอ.เอฟ. ของสุรากับด้วยอากรขาเข้า ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน และภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นตามที่ได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา แต่ไม่รวมถึงภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่กำหนดในหมวด ๔ ลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากร

ราคา ซี.ไอ.เอฟ. ตาม (๒) ได้แก่ ราคาสุราที่บวกด้วยค่าประกันภัยและค่าขนส่งถึงด่านศุลกากร ในราชอาณาจักร ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีที่อธิบดีกรมศุลกากรประกาศให้ราคาในท้องตลาดสำหรับสุราประเภทใดประเภทหนึ่งที่ต้องเสียอากรตามราคาเป็นรายเฉลี่ยตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร หรือกรณีเจ้าพนักงานศุลกากรประเมินราคาเพื่อเสียอากรขาเข้าใหม่ ตามกฎหมาย ว่าด้วยศุลกากร ให้ถือราคานั้นเป็นราคาสุราในการคำนวณราคา ซี.ไอ.เอฟ.

ในกรณีที่ผู้นำเข้าได้รับยกเว้นหรือลดอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม การลงทุน หรือ ตามกฎหมายอื่น ให้นำอากรขาเข้าซึ่งได้รับยกเว้นหรือลดอัตราดังกล่าวมารวมในการคำนวณมูลค่าตาม (๒) ด้วย

(๓) ในกรณีนำสุราที่ทำในเขตปลอดอากรไปใช้เพื่อการบริโภค หรือใช้เพื่อประโยชน์ อย่างอื่น นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ในการส่งออก ให้ถือตามราคาขาย ณ โรงงานสุรา

เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าราคาตาม (๑) (๒) และ (๓) ไม่เป็นไปตามกลไกตลาดหรือไม่สามารถหาราคาที่แท้จริงได้ ซึ่งได้มีการตรวจสอบ เอกสารและหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลัง อธิบดีกรมสรรพสามิต อธิบดีกรมสรรพากร และอธิบดีกรมศุลกากร หรือผู้แทนแล้ว อธิบดีจึง มีอำนาจประกาศมูลค่าของสุราดังกล่าวเพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษีสุรา โดยคำนวณจากมูลค่าต้นทุนหรือหักทอนจากราคาขายส่งช่วงสุดท้าย หรือหักทอนจากราคาขายปลีก ในตลาดปกติ ของสุรานั้นได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกบัญญัติอัตราภาษีสุราและค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้บัญญัติอัตราภาษีสุราและค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....  
นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราภาษีสุราและค่าธรรมเนียม  
ท้ายพระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่..)

พ.ศ. ....

หมายเลข	รายการ	อัตรา
1	ภาษีสุราสำหรับสุราที่ทำในราชอาณาจักรและสุราที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร (ก) สุราแช่  (ข) สุรากลั่น	ตามมูลค่าร้อยละ 90 หรือตามปริมาณ 1,000 บาท ต่อลิตรแห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์  ตามมูลค่าร้อยละ 90 หรือตามปริมาณ 1,000 บาท ต่อลิตรแห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์
2	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทำสุรา โรงหนึ่ง ปีละ	15,000 บาท
3	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทำสุราสำหรับใช้ในบ้านเรือน ปีละ	100 บาท
4	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทำสุราสำหรับทำน้ำส้มโรงหนึ่ง ปีละ	15,000 บาท
5	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้นำสุรามาในราชอาณาจักร ฉบับละ	1,500 บาท
6	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1 ปีละ	15,000 บาท
7	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 ปีละ	10,000 บาท
8	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 3 ปีละ	3,000 บาท
9	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 4 ปีละ	400 บาท
10	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 5 ฉบับละ	500 บาท
11	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 6 ฉบับละ	150 บาท

หมายเลข	รายการ	อัตรา
12	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 7 ปีละ	500 บาท
13	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้เก็บ หรือรักษาสุราไว้ อื่นที่อื่นตามมาตรา 21 ปีละ	1,500 บาท
14	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทำเชื้อสุราเพื่อขาย ปีละ	3,000 บาท
15	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ขายเชื้อสุรา ปีละ	400 บาท
16	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทำเชื้อสุราสำหรับใช้ ในบ้านเรือน ปีละ	100 บาท
17	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทำเชื้อสุราสำหรับใช้ ในโรงงานสุรา ปีละ	1,000 บาท
18	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้สุรา ปีละ	500 บาท
19	ค่าธรรมเนียมการโอนหรือรับโอนใบอนุญาต หรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ ฉบับละ	1 ใน 4 ของอัตราค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตนั้นๆ แต่ไม่ต่ำกว่าฉบับละ 10 บาท
20	ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตทุกชนิด ฉบับละ	150 บาท
21	ค่าธรรมเนียมสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ควบคุม หรือไปควบคุมตามมาตรา 7 มาตรา 8 หรือมาตรา 22 (ก) กลางวันวันเสาร์ วันอาทิตย์ หรือวันหยุดราชการ คนละ / วันละ	150 บาท
	(ข) ระหว่าง เวลา 16.30 น. ถึง 24.00 น. คนละ / วันละ	150 บาท
	(ค) ระหว่าง เวลา 24.00 น. ถึง 08.30 น. ของวันรุ่งขึ้น คนละ / วันละ	150 บาท



## ภาคผนวก 5

กฎกระทรวง กำหนดชนิดของสุรา และ  
อัตราภาษีสุรา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2550





## กฎกระทรวง

กำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในช่องรายการและช่องอัตราภาษีในรายการ ๒.๑ และ ๒.๒ ของข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

รายการ	อัตราภาษี		
	ตามมูลค่า ร้อยละ	ตามปริมาณ	
		หน่วย	หน่วยละ-บาท
“๒.๑ ชนิดสุราขาว	๕๐	ลิตร แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์	๑๑๐
๒.๒ ชนิดสุราผสม	๕๐	ลิตร แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์	๒๘๐”



ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในช่องรายการและช่องอัตราภาษีในรายการ ๒.๔ (๑) ของข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

รายการ	อัตราภาษี		
	ตามมูลค่า ร้อยละ	ตามปริมาณ	
		หน่วย	หน่วยละ-บาท
“๒.๔ ชนิดสุราพิเศษ (๑) ประเภทเบียร์ดี	๔๕	ลิตร แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์	๔๐๐”

ข้อ ๓ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ฉลองภพ สุสังกร์กาญจน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงอัตราภาษีของสุรากลั่น ชนิดสุรขาว ชนิดสุราผสม และชนิดสุราพิเศษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนลดการบริโภคสุรา จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

